2021. május XVII. évfolyam 5. szám

PEGAZUS

A LOVASOK LAPJA

30 MAGYAR MEZŐGAZDASÁG LAPCSOPORT

NKA Nemzeti Kulturális Alap

Kérdezz, felelek mindenre!
Bence Balázs

MIT TEGYÉL BALESETI SÉRÜLÉSNÉL?

Honvéd Huszár Díszalegység

az egyes szintek bírálata
A DÍJLOVAGLÁSBAN

TALENT VIZSGA 2021

TAVASZI ZSONGÁS
versenyetikett gyerekeknek

720 Ft

21005
9 771786 895500

A Magyar Lovassport Szövetség kiadványa

BÁBOLNA NEMZETI MÉNESBIRTOK

ANGOL TELIVÉR FEDEZŐMÉNEK 2021

SILVER FROST

(Verglas – Hidden Silver – Anabaa):
Groupe 1 nyerő és Groupe 1 producer
Fedeztetési díj: 450.000 Ft + ÁFA

továbbá:

MOKARRIS

(More Than Ready – Limonar – Street Cry):
Első csikói 2021-ben születnek.
Fedeztetési díj: 350.000 Ft + ÁFA

PIGEON CATCHER

(Dutch Art – Jakarta Jade – Royal Abjar):
Kétszeres champion apamén
Fedeztetési díj: 350.000 Ft + ÁFA

EBF STALLIONS

ELÉRHETŐSÉGEK:
Hegedüs Zsolt
2890 Tata-Dióspuszta, Hungary
telefon: +36 30 47 46 46 1
telefax: +36 34 589 525
e-mail: hegedus.zsolt@babolnamenes.hu
www.babolnamenes.hu

köszöntő

FOTÓ: SZABADOS ZSUZSANNA

A történelmi pillanatokból nem volt hiány az elmúlt bő egy esztendő során. A megállapítás a megannyi megpróbáltatás mellett azonban örömteli emlékeket is felidézhet. 2020. július 1-jén a szilvásváradi Lipicai Lovasközpont falai között főnixként éledt újjá a magyar honvédség huszársága. Megalakult a Honvéd Huszár Díszalegység Huszár Előkészítő Törzse, mely a lipicai fajtát hívta szolgálatba.

A világ hadviselését, és így a történelem alakulását is meghatározta, hogy egyes nemzetek haderejének milyen nívójú huszársága volt. A legjobbakét, köztük Angolhonét és Franciaországét nemzetünk atyjai alapították. Hazánk huszársága azonban 1945-től gyakorlatilag megszűnt létezni, míg az említett nemzeteké napjainkban is virágzik. Gondoljunk bele, mivé válna a világ, ha Angliában megszűnne létezni a futball, vagy éppen a lóverseny. Napjaink huszárjai a protokolláris feladatok mellett harctéri feladatokat is ellátnak, mely esetben a lovakat könnyű harckocsik, vagy éppen repülőgépek váltják fel.

Sokakban felmerülhet a kérdés, miért a lipicai fajtát hívtuk segítségül.

A Buda várában egykoron állomásozó Magyar Királyi Testőrség Spanyol Lovasiskolája lipicai lovakon teljesített szolgálatot mind a diplomáciai eseményeken, mind világra szóló performanszai során. E történelmi alapkőhöz igazodva büszkén választottuk lipicai fajtánkat a magyar huszárság újjászületéséhez. A megfelelő felnevelést, szelekciót és képzést követően a lipicaiak tökéletesen alkalmasak a felmenőik által teljesített szolgálatokra, amellett, hogy a 21. század élsportjában is számolni kell velük.

A huszárság évszázadokig képviselte az igaz magyar emberek szellemiségét, mely emberség a fegyvernem és ezzel egy egész kultúra megszűnésével számos esetben elveszni látszott. Bizton állíthatom, hogy e folyamat mind lótenyésztésünkre, mind pedig teljes lovaséletünkre is kihatott. Az elmúlt bő egy évtizedben e folyamat pozitív irányba fordult, melynek kiemelkedő eredményeként kell a Honvéd Huszárság újraalapításának tényére tekintenünk. Véleményem szerint a lóversenyzésben és lovassportokban elért sikereink elengedhetetlen kulcsa a huszár szellem visszatérése lovardáink és méneseink falai közé.

Mikor Ádám Barnabás ezredessel elhatároztuk a fegyvernem életre hívását, talán magunk sem gondoltunk a bajtársias együttműködés ilyen szintű példaértékű kiteljesedésére. Örök romantikusként pedig a méneskar és a huszárság szimbiózisára emlékeztet a kialakult összefogás, mely egykoron lótenyésztésünk és lovaséletünk aranykorát hozta el.

Köszöntőmet a magyar lovasember számára ismét bizakodásra okot adó, felemelő újsággal zárhatom: 2021 Szent-György havának 23. napján 77 esztendő múltán ismét honvédhuszárt csodálhatott Buda népe, mégpedig lipicai lovon.

Cseri Dávid

A Nemzeti Ménesgazdaság Szilvásvárad igazgatója

CÍMLAPFOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

tartalom

DÍJUGRATÁS

Nagy mezőnyök, technikás pályák 6

TALENT PROGRAM

Talent vizsga 2021 10

TÁVLOVAGLÁS

Hárman az Emirátusokban 16

LOVASTORNA

Magyar steward fontos szerepben 19

FOGATHAJTÁS

Fogathírek 20

LÓVERSENY

Az olimpiai bajnok az Epsom Derbyre készül 25

GALOPP

Blazing Cometé az év első nagydíja 26

DÍJLOVAGLÁS

Az egyes szintek bírálata a díjlovaglásban (Bírói szemmel 5.) 30

AKTUÁLIS

Vezúv, a parancsnoki ló nyugdíjba vonult. 34

AKTUÁLIS

Megújul a hazai lovaspóló 37

LÓVERSENY

Az első női siker a világ legveszélyesebb ugróversenyében 38

HAGYOMÁNYŐRZÉS

40 ..... Követelmény az ápolt bajusz

MILITARY

46 .... Mikor, ki, hol, hogyan? – Kalandozások a military történetében

LÓTARTÁS

50 ..... Mit tegyél baleseti sérülésnél?

LÓTARTÁS

51 ..... Az elsősegély lépései lovak ortopéd baleseti sérüléseinél

GYEREKEKNEK

52 ..... Tavaszi zsongás

PORTRÉ

54 ..... Kérdezz, felelek mindenre! Aki válaszol: Bence Balázs

ÉLETKÉPEK

56 ..... Életképek, április

ÉLETKÉPEK

60 ..... Egy fotó – egy történet

FOTÓPÁLYÁZAT

61 ..... Április képe

MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG

62 ..... Eredmények, április

AKTUÁLIS

65 ..... Versenynaptár

NAGY MEZŐNYÖK,

A szabadtéri díjugratószezon második hétvégéjén a kecskeméti Airvent Lovas Club – Pataki Ménes volt a legnépesebb verseny szervezője; a Bács-Kiskun megyei helyszín közel 600 startot regisztrált a háromnapos országos minősítőversenyen. A lovasoknak még az április végén szokatlannak számító kellemetlen időjárás sem szegte kedvét, a legmagasabb versenyszámokban rendre negyven indulóhoz közeli létszámot regisztráltak.

A Pataki Mihály és családja által üzemeltetett lovaskomplexum az évek folyamán újra a lovasversenyek központi helyszínévé nőtte ki magát. Ezt a megtisztelő pozíciót a folyamatos fejlesztésekkel és szakmailag megalapozott újításokkal érdemelte ki a hazai díjugratók körében. A kifogástalan minőségű versenypálya mintájára tavaly elkészült a hasonló adottságokkal rendelkező négy évszakos, rendkívül tágas melegítőpálya. A tulajdonos nagy gondot fordított a talaj optimális öntözésére és a megfelelő altalaj kialakításával a nagy mennyiségű víz elvezetésére. Az új, komfortos istállókat a melegítőpályához közel alakították ki. A pályaépítők rendelkezésére áll a folyamatosan megújuló, és kiemelkedő mennyiségű akadálypark. A legjobb hazai pályaépítők mellett Európa legnagyobb szaktekintélye, a német Werner Deeg is örömmel tervezett itt pályákat az elmúlt években megrendezett kiemelt versenyeken.

A pénteki versenynapon a nagyon rutinos Krucsó Szabolcs győzött Chippendale nevű szürkéjével. Szombaton a helyi lovas, a többszörös magyar bajnok Horváth Balázs és PM Quintera ünnepelhetett eredményes pályája után. A záró-napon, vasárnap a kissé borongós, szemerkélő esős idő ellenére is sokan neveztek a Németh Zoltán nemzetközi pályaépítő által megálmodott 140 centiméteres versenyszámra. A nagyon korrektül lovagolható alappályán hat hibátlan lovaglás született, közülük négyen az összevetésben sem hibáztak. A győzelmet a Caspar nyergében lovagló Biharvári Attila szerezte meg, bátor, hajszálpontos lovaglással. Mögötte mindössze 0,07 század másodperccel lemaradva Szuhai Gyula lett a második a kiemelkedő képességű

FOTÓ: HAJDU KRISZTINA

TECHNIKÁS PÁLYÁK

■ A győzelmet a Caspar nyergében lovagló Biharvári Attila szerezte meg, bátor, hajszálpontos lovaglással

Lawisangossal. A harmadik helyen a Kisteleki Lovas Egyesület lovasa, Czékus Zoltán és Castro végzett.

A hétvége legnagyobb versenyszámának győztesével, Biharvári Attilával beszélgettünk.

Nagyon jó napot és hétvégét zártál, ez volt az első szabadtéri sikered az idén. Hogy értékeled ezt a győzelmet?

Köszönöm szépen! Örülök, hogy ilyen jól sikerült. A hosszú, kitartó téli munkának talán ez volt az első igazi próbatétele, és a lehető legjobban végződött.

Sokszor versenyezel Kecskeméten, milyennek ítéled meg ezt a versenyhelyszínt?

Szeretjük ezt a helyszínt. Hozzánk közel is van, és az utóbbi időben rengeteget fejlődött. Úgy gondolom, hogy a talaj toronymagasan az egyik legjobb az ország versenyhelyszínei közül. Minden körülmény adott, hogy egy nagyon jó színvonalú versenyt lehessen itt tartani.

Sok helyen volt verseny az országban egy időben. Miért a Pataki Ménes háromnaposát választottad erre a hétvégére?

Számomra ideális volt, a versenynaptár és a felkészülés szempontjából. A különböző vírusok számtalanszor átírták a szabadtéri

■ 1. A győztestől mindössze 0,07 század másodperccel lemaradva Szuhai Gyula lett a második a kiemelkedő képességű Lawisangossal | 2. A pénteki versenynapon a nagyon rutinos Krucsó Szabolcs győzött Chippendale nevű szürkéjével | 3. A harmadik helyen a Kisteleki Lovas Egyesület lovasa, Czékus Zoltán és Castro végzett | 4. Szombaton a helyi lovas, a többszörös magyar bajnok Horváth Balázs és PM Quintera ünnepelhetett eredményes pályája után

versenynaptárt is, de végül a felkészülés pont tökéletesen sikerült erre a hétvégére, a mostani eredménnyel bátran vágok neki a szezonnak. Sokszor jövök még idén Kecskemétre a tanítványaimmal is, abban biztos vagyok.

Mutasd be a lovadat, Caspart, akivel a hétvége legmagasabb és legrangosabb versenyszámában győztél!

Két és fél éve lovagolom Caspart. Nagyon különleges ló, rendkívül nagy ugróképességű, azonban érzékeny természetű. Az átlagosnál több türelmet és odafigyelést igényel. Már a korábbi két évben is sok sikert hozott itthon és külföldön egyaránt, de most úgy érzem, hogy kezdünk teljesen egymásra találni és összeszokni. Meglátjuk, hogyan alakul ez az év, bizakodó vagyok.

Népes mezőny gyűlt össze a hétvége legnagyobb versenyszámára. Kívülről magasnak és technikásnak tűnt a pálya, hogy érezted?

Az egész hétvégén rendkívül technikás pályákon lovagolhattunk, aminek nagyon örülök, mert ez sokat segít a nemzetközi versenyekre való felkészülésben lónak és lovasnak egyaránt. Erős mezőny jött össze sok jó párossal, ennek ellenére szerintem kevés hibátlan volt. A vasárnapi 140-es pályát kifejezetten technikásra építették. Gyorsan jöttek az ugrások, több apró csapda is volt benne. De ez szükséges ahhoz, hogy fejlődni tudjunk.

Jelenleg hány lóval készülsz a versenyekre?

Most hárommal versenyzek aktívan, és még két fiatal lovam fogja a nyáron megkezdeni a sportkarrierjét.

Vannak tanítványaid is, közülük sok külföldi, velük hogyan oldod meg az edzéseket most, hogy már több mint egy éve ilyen nehéz utazni?

Sajnos nem mindenkivel tudok személyesen foglalkozni, csupán konzultálásra van lehetőségünk, azonban az itthoni tanítványaimmal szerencsére továbbra is zavartalanul tudunk együtt dolgozni.

Mik a célkitűzéseid a 2021-es szezonra?

A jelenlegi helyzetben nehéz előre tervezni, ezért versenyről versenyre haladunk, és időközben meglátjuk, hogyan alakul az év. Remélem, Casparral sikerül minél nagyobb és színvonalasabb versenyekre eljutni itthon és külföldön.

Katona Linda

FOTÓPÁLYÁZAT

Mutasd meg, számodra mit jelent lovasnak lenni!

Örökítsd meg lovas életed egy-egy jó pillanatát, és mutasd meg, te mit találsz a legszebbnek a lóval töltött mindennapokban!

A szabadtéri szezon végéig várjuk a fotókat, a legtöbb lájkot kapott felvételeket megjelentetjük a nyomtatott Pegazusban, év végén pedig a legtöbbeknek tetsző fotók készítőit ajándékkal lepjük meg a Horze Lovasáruház, illetve a Magyar Mezőgazdaság Kiadó jóvoltából.

Bármilyen fotónak örülünk, profi technikára nincs szükség, egyetlen kikötésünk, hogy ló szerepeljen a képen.

A Pegazus elkötelezett híve a biztonságos lovaglásnak, ezért csak olyan fotó vehet részt a játékban, ahol lovon ülve a lovas kobakot visel!

Kamerákat elő, kezdődjön a játék!

A Pegazus szerkesztősége

Minden hónapban 6–10-e között küldjétek a fotókat a **karpati.eszter@magyarmezogazdasag.hu** címre. Előválogatás után minden hónapban hat fotót közlünk a **Pegazus Facebook-odalán**, amelyekre szavazni lehet. Az aktuális hónap 20-áig kapott lájkok számát vesszük figyelembe. Október 20-a után indítjuk az éves szavazást a havi nyertesek között. Egy személy havonta egy fotóval pályázhat.

Őrizzétek meg az eredeti méretű fotót is, mert nyomtatáshoz szükség lehet rá!

horze®
It's a lifestyle.

@pegazuslap

30 MAGYAR MEZŐGAZDASÁG

TALENT VIZSGA 2021

Áprilisban lezajlott a díjugrató és díjlovas Talentek vizsgája; a vírus okozta nehézségek ellenére sikeres volt a program mindkét szakágban. A díjugrató lovasok meglehetősen zord áprilisi időben vizsgáztak, ennek ellenére nagyon sok szép lovaglást láthattunk a Nemzeti Lovardában. A díjlovasok idén is Pilisjászfalun, az Unikornis Lovardában tették le a záróvizsgát. A díjugrató és díjlovas edzői karból Stróbl Dorottyát és Dallos Zsófiát kérdeztük; a Nemzetközi Talent minősítéssel zárt fiatalok közül pedig három díjugratót és két díjlovast kértünk, hogy osszák meg olvasóinkkal és a leendő Talent-jelöltekkel, mit jelent számukra a program.

TALENT PROGRAM

STRÓBL DOROTTYA

(a Magyar Lovassport Szövetség főtitkára, díjugrató Talent-vezetőedző)

Az idei Talent Programnak a vírus okozta kihívásokkal is meg kellett küzdenie, már az is felmerült, hogy nem tudnak levizsgázni a felvételt nyert lovasok. Korábbi számunkban írtunk arról, hogy a díjlovasok hogyan tudták megoldani a külföldi edzővel az edzőtáborokat. Milyen megoldás született a díjugrató lovasoknál?

Sajnos az idei évben a járvány miatt nem volt lehetőségünk, hogy külföldről hívjunk edzőt a téli edzőtáborokba, de ennek ellenére a fiatalabb korosztályba tartozó gyerekek számára megtartottuk a táborokat, hazai edzők vezetésével. Az idősebbek lehetőséget kaptak, hogy egy általuk választott felnőtt válogatott lovas istállójában töltsenek néhány napot, Magyarországon vagy akár külföldön, ahol részt vettek a mindennapi munkában, több lovat is lovagoltak, és betekintést nyertek a profi lovas mindennapjaiba.

A táborok mellett két alkalommal pályalovaglási lehetőséget szerveztünk minden korosztály lovasainak. A melegítés során és a pályalovaglás egy-egy hibájának korrekciójában a Talent-edzői kar segítette a lovasokat.

A táborok és az edzésnapok végén rövid szakmai jellemzést kaptak a lovasok, segítségül a hétköznapokra annak érdekében, hogy a nevelőedzőjükkel a megfelelő irányba dolgozzanak tovább a páros erősségén és a javítandó technikai hibákon.

Több esetben hasznosnak mutatkoztak a jó tanácsok, hiszen néhány lovas rengeteget fejlődött a tél során.

Idén is sokan nyertek felvételt a programba, és én úgy láttam, nem volt egyszerű dolguk a vizsgalovaglásoknál a Talent-edzőknek, olyan

sok jó lovaglást láthattunk. Mik voltak azok a főbb kritériumok, amelyek segítettek a választásban? Kit tudnál kiemelni a sikeres vizsgát tett lovasok közül és miért?

Az idén úgy alakult, hogy a téli munka után az alacsonyabb korosztályokban (11-14 év) szinte mindenki benn maradt a programban, és jövőre folytathatja azt. Az idősebbek közül sajnos volt egy-két páros, akinek nehézséget okozott a záróvizsga követelménye, de szerencsére főként nem ez jellemezte a záróvizsgát. A „kicsik" közül nehéz lenne bárkit is kiemelni, mert mindannyian nagyon ügyesek. Az ifik között talán számomra a legnagyobb fejlődést Cseténi Lea mutatta, aki a tavalyi 110-120-as pályák után 135 cm-en lovagolt 4 hibaponttal a záróvizsgán. Rajta kívül több olyan lovas számára is új lehetőségek nyíltak a nemzetközi szereplés irányába, akik erre tavaly nyáron talán még álmukban sem gondoltak.

Mi az idei terv a sikeres vizsgát tett Talentekkel?

Amint megnyílt a lehetőség nemzetközi versenyek rendezése előtt, rögtön két nemzetközi versenyre is utaznak a díjugrató fiatalok. Május első hétvégéjén Lamprechtshausenben szerepel a gyermek és ifjúsági válogatott, május közepén pedig több tucat fiatal készül Somorjára a korosztályos CSIO versenyre.

A nemzeti Talentek legfontosabb célja és feladata az országos bajnokságra való minősülés, és ott a döntőben való eredményes szereplés.

Remélem, hogy minden talentes fiatal a nyári szezon versenyein is bizonyítani fogja a tehetségét, és büszkén olvashatjuk a róluk szóló bejegyzéseket a közösségi médiában, és itt a Pegazusban is.

DALLOS ZSÓFIA

(díjlovas szövetségi kapitány, Talent-edző)

Hogyan értékeled az idei Talent Programot? A vírus miatti zárás mennyiben befolyásolta a vizsga eredményét?

Az idei program mindenképp rendhagyó volt. Nagyon hálásak lehetünk, hogy a vírushelyzetben is tudtuk folytatni az edzőtáborokat és a vizsgát is Johan Rockxal, az elmúlt évekhez hasonlóan. Személyes jelenlétének hiánya sajnos mindannyiunk számára szomorú volt, de hála a technikának, Johan online is professzionális módon vezényelte az edzéseket. Sok lovassal már évek óta kapcsolatban áll a program révén, és jó volt látni és hallgatni az edzései alatt, hogy mennyire figyelemmel kísérte a lovasok fejlődési szakaszait. Az edzéseken a hibák javításakor mindig kiemelten figyelt arra, hogy a korábbi állapotukhoz mérten építse fel az elkövetkezendő lépések megtételét.

Az edzőtáborok jól szervezetten és profi módon zajlottak, a lovasok fegyelmezetten és lelkesen dolgoztak az edzéseken. Minden lovas jelentős változáson ment át a felvételi és a vizsga közötti időszakban. A vizsganapon is bizonyították a lovasok, hogy ott a helyük a programban, hiszen végül mind a kilencen sikeres záróvizsgát tettek, közülük hatan pedig Nemzetközi Talent minősítéssel zártak.

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

■ 1. Stróbl Dorottya és Fábián Johanna | 2. Dallos Zsófia szövetségi kapitány

CSETÉNYI LEA

(díjugrató Nemzetközi Talent)

Mit jelentett neked a Talent Programban való részvétel? Mi volt az, ami a legtöbbet adta?

Nekem személyesen nagyon sokat segített ez a program abban, hogy nagyobb esélyel ki tudjam magamból hozni a legjobbat, amikor erre szükség van. Nagyon rossz szokásom, hogy feleslegesen izgulok és stresszelek. Még jól emlékszem arra is, hogy a Talent-felvételi napján is alig bírtam enni valamit, és végig nagyon ideges voltam. Aztán az ugrónapok és a műhelymunka során egyre jobban hozzászoktam ahhoz, hogy milyen nyomás alatt lovagolni. Ezáltal versenyeken is sokkal kiegyensúlyozottabban tudok lovagolni mostanában. Nagyon jó volt, hogy részt vehettem a műhelyprogram keretében szakmai tréningen, amit ifj. Kövy Andrásnál, Balatonvilágoson töltöttem. A második műhelyprogram sajnos a herpeszvírus miatt elmaradt, de remélem, hogy hamarosan azt is be tudom pótolni – a korábbi tervek szerint Horváth Balázshoz, Kecskemétre mentem volna néhány napra.

A programbeli lovadat hogyan jellemeznéd? Mióta lovagolod?

A talentes lovam Rádiháza Etalon, egy 13 éves herélt, akivel már lassan két éve dolgozok együtt. Nagyon jó természetű, jó akaratú ló, aki ez alatt a két év alatt mindig, mindenhonnan kisegített engem. Tud elég erős lenni, ezáltal nem mindig a legkönnyebb lovaglású, de sokat fejlődött ő is, és én is az együtt töltött időnk alatt. Eti az a ló, aki segített felvinni engem egyre magasabb szintekre, és akire minden versenyen számíthatok! Rajta kívül egyébként még Hámort lovagolom, őt decemberben kaptam, és szintén nagyon jó szándékú és jó képességű mén, akihez nagy reményeket fűzök.

1

2

Ki az edződ, kik segítik a munkádat?
Az edzőm két éve Lóránt Attila, heti három alkalommal tart nekünk edzést a Pasaréti Honvédban. Hétfőn síkedzésünk van, szerdán gimnasztikázunk és kisebb ugrásokon technikásabb pályákat gyakorolunk, szombaton pedig pályarészleteket ugratunk a lovakkal.

Nemzetközi Talentként mik a terveid az idei szezonra? Hogyan zajlik a felkészülésed?
Az idei szezonban szeretnék több nemzetközi versenyen is részt venni, nem csak Etalonnal, hanem Hámorral is. Lamprechtshausenben lesz az első CSIO nemzetközi ifjúsági versenyem az idén, majd Somorjára készülök május közepén. Természetesen szeretnék ott lenni a hazai nemzetközi versenyeken Bábolnán vagy Szilvásváradon, és remélem, az országos bajnokságon is sikeresen tudok részt venni. Etalonnal minél magabiztosabban szeretnék indulni nagyobb pályákon, és minél több rutint szerezni. Új lovammal, Hámorral pedig össze szeretnék úgy szokni, hogy a szezon végén már vele is egy pár nagyobb pályán el tudjak menni, és kellően tudjam segíteni. Most szerencsére nagyon jó és segítőkész formában vannak a lovaim, szóval az a terv, hogy ezt az egész versenyszezon alatt meg tudjuk őrizni.

„Nálunk mindig az volt a szabály, hogy ha nem megyek iskolába, mert nem vagyok jól, akkor nem mehetek lovagolni sem, így aztán nem nagyon hiányoztam a suliból betegség miatt!”

Hogyan tudod összeegyeztetni a lovaglást a tanulással?
Valójában nem volt soha nagy bajom azzal, hogy a lovaglást és a tanulást összehangoljam. Nálunk mindig az volt a szabály, hogy ha nem megyek iskolába, mert nem vagyok jól, akkor nem mehetek lovagolni sem, így aztán nem nagyon hiányoztam a suliból betegség miatt! Mindennap fél négykor végzek az iskolában (British International School of Budapest), utána egyből megyek lovagolni, és este újra tanulok. Ezzel a rendszerrel van elég időm mind a kettőre, és marad egy kevés szabadidőm is még.

Mit tanácsolnál azoknak a fiataloknak, akik jövőre meg szeretnék próbálni a felvételit a Talent Programba?
Mindenkinek, aki gondolkozik azon, hogy jövőre felvételizzen, azt ajánlom, hogy tegye meg. Ne habozzon, nincs veszteniválója! Már a felvételi vizsga is sok tapasztalatot adott, és nagyon sok visszajelzést kaptunk a lovaglásunk után. Nagyon jó lehetőségeket ad ez a program, és amellett, hogy sokat lehet fejlődni, sok új kapcsolatra és barátságra lelhet az ember.

IFJ. DÖMSE TAMÁS
(díjugrató Nemzetközi Talent)

Mi volt az, ami a legtöbbet jelentette számodra a Talent Programból?
Amikor bekerültem a programba, a lovam még fiatal volt, és én előtte nem igazán lovagoltam fiatal lovakat. Talán az volt a legnagyobb segítség számomra, hogy megtanultam, hogyan kell egy ígéretes, érzékeny fiatal lovat kiképezni és a közös jövőnket építeni.

Kérlek, mutasd be a lovad!
Conquistador egy tízéves, lewitzi származású pej herélt. Négy és fél éves korában került hozzánk, azóta én dolgozom vele.

Intelligens, segítőkész, érzékeny, megbízható, kiegyensúlyozott ló, aki mind a hétköznapi munkában, mind a versenyeken nagyon jó társ. Egy igazi versenyló. Ő az, akivel minden nagyobb eredményemet elértem, és a válogatottba is bekerültem.

Kik segítik a munkádat?

A hétköznapi munkát a lovakkal testvéremmel, Bencével végezzük. Heti egy ugróedzésünk van édesapánkkal, aki munkája mellett folyamatosan segít és támogat minket. Rajta kívül Kövy András segíti még a munkánkat és a lovaink fejlődését.

A tanulással össze tudod egyeztetni a lovaglást?

A továbbtanulásom szünetelő fázisban van jelen pillanatban, ugyanis még novemberben otthagytam az egyetemet. Jelenleg a családi vállalkozásunkban dolgozom délelőttönként, aztán délután a lovaké a főszerep.

Mik a terveid az idei szezonra, és hogyan zajlik a felkészülésed?

A járványügyi helyzet miatt számomra még sok minden bizonytalan az idény hátralevő részét tekintve. Szeretnék hazai és nemzetközi versenyeken minél jobb teljesítményt nyújtani, a fiatal lovas válogatottal pedig a lehető legjobb eredményeket elérni. Ezek mellett az országos bajnokságon a felnőtt kategóriában is helyt szeretnék majd állni.
A felkészülést itthon, Sásdon végzem edzőim és testvérem segítségével.

Mit tanácsolnál azoknak a fiataloknak, akik jövőre meg szeretnék próbálni a felvételit a Talent Programba?

Aki szeretne minél több elismert hazai edzővel dolgozni és tőlük tanulni, azoknak mindenképp ajánlom, hogy jelentkezzenek. Ráadásul a program segítségével lehetőségünk adódik külföldi versenyeken is megmérettetni magunkat.

TAVASI ESZTER

(díjugrató Nemzetközi Talent)

Gratulálok a vizsgaeredményedhez! Hogyan értékeled a Talent Programban eltöltött időt, mi volt számodra a leghasznosabb, amit tanultál?

Nagyon szépen köszönöm a gratulációt! Ugyan igyekeztem legjobb tudásom szerint teljesíteni, de arra mégsem számítottam, hogy nemzetközi minősítést kapok. Persze nagyon örülök, és rendkívül büszke vagyok a lovamra, Audrey-ra, aki nélkül biztosan nem sikerült volna.
A Talent minden perce hasznos volt. A lovastársakkal együtt töltött idő közösséggé formált minket, ott segítettünk egymásnak, ahol csak tudtunk. Az edzőtáborok nagy előnye volt, hogy több edző tanácsait tudtuk meghallgatni, megtanulni, elsajátítani. Számomra például a helyes könnyítés és a kengyel helyes terhelése okozott kis nehézséget, de itt a programban sokat fejlődtem ezen a téren is.

Ki az edződ, és rajta kívül kik segítik a munkádat?

Edzőm Szotyori Nagy Kristóf, aki ugyan szigorú, de nagyon hatékony, igen nagy fejlődést tudtam elérni az ő segítségével. A versenyekre a Prosper Lovasklub lovardájában készülünk, általában heti négyszer. Nagyon szeretem az edzéseit, mert kiválóan ismeri a lovat és engem is, így pontosan tudja, mikor mit kell gyakorolnunk, mire kell nagyobb hangsúlyt fektetni. Szerencsésnek érzem magam, mert sokan támogatnak, hogy minél jobb eredményeket érjek el. Nagyon jólesik,

■ 1. Csetényi Lea és Rádiháza Etalon | 2. Ifj. Dömse Tamás és Conquistador | 3. Tavasi Eszter és Audrey Pins

Kérlek, mutasd be a lovad!

Audrey Pins az első olyan lovam, akivel versenyen indulok. Edzőmnek, Szotyori Nagy Kristófnak – aki úgy gondolta, hogy összeillünk, és jó párost alkothatunk – köszönhetően Audrey-val 2019 óta dolgozunk együtt, mostanra valóban teljes összhangban. Származását tekintve egy Florestano apaságú bajor sportló. A pályán versenyhelyzetben megbízható, bátor, készséges. Akadálynál szinte sosem áll meg. Díjlovas képzésének köszönhetően az edzéseken síkmunkán is jól teljesít.

amikor az edzőm és a klubbeli csapattársaim is mind értem izgulnak és szurkolnak a lelátón. De az elismerő taps az egyik legjobb érzés, ami nekünk, kettőnknek szól. A szüleim természetesen a legnagyobb támogatóim és rajongóim. Én nagyon hálás vagyok nekik, ők pedig irtó büszkék rám.

Hogyan tudod összeegyeztetni a lovaglást a tanulással?

Tanulás tekintetében a jelenlegi online forma csak segített az időbeosztásban, de szerencsére gyorsan tanulok, így nem okozott gondot eddig sem az össze-

egyeztetés. És ki kell emelnem, hogy az iskola is maximális támogatással segíti lovas jövőmet, ezért nagyon hálás vagyok nekik is.

Mik a terveid az idei szezonra, most már mint Nemzetközi Talent?

Az edzőm iránymutatását követve így most már a nemzetközi versenyzés is cél. Természetesen ez az évközi hazai teljesítményemtől is függ, de megteszek mindent, hogy a vizsgaminősítésemhez méltó eredményt szerezzek. A tervek szerint első nemzetközi versenyünk Szlovákiában lesz egy CSIO, illetve a hazai versenyek közül nyáron a budapesti és a kiskunhalasi GP, ősszel pedig az országos bajnokság a terv. A versenyre való felkészülés csak annyiban tér el a versenyszezonon kívüli edzésektől, hogy kevesebb a síkmunka, több a gimnasztika és ugróedzés. Ebben az esetben az edzővel heti háromszor dolgozunk, és egy alkalommal önálló lelovaglás van.

SIKERESEN ZÁRÓVIZSGÁZOTT LOVASOK

NEMZETI TALENT MINŐSÍTÉSSEL VÉGZETT DÍJUGRATÓK

I. korcsoport

Bódai Hanna – Quintano (edzője Vitéz Viktória és Németh István)
Fábián Johanna – Katinka (edzője Szabó-Máriás Sára)
Hermann Zsófia – Nobel van het Greevenhof Z (edzője Boros Sándor)
Koltai Zorka – Rádiháza Garnier (edzője Csuka Balázs)
Müllner Anna – Róza (edzője Búza Krisztián)

II. korcsoport

Mécs Emma – Jassini (edzője Lóránt Attila)
Pataki Anna Klára – Nitro by Boris (edzője Szikszai Lajos)

III. korcsoport

Pataki Anna Dorottya – PM Cascavelle (edzője Horváth Balázs)
Plavecz Szabrina (zv. fm.) – Fokker (edzője Réti Dávid)

IV. korcsoport

Prikler Szilárd (zv. fm.) – Hopefully (edzője Heibl Ágnes és Ács Róbert)

NEMZETKÖZI TALENT MINŐSÍTÉSSEL VÉGZETT DÍJUGRATÓK

I. korcsoport

Szabó Dorina – Arvisura (edzője Szabó-Máriás Sára)
Szabó Noémi – Rádiháza Estike (edzője Sárkány Zsolt)
Tavasi Eszter – Audrey Pins (edzője Szotyori Nagy Kristóf)

III. korcsoport

Csetényi Lea – Rádiháza Etalon (edzője Lóránt Attila)
Janik Anna – Cash (edzője Janik Attila)
Tóth Balázs – Rolf Royce (edzője ifj. Szikszai Lajos)

IV. korcsoport

Dömse Tamás – Conquistador (edzője Grózner Szilárd és Kurnyák Ágnes)
Jármy Vince (zv. fm.) – JB Koronaőr (edzője Krucsó Ferenc és Jármy Katalin)

NEMZETI TALENT MINŐSÍTÉSSEL VÉGZETT DÍJLOVASOK

III. korcsoport

Balázs Ramóna – Florenco (edzője Pachl Péter)
Lőkös Lúcia – PR Rosetta Star (edzője Cserpák Beatrix)

IV. korcsoport

Nagy Panka Zina – Guilty (edzője Pachl Péter)

NEMZETKÖZI TALENT MINŐSÍTÉSSEL VÉGZETT DÍJLOVASOK

I. korcsoport

Major Kíra Málna – Davida (edzője Pachl Péter)

III. korcsoport

Felvinczi Lilla – Bonjour Mailund (edzője Szeicz Erika)
Koszta Botond – Bicolor II. (edzője Dallos Zsófia)
Nagy Rita Laura – Jilzella (edzője Pachl Péter)

IV. korcsoport

Lázár Zsófia – Balerina Royal (edzője Dallos Zsófia)
Rajnai Emerencia – Shades of Grey (edzője Pachl Péter)

Mit tanácsolnál azoknak a fiataloknak, akik jövőre szeretnének jelentkezni a Talent Programba?

A Talent Programba való bekerülés felelősség is. Nem elég a tehetség, kellő elszántságra és kitartásra is szükség van. Aki bekerül, annak viszont igen magas színvonalú edzésekben, edzőtáborokban lehet része. Nem hétköznapi dolog az ország első számú edzőitől tanulni. Én élvezem minden pillanatát, és persze a piros talentes zakó sem utolsó!

Sok sikert kívánok minden jelentkezőnek, akik felvételi vizsgát tesznek a programba. A tanácsom, hogy legyenek büszkék a lovukra, és bízzanak a párosukban!

KOSZTA BOTOND

(díjlovas Nemzetközi Talent)

Hogyan értékeled az idei Talent Programot és a saját teljesítményed? Mennyit fejlődtél a lovaddal tavaly óta, mik voltak a nehézségek és hogyan oldottad meg?

Nagy izgalommal vártam az idei Talent Programot is, de a vírushelyzet miatt aggódtam, hogy milyen formában lesz lehetőség megtartani. Nagyon örülök, hogy sikerült megszervezi az online edzéseket, és az edzőtáborok az előző évekhez hasonlóan nagyon hasznosak és jó hangulatúak voltak. Tavaly még gyerek kategóriában versenyeztünk lovammal, így a kategóriaváltás nagy lépés számunkra. Legnagyobb kihívást az oldaljárások jelentik, melyek kivitelezésében nagyon sokat segített Johan Rockx a rávezető feladatokkal és a tanácsaival. Sok programrészletet is lovagoltunk, és nagy hangsúlyt fektettünk a technikai részletek kivitelezésére. Johantól sok dicséretet is kaptunk, hogy mennyit fejlődtünk tavaly óta, aminek nagyon örültem. Jó érzés, hogy ő is úgy látja, jó úton haladunk az edzőmmel, Dallos Zsófiával.

Mennyire volt nehéz az online edzőtábor és Johan személyes jelenlétének hiánya?

Kellemes meglepetés volt, hogy milyen profin és gördülékenyen zajlottak az online edzőtáborok. A személyes találkozást semmi nem tudja pótolni, ennek ellenére szerintem a lehető legtöbbet hozták ki a szervezők és Johan is az edzésekből. A technikai

■ 1. Koszta Botond és Bicolor | 2. Rajnai Emerencia és Shades of Grey

része majdnem kifogástalanul működött, néhány pillanat volt, amikor a közvetítés sebessége nem egyezett meg az élő edzésével. A hang is tökéletesen működött, olyan volt, mintha a szomszédból beszélt volna a fülhallgatónkba Johan. Az edzés minden pillanatát kontrollálta, mindig azonnal javított minket, ha hibáztunk, lényegre törően és érthetően magyarázott minden edzés alatt. Ebédszünetekben lehetőségünk volt Johan lányát, Thaliát edzés közben élőben figyelemmel kísérni, amiből szintén sokat lehetett tanulni. Esténként még egy kis kötetlen beszélgetésre is volt alkalom, és a kérdéseinket is feltehettük neki élőben. Biztosan sokat számított az is, hogy Johan évek óta ismer minket, így személyre szabottan tudott segíteni. Minden pozitív tapasztalatom ellenére nagyon remélem, hogy a következő Talent Program már hagyományos módon, Johan személyes részvételével fog lezajlani.

Hogyan tervezed az idei szezont?

Ez lesz az első junior évünk Bicolorral, amit már nagyon vártunk. Remélem, hogy az év eleji nehézségek ellenére beindul a versenyszezon, és sok versenyre eljutunk az idén is. Ebben az évben az a célunk, hogy precíz és pontos lovaglással álljunk helyt a junior kategóriában. A hazai versenyek mellett szeretnék eljutni nemzetközi-ekre is, a közeljövőben Máriakálnokra és Szilvásváradra készülünk.

> „A személyes találkozást semmi nem tudja pótolni, ennek ellenére szerintem a lehető legtöbbet hozták ki a szervezők és Johan is az edzésekből”

RAJNAI EMERENCIA

(díjlovas Nemzetközi Talent)

Mennyit fejlődtél a lovaddal tavaly óta? Hogyan értékeled az idei Talent Programot saját szemszögedből?

Az idén a lovam, Süsü (Shades of Grey) nagyon együttműködő volt. Tavaly nagyon nehéz volt programot lovagolni vele, mert az egyedüllét neki egy kicsit nehezebb, mint a többi lónak, mindig keresi a többieket, amint egyedül marad. Azóta viszont sokat fejlődött, az idei évben nagyon megbízott bennem, és amikor egyedül maradtunk a négyszögben, akkor inkább rám figyelt, és nem a többi lovat kereste. Az idei évben Johan sokat segített, hogy méginkább hegyre fel legyen a vágtája, és hogy ügetésben jobban reagáljon a segítségekre, jobb állapotban legyen elengedettebb.

Az online edzőtábor mennyire tudta szerinted pótolni Johan személyes jelenlétét?

Az volt nehéz, hogy a kamerán keresztül nem voltak annyira jól láthatók a hajlítások, és néha a kamera képe lefagyott, és úgy elég nehéz volt Johannak követnie minket. Ezenkívül amikor élőben van itt, akkor bent szokott állni a pálya közepén, és úgy követi az edzést. Ha például oldaljárást lovagolunk, akkor beáll egy pontra, és azt kéri, felé végezzük el az oldaljárást, így jobban látja, hogy a ló mennyire egyenes.

Mik az idei terveid?

Remélem, minél több versenyre el tudok menni, és próbálok minél inkább a feladatokra koncentrálni, minél tökéletesebb programot lovagolni. Ha esetleg lehetőségünk lesz részt venni az Európa-bajnokságon, akkor annak örülök, és természetesen megyünk is. Ha nem jutok ki, akkor is azon fogok dolgozni, hogy a programlovaglásaim minél jobbak legyenek és minél precízebbek.

Somogyvári Anett

Hárman az Emirátusokban

Távlovasaink minden év elején kapnak lehetőséget, hogy az itthoni téli körülményeket maguk mögött hagyva az Egyesült Arab Emirátusokban versenyezhessenek. Sajátos körülmények között ugyan, de idén is volt erre lehetősége dr. Fekete Patríciának, Meszéna Rékának és Szösz Letíciának, így megkértem őket, hogy meséljenek a versenyekről, amin indultak, és arról, hogy miképpen kezelik ott a pandémiás helyzetet, mennyiben volt más az idei év, mint az eddigiek.

Az arab ország két legrangosabb versenyének egyike az általában január elején rendezett, idén március végére halasztott Sheikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum Cup, és az ehhez tartozó háromnapos fesztivál.

Dr. Fekete Patrícia rutinos már, 2010 óta szinte minden szezonban sikerült kiutaznia, és hol ottani, hol saját lóval indulnia. Mint mondja, ennyi idő alatt sok barátot és ismerőst szerzett, és végigkövette az elmúlt tíz év változásait, melyek az utóbbi négyöt évben különösen felgyorsultak. „Utálom a telet, és Európában ilyenkor amúgy sincs semmi, direkt jó kimenni egy kis meleget begyűjteni", fogalmaz. Mivel mind a tréner, mind a lovak tulajdonosa elégedett volt a tavalyi közös munkával, Patríciát ugyanabba az istállóba hívták, ahol tavaly is volt.

„Tudom, most mindenkit az érdekel, miként élik meg az emberek ezt a covidos időszakot, hogyan megy az élet náluk. Elmondhatom, hogy teljesen normálisan. Az országba csak 72 órás negatív PCR-teszttel lehet belépni, és a repülőtéren még ők is tesztelnek. Minden nyitva van, az emberek, főleg a nők amúgy is hozzá vannak szokva az arcot eltakaró kendőhöz, így a maszk sem szokatlan. Nagyon sokan, gyakorlatilag az összes ismerősöm, még az argentin munkalovas lányok is be vannak oltva. A versenyen amúgy is mindig eltakarjuk valamilyen formában az arcunkat a nap és a szél elleni védelemből, egyedül az volt újdonság, hogy az állatorvosi kapuban is maszkot viseltünk. A turistalátványosságoknál, például a Burdzs Kalifa felhőkarcolónál – pont ott voltunk, amikor március 15-én a magyar zászló színeire világították ki – kockákban kell állni, tartva a távolságot, és felügyelik, hogy mindenki be is tartsa a két métert."

Patrícia idén igazából a Sheik Mohamed Cup kísérőeseményeire ment ki: a 80 kilométeres minősítőre, a Ladys Cup, a Private Cup versenyekre, és a Gamilati kancakupára. Sajnos mivel a 160 kilométer nemzeti versenyszám, az FEI szabályozás miatt csak rezidens vízummal rendelkező külföldiek indulhatnak rajta, és ezt nem olyan egyszerű megszerezni, mondta. Az egyik 80 kilométeres versenyt Meszéna Rékával együtt teljesítették sikeresen, ezután azonban Patrícia számára igazából be is fejeződött a versenyzés. A Ladys Cupon már az első kör után kisántult Balaika nevű lova, akivel tavaly 120 kilométeren sikeres volt; majd másnap következett a Private Cup, amelyre elmondása szerint egy rendkívüli tenyésztésű emirátusi lovat kapott, és az első 40 kilométert jó pozícióban, sikeresen teljesítették is; ám ekkor jött a szomorú hír, hogy meghalt Hamdan sejk, ezért megszakították és elhalasztották a versenyt. A kancakupán emiatt már nem is tudott indulni. „Így a hátralévő napok kirándulással, sivatagi lovaglással, barátnőzéssel, napozással

■ 1. Dr. Fekete Patrícia | 2. Szösz Letícia

ISZMÁR P ÚJ KARRIERJE

Szösz Letícia a verseny kapcsán mesélt Amurath Iszmár P nevű lovukról is, aki Szaúd-Arábiában versenyez jelenleg, és már második alkalommal bizonyította be a Sheikh Mohammed Fesztiválon, hogy magyar ló is képes szuper eredményeket elérni.
„Igaz, nem én versenyeztem vele, de hatalmas büszkeséggel töltenek el a sikerei, és a helyieknek is folyamatosan meglepetéseket okoz", mondta.
Elmesélte, hogy 2019 novemberében küldték ki, akkor az itthoni edzést követően pár hónap sivatagi tréninget kapott, majd 2020-ban, február elején teljesítette a The Custodian of the two Holy Mosques Cup elnevezésű versenyt. Ezután hosszas pihenő következett, senki nem akarta, hogy rögtön az első szaúdi szezonjában túl sokat versenyezzen. Tervben volt, hogy ugyanezen a versenyen 2021-ben is indul, azonban ezt az eseményt elhalasztották decemberre. Helyette két másikra nevezték, február 20-án Rijádban egy 100 km-es versenyre, és egy hónappal később, március 20-án szintén egy 100 km-es futamra. Az előbbin hetven ló startolt el, sokuk nagy versenytapasztalattal, többéves sivatagi edzéssel, ennek ellenére az Iszmárral lévő csapat, a tréner hitt benne, és jó eredményre számítottak. Végig a top tízben volt, a pályán nem ment túl nagy átlagokat, viszont annyira gyorsan lett jó a pulzusa a körök végén, hogy mindig előnyt szerzett vele. Az utolsó körön csúszott le a dobogóról, nem tartották észszerűnek, hogy az első igazi versenyén nála rutinosabbakkal kezdjen befutózni, illetve ez egy jó alapozás volt a következő megmérettetésre. Végül a negyedik helyen ért célba 24,2 km/h átlagsebességgel. Március 20-án újból starthoz állt, ismét a top tízben tartották mind a négy körön keresztül. 2 perc 26 mp volt a leghosszabb idő, ami a pulzusa helyreállásához kellett, ami ekkora sebességnél rendkívül jónak számít. A negyedik, és egyben utolsó körre harmadikként rajtolt, majd egy 28,34 km/órás utolsó körrel az első helyre ugrott. A verseny összátlaga 25,65 km/h volt, 22 perccel a második helyezett előtt érkezett be.

■ 1. Szösz Letti és Iszmár P még Magyarországon | 2. Iszmár P a szaúd-arábiai versenyen

„Bízom benne, hogy nem mi vagyunk az egyetlenek, akik hiszünk a magyar lovak erejében, és az ilyen eredmények ösztönzik a magyar tenyésztőket a tenyésztésre, és minket, lovasokat arra, hogy magyar lovakat vásároljunk és versenyeztessünk" – fogalmazta meg Szösz Letícia.
Amurath Iszmár P a Pelsonius Ménesből került ki, Parti Imre tenyésztette, 2012-ben született. Anyja, Dahoman Iszma P Shagya-arab, apja, Ikarus OX arab telivér. „A mi véleményünk szerint a legideálisabb, ha a Shagya és az arab telivér 50-50%-ban van a pedigrében , valószínűleg az ilyen lovakkal szerzett jó tapasztalataink miatt gondoljuk így."

teltek", idézte fel dr. Fekete Patrícia az idei, felemásra sikerült emirátusi tartózkodást.
Versenyzőtársa, Meszéna Réka hatalmas kalandként élte meg a versenyt, a járványügyi intézkedéseket tekintve pedig hasonló tanulságot szűrt le, úgy véli, hogy a helyzet ellenére biztonságban voltak a lovasok. Mint elmondta, Fekete Patríciával 2010-ben versenyeztek először együtt Németországban 120 kilométeren, akkor még juniorokként, legutóbb pedig két éve, Dél-Amerikában indultak együtt, már felnőtt lovasokként. Örömmel élt tehát a lehetőséggel, hogy vele tarthat az Egyesült Arab Emirátusok szezonzáró, egyben legnagyobb eseményére, a HH Sheikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum versenysorozatra, miközben Európában éppen a herpeszvírus-járvány miatt nem kezdődhetett el a szezon. „Patrícia meghívást kapott, én pedig tőle kaptam a lehetőséget, hogy vele tarthatok erre a hatalmas kalandra a sivatagba", idézte fel. Egy 80 kilométeres minősítőversenyen indultak együtt a másik három párossal, akikkel közös istállóból érkeztek a dubaji távlovas faluba. „Végig együtt haladtunk a 38 fokos melegben és a sokszor térdig érő homokban, számomra nagyon jó tapasztalat volt látni azt a profizmust, amit a különböző istállók képviseltek a verseny során. Minden feltétel adott volt, hogy biztonságosan, kontroll alatt és sikeresen teljesítsük a versenyt, ami legnagyobb örömünkre így is alakult. Bár kissé leégtünk és megszomjaztunk a végére, mégis csak pozitív érzésekkel zárult a nap."
Maradandó élmény volt számára az is, hogy a versenyen kívül volt lehetőségük edzéseken részt venni, várost nézni, kirándulni, vagy egyszerűen csak töltődni a napsütésben. „A jelenlegi járványhelyzet ellenére azt gondolom, hogy biztonságban voltunk. A maszkviselésre és távolságtartásra vonatkozó szabályokat mindenhol, mindenkivel betartatták. Reméljük, hogy ez a rendkívüli helyzet mielőbb normalizálódik, és így még több lehetőségünk adódik majd nemzetközi tapasztalatokat és kapcsolatokat szerezni a továbbiakban" – összegezett Meszéna Réka.
Ugyancsak minden évben kap lehetőséget Szösz Letícia, aki emiatt nagyon szerencsésnek érzi magát, hogy profiktól tanulhat az Egyesült Arab Emirátusokban, a nemzetközi távlovas élet egyik legnagyobb és legsike-

■ 1. Meszéna Réka | 2. Meszéna Réka és Fekete Patrícia a március 15-e alkalmából piros-fehér-zöldre kivilágított Burdzs Kalifa felhőkarcoló előtt

resebb központjában, amelynek nevéhez oly sok világbajnoki győzelem és érem fűződik. Mint elmondta, a januárról március végére halasztott verseny előtt rövid idővel értesült róla, hogy van számára egy ló, amelyet a Sheikh Mohammed Fesztivál privát istállók versenyén szeretne a tulajdonosa indítani. „A 2010-ben született uruguayi ló, HM Esperanzado korábban már bebizonyította más lovasokkal, hogy képes kiemelkedő eredményeket produkálni. Egyetlen nehézség vele kapcsolatban, hogy a palackokat nem tudták a hátáról más lovasok elvenni, de ez alkalommal egy csapattársam segítőkészségével, és a trénerek tanácsaival nekem sikerült" – kezdte a beszámolóját Szösz Letícia. Mint elmondta, kétszázötven nevezés érkezett a privát istállók versenyére, ők a középmezőnyt célozták meg, az egész távra 22-23 km/órás sebességet terveztek, és az első kör a tervek szerint is haladt, a lovat két perc elteltével 53-as pulzussal mutatták be, nagyjából a középmezőnybe jutva ezzel. „Az állatorvosi után HM a pihenőhelyen pihent, evett, ivott, teljesen jó állapotban volt. Pár percig nem voltam ott, majd amikor visszaértem, közölték, hogy az egész verseny törlésre került őfelsége Hamdan bin Rashid Al Maktoum sejk halála miatt, mely a kora reggeli órákban következett be. Fontos személy volt a sejk a lovasvilágban, mind a galopp, mind a távlovas szakágban. Az elmaradt versenyeket április elején rendezték meg, amin már sajnos nem lehettem ott" – idézte fel Letícia.

Összeállította: Ballabás Kata

Ló- és lovassport, lótenyésztés, lótartás?

A Pegazus havilapban **választ talál** mindenre.

Olvassa be a kódot és fizessen elő kényelmesen! →

Megrendelőlap

Megrendelem a **Pegazus - A lovasok lapja**

című havilapot .....példányban az alábbi címre:

Megrendelő neve: .....

.....

Megrendelő címe: .....

.....

Számlázási név: .....

.....

Számlázási cím: .....

.....

Időtartam: ☐ 1 évre 8 340 Ft

Fizetés módja: ☐ csekk ☐ átutalás

.....

aláírás

A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

Fizessen elő most!

www.magyarmezogazdasag.hu
elofizetes@magyarmezogazdasag.hu
+36 1 470 0411
az ország bármely postáján
Megrendelhető a megrendelőlap visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre.

30 MAGYAR MEZŐGAZDASÁG KFT.

Magyar steward fontos szerepben

Az International Vaulting Officials' Club (IVOC), azaz a Lovastorna Hivatalos Személyek Nemzetközi Klubjának közelmúltban zajlott tisztújításán megszavazták, hogy a vezetőségében a CVI Budapest, Ebreichsdorf és Portogruaro versenyek chief stewardja, számos más verseny lebonyolításának aktív résztvevője, Bence-Kiss András képviseli majd a stewardokat.

Nem sok lovastorna steward tevékenykedik Európa-szerte, túlnyomó többségük a Német Lovas Szövetséget képviseli, és bár az ők hat-nyolcfős társasága összeszokott csapatként sokszor kizárólagos lebonyolítója egyes CVI-knek és bajnokságoknak, az utóbbi időben egyre nagyobb teret nyer más országok egy-két stewardja is a nagyobb versenyek menedzselésében. Az IVOC elnökségitag-választása során két név merült föl a lehetséges jelöltek között: a szintén német, és korábbi versenyzőként világ- és Európa-bajnok Kai Vorberg, valamint a lovasmúlttal nem rendelkező, de legaktívabb közép-európai lovastorna-steward, Bence-Kiss András. Az előzetes egyeztetések során Vorberg, aki korábban Andrástól is tanult, szintén őt javasolta, András személyét az IVOC is egyhangúlag megszavazta, így 2021. március 18-ától magyar vezetőségi tagja is van a Lovastorna Hivatalos Személyek Nemzetközi Klubjának.

A kinevezés egyben nagy előrelépés a stewardok számára is, akik bár a versenyeken a bírókkal egyenrangú hivatalos személynek minősülnek, sokszor méltatlanul

Bence-Kiss András mindig is a stewardok elismertebbé tételének egyik legfőbb szószólója volt

mellőzöttek, hiszen „a jó steward olyan, mintha ott sem lenne", sehol sem kelt feltűnést, mégis jelen van, és kezeli a problémákat. Ennek köszönhetően azonban sok bíró nem is tudja, kik az aktív stewardok, annak ellenére, hogy nemcsak a versenyzők, hanem a versenykör asztalainál ülő pontozóbírók munkáját is jelentősen megkönnyítheti egy jól szervezett, aktív stewardcsapat. Az, hogy a március 18-ai szavazáson egy steward is bekerült az IVOC vezetőségébe, az első lépés afelé, hogy a stewardok is beléphessenek a klubba, ezáltal becsatlakozhassanak a workshopokba és képzésekbe, valamint kissé fellendüljön a bírók és a stewardok közötti kommunikáció.

András ezen ügyeknek eddig is az egyik legfőbb szószólója volt; igyekezett elérni, hogy a stewardok esetében is a bírókéhoz hasonló interaktív kommunikáció, illetve hasonló rendszerességű és felépítésű képzési rendszer alakuljon ki, biztosítva ezzel a megfelelő létszámú és képzettségű csapatot. Mindig is nagy hangsúlyt fektetett nemcsak a bírókkal, hanem a versenyszervezőkkel, a delegációkkal, edzőkkel, versenyzőkkel való aktív kommunikációra is, így láthatóbbá, elismertebbé téve a stewardok pozícióját, szerepét egy nemzetközi verseny, akár egy világ- vagy Európa-bajnokság megszervezése során. Vezetőségi tagsága tehát további előrelépést jelenthet a stewardok elismertsége szempontjából, közelebb hozva őket ezáltal a bírókhoz is.

Magyar részről két háromcsillagos nemzetközi bíró, Tóth Benedek Máté és Bence-Kiss Krisztina a kezdetektől fogva az IVOC tagja, aktív résztvevője az egyes előadásoknak, képzéseknek, az itt kapott információkat pedig ezt követően a nemzeti bíró- és edzőképzés során osztják meg a hazai lovastorna-társadalommal is.

Ezen változások újabb példái tehát annak, hogy a járványhelyzet során is van lehetőség a fejlődésre; az új módszerek, megoldások megtalálására, remélhetőleg hamarosan pedig már az újra megrendezett versenyeken is kamatoztathatjuk az utóbbi időben megszerzett tudásunkat. ■

A KLUB

Tavalyelőtt, 2019-ben alakult meg az International Vaulting Officials' Club (IVOC), azaz a Lovastorna Hivatalos Személyek Nemzetközi Klubja, akkoriban még International Vaulting Judges' Club néven, a nemzetközi lovastorna versenybírók érdekvédelmi szervezeteként. A klub azóta – egyebek között a járványhelyzetnek is köszönhetően – kinőtte magát, és immár nemcsak érdekvédelmi szervezetként működik, de a nemzetközi bírók online oktatásából is aktívan kiveszi a részét: havonta legalább egy-két workshoppal és képzéssel, valamint munkacsoportokkal segíti nemcsak a bírói csapat oktatását, hanem a szabályrendszer fejlesztését is. A 2020-as év során született meg a döntés, hogy kiterjesszék a klub tagságát a versenybírókon túl a szakágban tevékenykedő más hivatalos személyekre, így a stewardokra is.

ÚJ NEVEK A BAJNOKI SERLEGEKEN

Áprilisban rendezték a fedett pályás fogathajtó országos bajnokság döntőjét Szilvásváradon, a Lipicai Lovasközpont stadionjában, a veszélyhelyzeti előírásoknak megfelelően a szabadtéri pályán. Az EHV-1 herpeszvírus-járvány kitörése után itt nyílt első alkalommal lehetőségük a hajtóknak a versenyzésre. Hat kategóriát hirdettek meg a kiírásnak megfelelően nyílt országos bajnokságként, és összesen 57 fogathajtó vett részt.

A Magyar Lovassport Szövetség támogatásával a versenyen összesen 2 millió forint pénzdíjat osztottak ki a helyezettek között, ami rekordösszegnek számít a szakág történelmében.

A járványügyi helyzetre való tekintettel a versenyt zárt kapuk mögött, nézők kizárásával, és szigorú előírások betartása mellett rendezték meg. A hajtók és a személyzet is felelősségteljesen betartotta a szabályokat, és egy remek hangulatú versenynappal zárult a „fedett pályás" versenyszezon.

A fedett pályás szezon új fogathajtó magyar bajnoka póni egyes kategóriában Szajkó Liliána lett, póni kettes fogattal Polgár Anna, az egyes fogat kategóriában Mráz László András, a CAN-C kettes fogat kategóriában Sarka István, a CAN-A/B kettes fogat kategóriában ifj. Fekete György, a négyes fogatok mezőnyében pedig ifj. Dobrovitz József nyert.

Az elmúlt évi dobogós hajtók közül mindössze hatan tudtak az idei fedett pályás ob-döntőben dobogóra kerülni: a póni egyes kategóriában versenyző Szunyogh Bence (tavaly harmadik volt, idén második); az egyes fogatok mezőnyében ifj. Bozsik József (tavaly győzött, idén bronzérmes); a CAN-A/B kettes fogat kategóriában Fe-

SZILVÁSVÁRADI FOGATOK A DÖNTŐN

Hosszú évek után az Állami Ménesgazdaság Szilvásváradot négy fogat is képviselte a fedett pályás fogathajtó országos bajnoki döntőn. Az Európa-bajnokságra készülő Váczi István (4.) és ifj. Galbács Ferenc (6.) négyes fogat, az intézmény vezetője, Cseri Dávid (18.) „első bálozóként" CAN-A/B kettes fogat kategóriában hajtott, míg a legfiatalabb szilvási hajtó, Polgár Anna meg is nyerte a póni kettes fogat kategóriát.

Szilvásváradon az év egyik legjobban várt fogathajtó eseménye a közel tíz év után megrendezésre kerülő nemzetközi fogathajtóverseny lesz július 22. és 25. között. Ekkor avatják majd fel az új maratonpályát, a négyesfogat-hajtó Európa-bajnokságra készülő mezőnynek pedig felkészülési verseny, és egyben világkupa-forduló is lesz az esemény.

EREDMÉNYEK

A FEDETT PÁLYÁS FOGATHAJTÓ OB BAJNOKAI ÉS HELYEZETTJEI

Póni egyes fogat

1. Szajkó Liliána (Idős Jámbor Vilmos LSE)
2. Szunyogh Bence (Balogh-Liget LK)
3. Juhász Péter (Besenyőtelki LHE)

Póni kettes fogat

1. Polgár Anna (Szilvásváradi LSKE)
2. Papcsák Balázs (Napkori Hagyományőrző LK)

Egyes fogat

1. Mráz László András (Champions Team LKE)
2. Kun Andrea (Tápiósági Lovas SE)
3. Ifj. Bozsik József (Tápiósági Lovas SE)

CAN-C kettes fogat

1. Sarka István (Nyírbátori LE)
2. Magyar Zoltán (Marcali Város Szabadidő SE)
3. Linczenbold Gergő (Napkori Hagyományőrző LK)

CAN-A/B kettes fogat

1. Ifj. Fekete György (Nyírbátori LE)
2. Fekete György (Nyírbátori LE)
3. Ifj. Simon József (Vin Bau SE)

Négyes fogat

1. Ifj. Dobrovitz József (Vecsés SE LSZ)
2. Dobrovitz József (Vecsés SE LSZ)
3. Tóth Simon Sándor (Vecsés SE LSZ)

■ 1. Az egyes fogat kategóriát Mráz László nyerte | 2. A póni kettes fogatok friss bajnoka, Polgár Anna | 3. Tóth Simon Sándor, az ob meglepetésembere bronzérmes lett | 4. Váczi István | 5. Négyes fogat kategóriában ifj. Dobrovitz József nyerte a fedett pályás bajnokságot | 6. Ifj. Galbács Ferenc | 7. Cseri Dávid

1. Dobrovitz József, akinek az elmúlt évi bajnoki arany után az ezüst is fényesen csillog

2. Három kategória – a póni egyes és kettes fogat, valamint a nagyló egyes fogat – győztesei és helyezettjei a dobogón

FOTÓ: PINTÉR ANDRÁS

kete György (tavaly győzött, idén ezüstérmes) és ifj. Simon József (tavaly második, idén harmadik); a négyes fogatoknál pedig ifj. Dobrovitz József, aki tavaly bronzérmet szerzett, idén megnyerte a kategóriát, valamint Dobrovitz József, aki tavaly első, az idén pedig második lett.

A legtöbben kettes fogattal versenyeztek, CAN-C-ben 18, CAN-A/B kategóriában 19 induló állt rajthoz. Mindkét kategóriában nyírségi hajtósiker született: a CAN-C kategóriát Sarka István nyerte, a CAN-A/B-ben pedig ifj. Fekete György került ki győztesen az édesapjával vívott családi párbajból, míg az elmúlt évi ezüstérmes ifj. Simon József ezúttal harmadik helyre lépett fel a dobogóra. A négyesfogathajtóknál hármas vecsési siker született: ifj. Dobrovitz József nyert az elmúlt évi bajnok, Dobrovitz József előtt, míg Tóth Simon Sándor harmadik helyen zárta az idei fedett pályás ob-döntőt.

BÚCSÚZUNK

KRIZSÁN JÓZSEF
(1955–2021)
A kecskemétiek korábbi sikeres kettesfogat-hajtójától családja, rokonai, ismerősei, sportbarátai április 20-án vettek végső búcsút Kecskeméten, a Köztemetőben.

GALAMBOS SÁNDORNÉ
(1955–2021)
Türelemmel viselt hosszú betegség után elhunyt Magdika, a füzesgyarmati hintó- és kocsigyártómester Galambos Sándor felesége, aki a cég egyik, ha nem a legfontosabb láncszeme volt évtizedeken át. Családja, rokonai, ismerősei, a fogathajtók nagy családjának képviselői április 10-én a füzesgyarmati temetőben vettek tőle végső búcsút.

RÉDEI SÁNDOR (1937–2021)

Az alföldi Poroszlón született, lovak iránti szeretete innen ered. Fiatal korában síklovasként és ugrólovasként versenyzett, edzői voltak Schaurek Ottmár, Szemere Csaba. Poroszlón az MSZB tsz kisbéri lovait lovagolta, ahol egyébként a legendás fogathajtó Toepler István volt a ménesvezető. Klasszis ugrólova Tekla volt. Egy gerincsérülés miatt a lovaglást abba kellett hagynia és áttért a fogathajtásra. Poroszlóról a Nőtincsi tsz-be került, ahol Madácsi László volt a téeszelnök és a fakótenyészet vezetője. Itt kezdett el fogatot hajtani, kettes és négyes fogatot. Később Üllőre került, telepvezetőnek Tornyoslöbre. Évekig tagja volt a négyesfogat-hajtó válogatottnak.

Rendszeresen részt vett Veronában a Fieracavallin, Essenben az Equitania kiállításon, és más kiemelt helyeken, ahol a gálaműsorban nagy szerepeket kapott. Nyugdíjas éveiben nóniusz fogatokat hajtott.

Nagyon jó érzékű lovas és fogathajtó volt, mindig lehetett rá számítani bármilyen, lóval kapcsolatos ügyben.

Emlékét a magyar lovas társadalom örökké megőrzi!

Bálint Gábor

ELHUNYT FÜLÖP HERCEG

AZ FEI KORÁBBI ELNÖKE, ANGOL VÁLOGATOTT NÉGYESFOGAT-HAJTÓ VOLT

Április 9-én jelentette be a Buckingham-palota, hogy meghalt Fülöp herceg. A brit monarchiában leghosszabb ideje regnáló uralkodó hitvese, II. Erzsébet királynő „ereje és támasza" 99 éves korában hunyt el.

Fülöp herceg a magyar lovassport, kiemelten fogathajtósportunk fő támogatója volt a szárnybontogatás idején, a hetvenes években. Az angol válogatott tagjaként világ- és Európa-bajnokságokon versenyzett a legendás, Várady Jenő által vezetett magyar négyesfogat-hajtóinkkal.

A világ és Európa-bajnok magyar fogathajtók, valamint a magyar lovastársadalom nevében a Magyar Lovassport Szövetség elnöke, Lázár Vilmos az alábbi gondolatokkal emlékezett Fülöp hercegre.

„Már diplomáciai útra tereltük azt a levelünket, amelyben a szeptemberi, jubileumi budapesti négyesfogat-hajtó Európa-bajnokságra készülődve hálás köszönetünket fejeztük ki Fülöp hercegnek a világ lovassportja, jelesen honi lovassportunk érdekében kifejtett történelmi léptékű támogatásáért. A sors közbeszólt! Rendezvényünket őfelsége előtti főhajtással, emlékének ajánljuk" – fogalmazott Lázár Vilmos.

Mint felidézte, a királynő férje, Fülöp herceg 1921-ben született. A második világháború idején a brit hadseregnél szolgált, 1947-ben vette feleségül a későbbi királynőt. Ő volt az angol-brit monarchia több mint 1200 éves történetének legidősebb királyi családtagja.

Visszavonulásáig igen aktívan élt. Összesen több mint 22 ezer – évente átlagosan közel 400 – hivatalos programot teljesített, 600-nál is több külföldi látogatást tett, 5500 beszédet tartott. 780 társadalmi és jótékonysági szervezet elnöke, fővédnöke vagy tagja volt.

Fiatalabb korában lelkes vadász volt, nagy érdeklődést tanúsított a vadvilág iránt. Az edinburghi herceg ösztöndíjjal segítette a fiatalokat önfejlesztésük kibontakozásában, a közszolgálatokon és testnevelési programokon keresztül.

Többnyire a sport, azt oktatás, a környezetvédelem és az ipar fellendítése iránt elkötelezett szervezetekben vállalt szerepet. Az 1956-ban alapított, fiatalokat segítő programjaiban a világ több mint 140 országában nyerhettek el a pályázati lehetőséget. A sport iránti elköteleződése mindig is nyilvánvaló volt. 1971-ig lovaspólózott, majd áttért a fogathajtásra. Emellett a tengeren és a levegőben is otthonosan érezte magát. Élénken érdeklődött a vitorlázás iránt, és több mint 5000 repült órát tudhatott maga mögött.

Az 1921-ben a svájci Lausanne-ban, nyolc tagállammal megalakult Nemzetközi Lovas Szövetség (FEI) kongresszusa 1969-ben választotta elnökévé. Ekkortól a fogathajtást hivatalos versenyággá nyilvánították, a militaryversenyek tapasztalatai alapján elkészítették az első fogathajtó versenyszabályzatot.

Ötven évvel ezelőtt ezekkel a szavakkal nyitotta meg Budapesten az I. Négyesfogat-hajtó Európa-bajnokságot: „A Nemzetközi Lovas Szövetség célja, hogy lehetővé tegye a világ minden részének lovasai számára, hogy azonos szabályok szerint vetélkedhessenek egymással a díjlovaglásban, a díjugratásban, a háromnapos versenyben és most a hajtásban is. Amikor a Nemzetközi Lovas Szövetség közgyűlésén a résztvevő magyar küldöttség az ez évi Európa-bajnokság rendezési jogát kérte, szívesen járultunk hozzá ahhoz, hogy ezt a megtisztelő feladatot Magyarország kapja, tekintettel régi hagyományaira a lótenyésztés és fogathajtás terén, valamint az európai versenyeken részt vett magyar csapatok nagy hírnevére és magas színvonalára. Remélem, hogy ez a hajtóbajnokság az ilyen versenyek hosszú sorát nyitja meg, és ösztönzést ad a hajtás művészete és sportja fejlődésének az egész világon. Az első hajtó Európa-bajnokságot nagy örömmel megnyitottnak nyilvánítom."

Őfelsége elismerő szavai azért is estek különösen jól a magyar fogatsport szá-

FOTÓ: AZ ABONYI CSALÁD ARCHÍVUMÁBÓL

mára, mert attól a köztiszteletű méltóságtól érkeztek, aki nem csupán a szövetség első embereként, hanem későbbi gyakorló fogathajtó világbajnokként is elévülhetetlen érdemeket szerzett a sportág fejlesztésében.

Ezen kívül is többször járt Magyarországon. 1978-ban a kecskeméti, 1984-ben a szilvásváradi világbajnokságon a brit csapat tagjaként versenyzett.

„Éppen én voltam a Nemzetközi Lovas Szövetség elnöke, amikor elkezdtük lefektetni a fogatversenyek nemzetközi szabályzatát. Akkor jött a gondolat, az isteni szikra, hogy a fogathajtás átvehetné nálam a póló szerepét. Így is történt. Igen nagy feladatnak bizonyult, de mérhetetlen sok örömet és elégedettséget is jelentett

számomra. Különösképpen boldoggá tett az a tény, hogy még mindig alkalmas vagyok a lovakkal való dolgozásra. Továbbá én vagyok azon kevés elnökök egyike a nemzetközi sportszövetségben, vagy talán az egyetlen olyan elnök, aki saját sportjának egyúttal aktív nemzetközi versenyzője is. Ennek következtében egyaránt szimpatizálok a fogatsport versenyzőivel, bíróival, tisztségviselőivel, rendezőivel és bizottsági tagjaival, akik annyi erőfeszítést tesznek a versenyzők megelégedése érdekében" – mondta a L'Année Hippique-ben.

A fotókon látható többszörös világ- és Európa-bajnokunk, Abonyi Imre, valamint Fülöp herceg között igazi emberi és sportbarátság szövődött a fogathajtás kapcsán. A kölcsönös tiszteleten alapuló barátságuk egyik jele volt, hogy a kecskeméti világbajnokságon Fülöp herceg Abonyi Imrét kérte a fogatára versenybírónak.

Végül: amikor évekkel később a királynő Magyarországra jött, sokak meglepetésére a herceggel együtt Bugacra is ellátogatott.

Őszinte tisztelettel adózunk Fülöp hercegnek, aki a közelmúltban megjelent könyvünkhöz küldött előszavában írta: „A magyar, mint lovas nemzet kezdettől fogva nagyszerű eredményeket ért el a fogathajtásban" – idézte fel Lázár Vilmos, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke.

A SZABADTÉRI SZEZON ELSŐ ÁLLOMÁSA

Lapzártánk utánra, az április 23–25. közötti hétvégére írták ki az idei fogathajtó szabadtéri idénynyitót, a Bács-Kiskun megyei Heténygyházán négy korábbi világbajnok – Lázár Zoltán, ifj. Dobrovitz József, ifj. Nagy Tibor, valamint Dobrovitz József – is jelezte indulási szándékát. Előzetesen nyolc kategóriában 38 fogathajtó nevezett, a legnépesebb a világbajnokságra készülő kettes fogatok mezőnye, ahol 18 induló neve szerepelt lapzártakor a nevezési listán. Az idei négyesfogat-hajtó Európa-bajnokságra készülő mezőnyben nyolc válogatott hajtóra számítottak. Mindenesetre az előzetesekből úgy tűnik, többen az első válogatón, a május 6–9-re kiírt mezőhegyesi versenyen állnak majd rajthoz a világ- és Európa-bajnokságra készülő hajtóink közül. Az eredményekről a júniusi Pegazusban számolunk be.

FÜLÖP SÁNDOR ESETE FÜLÖP HERCEGGEL

Fülöp herceg halálhíréről értesülve április 9-én este hívott fel telefonon a Heténygyházán élő Fülöp Sándor négyszeres világ- és négyszeres Európa-bajnokunk, hogy megossza 1972-es felejthetetlen élményét, ezzel adózva őfelsége emlékének.

„1972-ben, a windsori nemzetközi versenyen rendkívül megtisztelő módon Fülöp herceg volt a fogatbíróm. Kérésére a maraton szakaszon végig megbeszéltük a hajtásom mozzanatait, hogy mit, miért, hogyan csinálok. Minden érdekelte, mert rá egy évre kezdett hivatalosan hajtani.

FOTÓ: A FÜLÖP CSALÁD ARCHÍVUMÁBÓL

A kastély előtti célnál több ezres tömeg várta a herceget.

Odáig merészkedtem, hogy az ülésládából kivettem egy díszdobozos kecskeméti barackpálinkát és – protokoll ide vagy oda – köszönettel átnyújtottam a nagytiszteletű fogatbírómnak. Meglepetésemre felbontotta a dobozt, felnyitotta az üveget, majd a doboz kispoharai közül egyet telitöltött, és a közönség ovációja közepette még a kocsimon állva megitta.

Lement a versenynap. Délután négy-öt óra magasságában egy medvekucsmás testőr kereste Mr. Fülöpöt. Nagy volt az ijedtség, lehet hazautazni. A medvekucsmás felvezetett a kastélyba, bevitt egy hatalmas terembe. Pár percen belül érkezett Fülöp herceg, mutatta, hogy a terem három falán végigfutó vitrinekben a világ minden tájáról érkezett italkülönlegességek sorakoznak. Meginvitált, hogy válasszak egyet. Egy finom whiskyt kértem, koccintottunk. Később a világversenyeken az istállónkban többször meglátogatott.

Koccintottunk – a jófajta barackpálinkával."

Összeállította: baraa – press sport

Az olimpiai bajnok az Epsom Derbyre készül

Sir Mark Todd kétszeres új-zélandi olimpiai bajnok militarylovas, akit a Nemzetközi Lovas Szövetség a 20. század legjobb lovasának választott, új sportágban új babérokra tör. A Charisma nyergében aratott Los Angeles-i és szöuli sikerek után idomárként a világ leghíresebb lóversenypályáján, Epsomban szeretne bizonyítani. Célja elérésében a francia tenyésztésű angol telivér, Tasman Bay (2018 pm, Le Havre – Purely Priceless, Galileo) lehet segítségére.

1. Military szakágban hét olimpián hat érmet szerzett Mark Todd | 2. Telivérjei közül jelenleg Tasman Bay-ben bízik a legjobban

Az ígéretes hároméves a szintén új-zélandi Sir Peter Vela színeiben fut. A sikeres üzletember tulajdonában áll a New Zealand Bloodstock és a Pencarrow Stud, hazájában nemrég lett tagja a Hall Of Fame-nek, ami itthoni viszonylatban az életműdíjjal vagy a Gróf Széchenyi István-emlékéremmel egyenértékű.

Sir Mark Todd még ma is a világ egyik legismertebb és legelismertebb lovastusa-versenyzője, emellett nagyon régóta ismert tagja hazája és Nagy-Britannia lóverseny-közösségének is. 2003-ban Új-Zélandi Kancadíjat nyert Bramble Rose, majd 2007-ben Wellington Cupot Willy Smith nevű idomítottjával.

A hét olimpián hat érmet szerző szakember 2019 óta a festői szépségű, Berkshire grófságbeli Lambournban tréniroz Angliában, jelenleg tizenkét telivér ropogtatja az abrakot istállójában. Nem is akármilyen sikerrel. Idén huszonkilenc futásból már hatszor vezethetett vissza nyerőt a győztesek körébe. Az összes közül Tasman Bayben bízik a legjobban, aki március végén élete második futására stílusos győzelmet aratott mérföldre Newcastle-ben.

„Úgy vélem, nem túlzott az optimizmusunk – nyilatkozta Todd. Az Epsom Derby az egyik legnagyobb presztízsű futam a világon, nagyon bízom a lovamban. A bukmékerek is, hiszen a jelenlegi 66/1-es kurzus kifejezetten kedvező, különösen, ha tudjuk, még 122 ló pályázik a kék szalagra. Tasman Bay első futására kemény ellenfeleket kapott, nagy gyerekként versenyzett, ráadásul kifejezetten mély talajon. Ennek ellenére hatodik lett, hat és fél hosszra a nyerőtől. Azonnal észrevettem benne a képességet, amelyet idei első futására igazolt. Ráadásul a Group 3-ban helyezett King Vegát verte könnyedén. Sir Peterrel nem gondolkodtunk sokat, belevágunk életünk egyik legnagyobb kihívásába."

A lovagi párosnak nem ez az első próbálkozása Epsomban. 2017-ben Eminent közeli negyedik helyen ért célba Wings Of Eagle, Cliffs Of Moher és Craksman mögött, így van tapasztalatuk bőven a világ legnagyobb versenyére való felkészülésben.

Izgalommal várjuk a fejleményeket és a június 5-i Epsom Derby napját, ami egy hónappal előzi meg a július 4-én lefutásra kerülő 99. Magyar Derbyt.

Kovács Botond

BLAZING COMETÉ AZ ÉV ELSŐ NAGYDÍJA

Frankel négyéves fia, Blazing Comet nyerte az év első kiemelt versenyét, a Káposztásmegyeri Díjat, ahol a tavalyi év lovát, Cirfandlit utasította maga mögé. A háromévesek első nagyobb erőfelmérőjében, a Gróf Erdődy Rudolf Emlékversenyben Friendly Fenomen könnyedén győzött a kétéves évjárat legjobbjai előtt.

Április második felében igazán beindult a versenyszezon, hiszen egy hónappal a kapunyitó után, április 18-án már a szezon első kiemelt versenyét, a Káposztásmegyeri Díjat futották. Ebben az egykor Budapest északi részén elterült, mára már beépített káposztásmegyeri lóversenypályára emlékezünk, amely a két világháború között üzemelt, és az utánpótlás versenyeztetésében játszott meghatározó szerepet.

VERSENYRE KÉSZ A JÓ LOVAK EGY RÉSZE

Az 1400 méteres, 2 millió forint összdíjazású díjban négyéves és idősebb lovak állhatnak starthoz. Az indulóknak koraisággal, gyorsasággal, de már némi állóképességgel is rendelkezniük kell. Ezenkívül jó, ha szeretik a szintetikus pályafelületet is, mivel a versenyrendező május elejéig nem engedi, hogy a versenylovak a gyepen fussanak. Évek óta az látható, hogy a futamban nem indul sok ló, hiszen a jobbak egy része még nem mindig áll készen a futásra, vagy éppen várják a gyepfelületet, így idén hat induló vágott neki a távnak. Köztük ott szerepelt a verseny három korábbi győztese: az idén már kilencéves Báthory (2017-ben nyert), Cirfandli (2019), valamint Dante's Peak (2020). Rajtuk kívül a tavaly év végén ehhez a versenyhez hasonlóan 1400 méteren, a Kállai Pál Emlékverseny – Budapesti Díjban győztes kanca, Simply The Best, valamint a fantasztikus származással rendelkező és tavaly három futásából három győzelmet szerzett Blazing Comet, illetve két év kihagyás után az Alagi Díj egykori nyertese, Csalán is indult. Az első számú esélyesnek az idén már Németországban futott tavalyi nyerőt, Dante's Peaket tartotta a Turf szaklap.

A KÁPOSZTÁSMEGYERI DÍJ

Az izgalmak már a verseny előtt megkezdődtek, mert Dante's Peak szokásos bakozásával lépett a pályára, emiatt a zsoké leesett róla, így szabadon, de lassan galoppozott a starthely felé. Szerencsére a startgépnél megállt, és a lovas is vissza tudott ülni rá. Az indítás után a mindig gyors Báthory állt az élre, de tőle pillanatok alatt átvette a vezetést Blazing Comet, miközben a többi esélyes hátrébb galoppozott. A befutóegyenes előtti kanyarban Simply The Best és Cirfandli is megpróbált felzárkózni Blazing Comethez, miközben Báthory egyre inkább visszaesett. Az üldözők végül csak megközelíteni tudták Blazing Cometet és Paizs Gábor lovast, akik magabiztosan és meglehetősen könnyen, egy hosszal értek célba a milánói versenye előtt felkészülésként futott Cirfandli, valamint Simply The Best előtt. A trió viszont nagyon megverte a

FOTÓ: VONCZEM GABRIELLA

■ 1. A Káposztásmegyeri Díj finise | 2. A győztes csapat a Káposztásmegyeri Díj után | 3. Simply The Best a parádén | 4. Báthory indul a pályára

többieket, akik több mint tíz hosszal mögöttük értek be. Erre a nagy különbségre magyarázatot jelenthet a kiváló lefutási idő, amivel Blazing Comet új pályarekordot állított fel 1:24.5 másodpercet futva.

A KÉKVÉRŰ GYŐZTES

Blazing Cometet tavaly, év közben vásárolták meg a francia Arqana társaság ún. nyári árverésén a FELTEFE istálló tulajdonosai 14 ezer euróért (mintegy 5 millió forintért). Nem véletlenül került a magyar vételeknél szokásosnál többe az akkor már hároméves mén, hiszen fantasztikus származással rendelkezik. Apja ugyanis Frankel, akit nemcsak a 2010-es évek, hanem sokan az észszázad legjobb lovának tartanak, miután 14 futásából 14 alkalommal – közte tíz Group 1-es versenyben – nyert. A fedeztetési díja idén is 175 ezer angol font, azaz 72 millió forint. A 2013-ban indult fedezőmén-karrierje alatt már 13 Group 1-es nyerőt adott, árverésen pedig a legdrágább utódját 2 millió Guineas-ért (több mint 832 millió forintért) adták el. A Niarchos család által tenyésztett Blazing Comet anyja, Moonlight's Box szintén kivételes anyakanca, aki Bago személyében Arc de Triomphe-nyerőt is adott, de az ő fia a nálunk is jól ismert, kétszeres Group 1-es nyerő fedezőmén, Maxios is. Blazing Comet viszont Moonlight's Box eddig versenyzett 11 utódja közül nemcsak a legfiatalabb, hanem a leggyengébb is. Legalábbis négy franciaországi futása alapján úgy tűnt, hogy nem lesz belőle igazi versenyló, ezért egy tavaly júniusi 12. helye után rövidesen az árverésre vitték. Innen Csupor Ferenc idomárhoz került (2021-ben a tréner eltiltása idején felesége, Pap Gabriella neve alatt fut a ló), aki először október végén egy mérföldes, nyeretlen lovaknak kiírt versenyben állította starthoz a kistermetű háromévest, aki 16 hosszal nagyon megverte a mezőny többi részét. Ezután egy szintén mérföldes, II. kategóriás verseny következett, ahol hét hosszal győzött. A tavalyi év végén már erősebb versenylovakkal is összemérte a tudását egy I. kategóriás

■ 1. A versenyeken márciusban és áprilisban sem vehettek részt nézők | 2. Az első két hónapban a szintetikus talajon zajlott a versenyzés | 3. Cirfandli a parádén | 4. Blazing Comet a győztesek körében | 5. Friendly Fenomen a győztesek körében a csapattal | 6. Light Blue Sky | 7. Melmet a verseny előtt

1400 méteres futamban, ahol szintén biztosan győzött. A télen tovább fejlődött, és minden jel szerint felért a legjobb, gyors lovak közé. Eddig a Kincsem Parkban még nem futott gyepen, így mindenki kíváncsian várja a bemutatkozását ott is.

FELKÉSZÜLÉS A NEMZETI DÍJRA

Az április 18-i versenynap másik érdekes futamának a Gróf Erdődy Rudolf Emlékverseny számított. A verseny névadója kiváló lótenyésztő, valamint a 20. század első felében a Magyar Lovaregylet elnöke is volt, illetve könyvet is írt a magyar lóversenyzésről.
Ez a 1400 méteres, I. kategóriájú verseny a legjobb háromévesek felkészülését szolgálja a szezon első klasszikus tenyészversenyére, a nála 200 méterrel hosszabb Nemzeti Díjra (illetve a kancák számára a Hazafi Díjra), amelyet idén három héttel később, május 9-én futnak.
A hat induló között ott találtuk a tavalyi kétéves évjárat első három helyezettjét, így Diadora STS-t, Melmetet és Light Blue Sky-t is. Mellettük három feltörekvő tehetség állt starthoz, akik eddig még nem mérték összse az erejüket a legjobbakkal. A start után Santa Clara és Melmet állt az élre, de a többiek is közel helyezkedtek hozzájuk. A célegyenesbe érve a végig kívül fordult Friendly Fenomen Mocsinka Viviennel megtámadta az élen haladókat, majd könnyedén utolérte és meg is előzte őket. A győztes a célba végül három és fél hosszal Light Blue Sky és Melmet előtt ért be.

EGY ÚJABB ÍR VÉTEL

A kis Friendly Fenoment az ír Goffs társaság 2019-es yearling-árverésén vásárolta meg 2000 euróért (mai áron 721 ezer forintért) Kovács Sándor Gyolai Zoltán számára. A sprinter Gutaifantól és a kanadai születésű Friendly Hearttól Írországban született mén későn érőnek tűnt. Kétévesen a tavalyi év utolsó versenynapján állították starthoz egy nyeretleneknek kiírt versenyben, ahol ötö-

Kiemelt versenyek a Kincsem Parkban 2021-ben				
Időpont	**Verseny neve**	**Összdíjazása (forint)**	**Táv (méter)**	**Résztvevők**
Május 9.	Batthyány-Hunyady Díj	3 millió	1600	4 éves és idősebb lovak
	Nemzeti Díj	4 millió	1600	3 éves mének és kancák
	Hazafi Díj	2,8 millió	1600	3 éves kancák
Június 5.	Millenniumi Díj	7,5 millió	1800	4 éves és idősebb lovak
	Alagi Díj	3 millió	2000	3 éves mének és kancák
Július 4.	99. Magyar Derby	14 millió	2400	3 éves mének és kancák
Augusztus 1.	Kisbér Díj	3 millió	2000	3 éves és idősebb lovak
	Magyar Kancadíj	4,4 millió	2400	3 éves kancák
	Kozma Ferenc Emlékverseny	4,5 millió	1200	3 éves és idősebb lovak
Szeptember 12.	Kincsem Díj	14 millió	2400	3 éves és idősebb lovak
	Imperiál Díj	4,5 millió	1600	3 éves és idősebb lovak
	Overdose Díj	4,5 millió	1000	3 éves és idősebb lovak
	Kovács Mihály Emlékverseny – Magyar Háromévesek Nagydíja	4,4 millió	2400	belföldi tenyésztésű, 3 éves mének és kancák
Szeptember 26.	Gróf Károlyi Gyula Emlékverseny	2 millió	1300	2 éves kancák
	Gróf Széchenyi István Emlékverseny	3 millió	2000	3 éves és idősebb kancák
Október 10.	Magyar St. Leger	4,5 millió	2800	3 éves mének és kancák
	Kállai Pál Emlékverseny – Budapesti Díj	2 millió	1400	2 éves és idősebb lovak
	Szent László Díj	3 millió	1400	2 éves mének és kancák
November 7.	Lovaregyleti Díj	3 millió	2800	3 éves és idősebb lovak
	Kétévesek Kritériuma	2 millió	1600	2 éves mének és kancák

Forrás: Kincsem Nemzeti Lóverseny és Lovas Stratégiai Kft.

6

7

dikként végzett. Idén azonban már kétszer is futott szintén a nyeretlenek között, és egyre jobb formákat mutatott, miután először másodikként ért célba, majd könnyen nyert. Ezután bizonyára ott szerepel majd a Nemzeti Díj indulói között is.

A KIEMELT VERSENYEK NEM VÁLTOZTAK

A Káposztásmegyeri Díj mellett még 20 másik kiemelt versenyt írt ki a 2021-es évre a Kincsem Nemzeti Kft. A szezon során összesen 266 futamban állnak majd starthoz a telivérek vasárnaponként. Egy szombati nap jelent kivételt, méghozzá június 5., amikor vasárnap Szlovákiában futják a Turf Galát, így a magyar lovasok és szurkolók mindkét fontos versenynapon részt tudnak venni. A versenyrendező a háromhetes nyári szünet mellett májusban, szeptemberben és még októberben is kiírt egy-egy szünnapot. A kiemelt hétvégék száma változatlanul három, így a május 9-i Nemzeti és Hazafi Díj, illetve Batthyány-Hunyady Díj hétvégéje, majd a július 4-i hétvége, amikor az év legfontosabb versenyét, a Magyar Derbyt futják, illetve a szeptember 12-én tartandó Kincsem Díj hétvégéje. A szezon legfontosabb, hátralévő kiemelt versenyei a táblázatban láthatók.

Vonczem Gabriella

AZ EGYES SZINTEK BÍR
A DÍJLOVAGLÁSBAN

A díjlovaglóprogramok a kiképzési skála felépítése nyomán fokozatosan és szintenként egymásra épülve tagolódnak alaposztálytól a nagydíjig. Ezek a szintek a helyes kiképzési elveket követve bizonyos mérföldköveket jelenthetnek a lovas számára, egyfajta kontrollt, amiben a sorrend betartása rendkívül fontos. Cikksorozatom utolsó részében a programok egyes szintjeinek bírálati szempontjairól fogalmazok meg néhány gondolatot.

ELŐKÉSZÍTŐ SZINT

Ideális esetben egy fiatal ló kiképzése kezdetén alaposztály szintű programokban versenyez, és idővel, ahogy „okosodik", úgy halad előre a nagydíj irányába. A nulladik elem a fokozatok között az előkészítő („E") szint, amely főként a kezdő lovasokat segíti beszoktatni a versenysportba. Rendkívül egyszerű vonalvezetésű programjaival, sok szempontból elnéző bírálati felfogással az „E" kategória a gyakorlatszerzésre és némi versenyrutin kialakítására a legalkalmasabb. A kezdő lovasok első versenyeiken izgalmukban még a bal és jobb kezük mibenlétében sem mindig biztosak, újdonság számukra, hogy a bírók minden mozdulatukat figyelik, gyakran lámpalázasak és emiatt hibáznak, programot tévesztenek. Éppen ezért a lehető legegyszerűbb feladatsort tartalmazó „E" szintű programok mindegyike (kivéve az E8 programot, ami a rajtengedélyvizsga gyakorlati része) vezérelves bírálati módszerrel kerül megítélésre. A vezérelvek alapján a bírók a lovas ülésére, segítségadásaira, a pontosságra és egy általános összbenyomásra adnak pontot, melyből végül az is látható, hogy alkalmas-e a lólovas páros a magasabb szinten való versenyzésre. Amennyiben a pontszámai alapján a lovas biztatást kap a bíróktól, hamarosan az alaposztályban találja magát, ahol megkezdődhet a „szamárlétra" végigjárása a kiképzési skála alapján.

ALAPOSZTÁLY

Az alaposztály („A") szintű programok elsősorban az ütemességet, a lendületet és a támaszkodást vizsgáztatják, megfelelő elengedettség és átengedőség mellett. A

ÁLATA

1

BÍRÓI SZEMMEL

A bíró felé sokszor elvárás, hogy a lovas szemszögéből is szemlélje a helyzetet egy programlovaglás során, így hát azt hiszem, hasznos lehet, ha a lovas is látja magát „bírói szemmel", ebben próbálok segíteni cikksorozatommal.
Eddig a pontozás rendszeréről, a kiképzési skáláról, a járómódokról, valamint a pontosságról és a programlovaglás során elkövethető malőrökről volt szó, ez a sorozat ötödik, befejező része.

2

■ 1. Az alaposztály a lókiképzés első mérföldköve | 2. Az előkészítő kategória a kezdő lovasok számára jó gyakorlási lehetőség

legnagyobb súllyal a támaszkodás esik a latba a bírálat során, ezzel kapcsolatban elsődleges elvárás a folyamatosság. Fontos, hogy a támaszkodás megítélésében nem csak a ló nyaka és tarkója a mérvadó, hanem a lovas csizmasegítségei és a szárkezelés közötti kapcsolat is. A járómódon belüli iramváltások által (középügetés, középvágta) látható igazán, hogy a lovas előrehajtó segítségei átmennek-e a lovon, a ló hátsó lábaiból eredő lendület és aktivitás lengő hát mellett őszinte támaszkodást eredményez-e. A túlzott feligazítás alaposztályban még hiba, ahogy az összeszedettség erőltetése is (pl. passage-szerű ügetés). Ezen a szinten a bírók alapvetően munkajármódokban végrehajtandó egyszerű feladatok által (pl. nagykör, kiskör, ügetés-vágta átmenetek, hátralépés, középlépés) győződnek meg róla, hogy letették-e az alapköveket a ló képzésében. Egy feszes, hát nélkül, ütem fölött mozgó ló állapota nem alkalmas arra, hogy korrekt képet mutasson alapfokú programjában, ahogy a lendület nélkül vánszorgó, orrára dőlt ló a másik véglet – többnyire a pontozólapra is rákerül a megállapítás, hogy nem igazán ezt keressük.

KÖNNYŰOSZTÁLY

Itt, az „L" szinten már megjelennek az összeszedett járómódok, és néhány nehezebb feladat is, amelyek az alapfokú programokra épülnek. Az összeszedettség és feligazítottság még enyhébb fokú elvárás, alapvetően a munkajármódokhoz képest vizsgálják a bírók a vízszintes egyensúlyból történő elmozdulást. A szint jellemző kritériuma a hátulja körüli fordulat középlépésben és az egyszerű ugrásváltás – szétvont bírálat esetén ezek a feladatok kétszeres szorzóval kerülnek pontozásra. Ez azt jelenti, hogy a már meglévő elvárások mellett (alapkövek!) a bírók kismértékű összeszedettséget, kifejezett iramváltásokat (nyújtások) és korrekt átmeneteket szeretnének látni a magas pontszámok kiadásához. A röviden hátra arc és az egyszerű ugrásváltás is a ló egyensúlyának továbbfejlesztésére irányul, valamint annak a tendenciának a mércéje, hogy a hátsó lábak fokozott terhelése, „ügyesítése" megvalósul-e. Néhány esetben a könnyűosztály szintű programokban még rezeg a léc, hogy a ló készen áll-e minderre – az egyszerű ugrásváltások ügetésen át történő végrehajtása, illetve a hátul-

ja körüli fordulatok túl nagy íven történő kivitelezése általában azt tükrözi, hogy a lovasnak még dolga van a lóval otthon az összeszedettség kialakítását illetően. A képzési skála elvei mentén haladó ló könnyűosztályban már minimális konchajlítást és feligazítottságot mutat, így ha a bírók a vágta-lépés átmeneteket tisztának ítélik meg és a hátulja körüli fordulatot kellően precíznek, nyugodt szívvel engedik tovább a lovat a nagydíj irányába.

„Nem feltétel, hogy a kezdetektől minden szintet végigjárjon a ló, mint egy videojátékban – kezdhet akár középosztályban is versenyezni”

KÖZÉPOSZTÁLY

A középosztály („M”) beugró feladata elsősorban az ugrásváltás, ezen túl pedig a hosszhajlítások (vállat be, oldaljárás) ügetésben és vágtában is. A hazai középosztály szintű programok több nehézségi fokra tagolódnak, így biztosítva lehetőséget a lovasnak a fokozatos előrehaladásra az összeszedettségben végzett munkában (illetve létezik egy könnyű-középosztály kategória is, amely az „M” előkészítéseként működik, további segítséget nyújtva a fokozatosság betartásában). A könnyűosztályban megjelenő kismértékű összeszedettség alapozta meg az itt elvárt kifejezett összeszedettséget, ezek a programok már nem tartalmaznak munkajármódokat. Az egyszerű ugrásváltás „L” szinten a lebegő ugrásváltás előkészítéseként funkcionál, a hátulja körüli fordulat pedig a hosszhajlítások dobbantója. Középosztályban a bírók a biztos támaszkodás (ütem, lendület) mellett kifejezettebb feligazítást várnak el, a fokozásokban pedig egyre több hegyre fel tendenciát. Hiba, ha a ló elveszíti az összeszedettséget a hajlítások során, például sietni kezd, vagy csökken a lendülete és kimarad a hátulsó lábaival. A hajlítás mértéke egy oldaljárás esetében még kevésbé szigorú elbírálás alá esik, inkább a tendencia mérvadó – a ló hajlama és készségessége a testének hosszhajlítására –, a hátulja körüli fordulatok helyére lépő röviden hátra arc feladat azonban már szűkebb íven való végrehajtást (piruett) vár el. A választható kantározásnak köszönhetően a lovas eldöntheti, hogy ezen a szinten megkezdi-e a munkát nagykantárban a lovával, vagy inkább a csikókantárban megalapozott képzést folytatja a lehető legnagyobb stabilitás érdekében. A bírók számára nem mérvadó a kantározás módja a bírálat során (tehát nem kerül jobb vagy rosszabb megítélésre egy csikókantárban végrehajtott program), azonban ha a nagykantárban történő bemutatás során a ló a feszítőzablára rosszul reagál (tátog, nyelvezik stb.), vagy túlságosan „összecsípi” magát, az a támaszkodást és feligazítottságot sodorja veszélybe, ezért hibaként jelenik meg az értékelésben. Ugyanakkor megtörténhet az is, hogy a csikókantárban a lovas nehezebben éri el a középosztályban várt összeszedettséget és precizitást (ez a kiképzés függvénye természetesen), azonban a nagykantár használatára még nem áll készen a ló.

NEHÉZOSZTÁLY

A nehézosztály („S”) lépcsőfokára lépve a lovas számára már látótávolságba kerül a piramis csúcsa, a nagydíj. Addig azonban a lónak magabiztosan kell teljesítenie a kis-nehézosztály („S1”) kritériumait, tehát a magas szintű összeszedettséget és az újonnan megjelenő feladatok hibátlan végrehajtását, úgymint sorozat-ugrásváltások, cikcakk-oldaljárás és félpiruett vágtában. A hosszhajlítások esetében a bírók a középosztályhoz képest kifejezettebb hajlításokat várnak el, a pontozás során tehát egy szerény vállat be, vagy keveset átlépő féloldalazás már kevésbé kerül pozitív el-

1

2

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

4

■ 1. Az ellenvágta a könnyűosztály egyik alapfeladata | 2. A középosztály beugró feladata az ugrásváltás | 3. A lókiképzés során minden lovas végső célja a nagydíj | 4. A félpiruett a nagydíj előszobájában

bírálás alá, a vágtában végrehajtott félpiruett azonban inkább tendenciaszerűen kap értékelést. Azaz, ha tiszta, ütemes vágtában, megfelelő összeszedettségben, de kissé nagyobb íven hajtja végre a lovas a feladatot, az nem bizonyul olyan súlyos hibának (de nyilván hiba), mivel a lovas a fokozatosság elvét szem előtt tartva, a már megszerzett alapköveket (ütem, támaszkodás, lendület) nem veszélyeztetve igyekszik a lovat ebben a nehéz feladatban addig ügyesíteni, amíg a piruettet kellő összeszedettségben végre tudja hajtani. Sokkal rosszabb a bíró szemében az a vágtapiruett, amelybe a ló láthatóan bele van erőltetve és erre lábsorrendjének szétesésével, elrohanással vagy „lefulladással" reagál. A lovas minden feladatot a nagydíj tökéletes végrehajtásának reményében tanít meg lovának, ezért mindig éreznie kell, hogy milyen szinten mennyire áll készen a ló – fizikálisan és mentálisan is. A sorozat-ugrásváltások (azon túl, hogy a lovast és a lovat is számolni tanítják) a lovas segítségeire való fokozottabb figyelmesség mellett az egyenesre igazítottságot is tesztelik. „S1" szinten a sorozatok minden negyedik, illetve minden harmadik vágtaugrásra történő végrehajtást írnak elő, előkészítve a lovat a nagydíjban megjelenő „minden egyre" sorozatra.

NAGYDÍJ

A nagydíj szintű programok a kiképzés legmagasabb fokának lemérésére szolgálnak – és arra, hogy a nézők szemeit gyönyörködtessék. Ezek a díjlovaglás során megkövetelt feladatok legnehezebbjei, ezért ahogy a ló és lovasa tudása maximumát nyújtja, úgy a bírók elvárásai is ezen a szinten tetőznek. A nagydíj gyakorlatilag a végső cél a lovas számára, ezért egyidejűleg annak vizsgája is a bírók szemében, hogy a ló a kiképzési skála elveinek megfelelő módon, egészségét és járómódjai épségét megőrizve jutott-e el idáig. Ezen a szinten a nehézosztályhoz képest új elemként jelenik meg a piaff és a passage, mint a legmagasabb fokú összeszedettséget kívánó feladat az ügetőmunka során, továbbá a teljes vágtapiruett, a cikcakk-oldaljárások vágtában több irányváltással, és a nehezített – minden második és első vágtaugrásra végrehajtott – sorozat-ugrásváltások. Itt a bírók szemében már minden feladat és a program általános benyomása is egyforma súllyal esik latba, nincs „elnéző" bírálat. Sőt, ami azt illeti, az alapköveket tekintve a legszigorúbb bírálat ezen a szinten történik, hiszen a ló már megérkezett a piramis csúcsára.

A díjlovaglóprogramok szintjei a kiképzési skála szerint épülnek fel egymásra, feltételezve a folyamatosságot és fokozatosságot a lókiképzés során. Egy díjlovasnak megvan a lehetősége, hogy lovát otthon képezze mindaddig, amíg nem érzi a versenyen történő bemutatás szükségességét. Tehát nem feltétel, hogy a kezdetektől minden szintet végigjárjon a ló, mint egy videojátékban – kezdhet akár középosztályban is versenyezni. A programok ily módon történő, szintek szerinti tagolása inkább iránymutatás a lovas számára, amely a kiképzési skála sorrendiségének fontosságát hangsúlyozza, és a nagydíj felé vezető úton lépten-nyomon mérföldkövekkel segíti annak felmérésében, hogy helyes irányban és megfelelően halad-e a ló képzésével.

3

Borosné Nagy Andrea Zsófia
II. osztályú (M szintű) bíró,
S1 szintű díjlovasversenyző

Vezúv,
a parancsnoki ló nyugdíjba vonult

Idén áprilisban a magyar lovasélet peremén különleges esemény történt: a magyar rendőrség, egyben a Nemzeti Lovas Díszegység parancsnoki lova, Vezúv nyugdíjba vonult. Életútja során számtalan eseményen bizonyította rátermettségét, méltón jelenítve meg a somogysárdi ménesben végzett lótenyésztői munkát.

A magyar rendőrség 1993 és 2007 között saját ménest működtetett Somogysárdon ORFK Lovasbázis néven, ahol Vezúv 2002. március 6-án látott napvilágot a tenyésztésben egyik legmegbízhatóbb kancától (Surdut Júdea), és a díjlovaglásban kipróbált, Komjáthy György által lovagolt Hatalomtól. A párosításból még korábban két kancacsikó született, de méncsikó csak ő. A kiemelkedően jó viselkedéssel, vérmérséklettel és idegrendszeri tulajdonságokkal rendelkező tenyészállatok csikói a rendőri munkában kiválóan helytálltak. Hatalomnak a ménesben kicsivel több mint kétszáz utóda született, ebből kis híján negyven kanca-, és csak egy ménivadék rendelkezett törzskönyvi számmal. Az anyának kilenc csikója született, amelyből a Sámson nevű sárga herélt a holland rendőrségnél szolgált. Anyai oldalon öt kancatestvérének tizennyolc utóda született, amelyekből jelenleg még négy szolgál rendőrlóként, ezzel is bizonyítva a tenyésztési vonal alkalmazhatóságát a rendvédelmi területen.

Az évjáratában hamar feltűnést keltett Vezúv, megfelelő mérete és küllemi jegyei miatt kiválasztásra került és egész fiatalon, 2004. november 17-én érkezett meg a rendőrség Mosonyi utcai istállójába, Budapestre. A belovaglására kijelölt Füzi Balázs Zoltán r. törzszászlós – a Fáy András Mezőgazdasági Szakképző Iskolában végzett lótenyésztő – visszaemlékezése alapján a nyugodt vérmérsékletű méncsikó kiképzése jól haladt, a játékos, ugyanakkor fegyelmezett viselkedése miatt herélése fel sem vetődött. A 2001-ben alakult Nemzeti Lovas Díszegységben a pej sor meghatározó egyede lett, tulajdonságai miatt beválasztásra került a nyolclovas huszárkeretbe, amely a nemzet búcsúja alkalmából utolsó útjára kísérte az aranycsapat kapitányát, Puskás Ferencet 2006. december 9-én a róla elnevezett stadionban.

A ló bátorsága mellett kiegyensúlyozott jelleme és megbízható teljesítménye hamar felhívta magára a figyelmet és parancsnokiló-jelölt lett. A Készenléti Rendőrség Különleges Szolgálatok Igazgatósága Bevetési Főosztály III. Lovas és Kutyás Szolgálati Osztály Lovas Alosztály vezetője, egyben a Nemzeti Lovas Díszegység második parancsnoka, Farkas József r. alezredes 2014. június 17-én adta át a lovassági alakulat irányítását Madarász Róbert r. őrnagynak, így a parancsnoki ló „személyében" is változás történt, és a 12 éves Vezúv került a lóállomány élére.

Ettől a naptól kezdve ő vezette fel és határozta meg a magyar lovashagyományok megjelenítését az állami protokollban, a nemzeti ünnepeken, emlék- és gyásznapokon. A köztársasági elnöki fogadásokon éppúgy ő vezette fel az érkező külföldi delegációkat, ahogy például a Nemzeti Vágtát megnyitó tiszteletkört is ő vezette. A Papp László Sportarénában megrendezett Lovas Világkupákon bemutatott 32 lovas huszárkarüsszelben két alkalommal volt „élló", legutóbb 2016-ban a Monarchia Keringőn. Szerepelt a Kincsem című film „berlini istálló" című jelenetében.

„A nyugalom és a bátorság, amit Vezúv adott minden feladaton, felemelő érzés volt. Magabiztos ménként szeretett elöl menni, legyen szó ünnepségről, vagy éppen egy labdarúgó-mérkőzés rendőri biztosításáról" – mesélte Madarász Róbert őrnagy.

A rendőri munka során parancsnoki lóként a kiemelt eseményeken vett részt, így az emlékezetes 2015. szeptember 4-i Magyarország–Románia válogatott labdarúgó-mérkőzésen is, ahol a magyar szurkolók rendbontása miatt a lovas rendőrökre is szükség

1

2

3

■ 1. A Parlament előtt | 2. Az Állatorvostudományi Egyetem „élő anatómiaóráján", dr. Sótonyi Péter professzor előadásán | 3. Lovas járőrszolgálaton a budai várban

volt az Üllői úton. „Felejthetetlen élmény volt, ahogy Vezúv gond nélkül megugrotta az elénk rögtönzött – kukákból és kidöntött jelzőlámpa-oszlopokból épített – barikádot, a szurkolók legnagyobb meglepetésére”. Néhány nappal később pedig már a déli határszakaszon teljesített szolgálatot, ahol az illegális migráció okozta élethelyzetben a határzár előkészítése zajlott. „Emlékszem, a nemzetközi sajtó előszeretettel jelentkezett be a helyszínről lovas rendőrökkel a háttérben, vagy közvetlen mellőlünk. Jó érzés a lovadat látni a hírekben a világ legnagyobb hírcsatornáin.”

A nemzetközi lovasrendőr-versenyeken is helytállt Vezúv. Legemlékezetesebb, amikor a lengyel lovas parancsnok Grzegorz Wypchlak Kiskunhalason versenyzett vele

„Szeretett elöl menni, legyen szó ünnepségről, vagy éppen egy labdarúgó-mérkőzés rendőri biztosításáról”

2016-ban. A páros méltón jelenítette meg a magyar-lengyel barátságot, egy hibapontot vétve az összetett rendőri akadálypálya-versenyen.

A szerteágazó rendőri munkában Vezúv olykor gyerekeket fogadott az istállóban, bemutatókat tartott családi napokon, iskolai rendezvényeken, rendszeresen szerepelt kulturális eseményeken. Az oktatásból is kivette részét, visszatérő vendége az Állatorvostudományi Egyetem „élő anatómiaóráinak”, ahol dr. Sótonyi Péter professzor előadásán segíti az elsőéves hallgatók tanulását. „Ez megtisztelő feladat minden évben. Fontos, hogy a hallgatók első benyomásai életre szólóak legyenek, motiválja őket a tanulásra és a fejlődésre, ugyanakkor professzor úr a lehető legnagyobb biztonságban tudja előadását megtartani, amelyre Vezúv az egyik legalkalmasabb barátja. A hallgatók mellett évről évre egyre nagyobb a sajtóérdeklődés is az órákon, ahol már maga a ló tanterembe vezetése és színpadra állítása is magával ragadó benyomást kelt. Jó érzés látni az istállóba érkező, már végzett állatorvosokat, akik Vezúvot megismerve rögtön felidézik tanulmányaikat és első anatómiaórájukat.”

A minden feladatra alkalmas, sokak által kedvelt ló azonban élete derekán súlyos sérülést szenvedett a jobb első lábán a Kossuth téren, az Egyiptomi Arab Köztársaság elnökének katonai tiszteletadással egybekötött ünnepélyes fogadtatásán. Hosszú rehabilitációt követően ismét lovagolható lett, egészsége érdekében tartalék parancsnoki lóként átadta a vezető szerepet a Mezőhegyesről érkező ifjú nemzedéknek, egy nóniusz fedezőménnek.

Vezúv tulajdonságai rendőri szempontból kivételesek, és felmerült sikeres ménvizsga esetén a tenyésztésbe állítása. „Amikor előálltam az ötletemmel, láttam a korábban Somogysárdon dolgozó kollégáim szemében egy olyan örömet, amely önmagában késztet a mai napig, hogy megvalósítsam e féltve őrzött tervemet. Célkitűzés, hogy a még tenyésztésbe fogható kancák felkutatásával a somogysárdon végzett tenyésztői munka sikere, a vérvonal továbböröklése biztosítva legyen. A született csikók a méneskönyvbe bejegyezve méltó emléket állíthatnának Somogysárd örökségének” – mondta Madarász Róbert.

Az első lépések megtörténtek, Vezúv sikeres ménvizsgát tett magyar félvér fajtában, és az elsőként felkutatott, Ballada (2005) nevű kancával hamarosan találkozik új lakóhelyén, Dunaföldvár mellett egy hatalmas legelőn. Boldog, hosszú nyugdíjas éveket kívánunk!

Pegazus

■ 1. A Nemzeti Összetartozás Napján 2016-ban | 2. 2015. március 15-én | 3. A lengyel Grzegorz Wypchlakkal 2016-ban a kiskunhalasi nemzetközi lovasrendőr-versenyen

FOTÓ: ZSIGÓ BLANKA ÉS AZ ORFK KOMMUNIKÁCIÓS SZOLGÁLATA

Megújul a hazai lovaspóló

Móró Lajos négyesfogat-hajtó válogatott, kétszeres magyar hajtóderbygyőztes, az etyeki Hungária Lovassport Egyesület alapítója a nyeregben is kipróbálja magát, méghozzá a lovaspólóban. Rövid interjúnkban a lovaspólóval kapcsolatos terveiről kérdeztük.

Eddig téged a fogathajtósportból ismerhetett a legtöbb ember. Hogyan kerültél kapcsolatba a lovaspólóval?

2019-ben eldöntöttem, hogy a négyesfogat-hajtó versenyzést abbahagyom. A lovaimat eladtam, de egy hét után tudtam, hogy ló nélkül nem maradhat az istálló. Etyeken található egy lovaspóló-klub, a La Estancia. A tulajdonost rég ismerem, meginvitált egy pólómérkőzésre nézőként. Hamarosan jött a gondolat, hogy esetleg kipróbáljam. Mivel tudok lovagolni, a szabályokat kellett megtanulnom, és az ütéseket gyakorolnom. Kezdő játékosként már be szoktam állni két saját argentin pónival.

A 2020. szeptemberi Pegazusban már beszámoltunk arról, hogy több szakágat egyesítő Lovaspikniket tartottatok Etyken a Móró-birtokon. Idén is megrendezésre kerül?

Idén is megrendezzük a Hungária Lovassport Egyesület lovasnapját Etyeken, ahol díjugratást, szabadidős lovasversenyt, és öt csapattal pólókupát tervezünk. Nem titkolt célunk ezzel a póló versennyel, hogy előszobája legyen a magyar lovaspóló népszerűsítésének, annak a törekvésnek, hogy ezt a sportot visszahozzuk a háború előtti szintre.

Tervként szerepel a hazai lovaspóló önálló szakágként való bejegyeztetése. Mi volt ennek az előzménye, milyen cél vezérel?

Egy korábbi lovaspóló-mérkőzés után Uwe Zimmermann és Rónai Gábor lovaspóló-játékos barátaim megosztották velem azon terveiket, hogy a lovaspóló önálló szakágként megjelenjen a Magyar Lovassport Szövetségben, és szóba hozták, hogy részt vállalnék-e céljuk megvalósításában. Elvállaltam, elkezdtünk a játékosokkal egyeztetni és a szabályrendszert kialakítani. Jelenleg száz alatt van lovaspóló-játékosok száma, célunk ezt növelni, fontos teret adva utánpótlás pólósok kinevelésének. A pólópálya a hozzá tartozó infrastruktúrával hatalmas területet igényel. Jó lenne nemzetközi szintű pályákat, klubokat kialakítani.

Mi kell ahhoz, hogy önálló szakágként szerepelhessen a lovaspóló a Magyar Lovassport Szövetség szakágai közt?

Létezik egy nemzetközi szabályzata a lovaspólónak, ezt szeretnénk a hazai szabályrendszer alapjául venni, és a Magyar Lovassport Szövetség szabályrendszeréhez igazodva abba beintegrálni. A játékosoknak csatlakozni kell a Magyar Lovassport Szövetségnél regisztrált sportegyesületekhez. Ha a szakág létrejön, lesz lehetőségünk a többi lovasport-szakággal közösen fejlődni. Ha az áhított tervek megvalósulnak, újra lehet magyar válogatott lovaspólócsapat, rendezhetnek magyar bajnokságot, és szabályozott keretek között élvezheti újra a magyar lovasélet a lovaspóló-meccseket.

Pegazus

AZ ELSŐ NŐI SIKER

a világ legveszélyesebb ugróversenyében

Április közepén futották a világ egyik legismertebb lóversenyfutamát, a brit ugrószezon legnehezebb versenyét, a liverpooli Grand Nationalt. A 6907 méteres futamban idén is harminc akadály várta a negyven indulót az Aintree Racecourse-on. A futam majd két évszázada a világ egyik legjobban várt lovaseseménye. Éppen ezért volt szenzáció, hogy a Grand National 185 éves története során most először sikerült hölgy lovasnak nyernie.

Történetünk 1836-ig nyúlik vissza, amikor William Lynn szállodatulajdonos, és William Molyneux, Sefton 2. grófja úgy döntöttek, futamot alapítanak. Megtehették, hiszen a két jó barát 1829-ben felépíttette a mai napig álló, és a futamnak otthont adó Aintree versenyteret. Nagy kár, hogy a két Vilmos nem gondolt a Grand National elnevezésre, és beérték a valamivel szerényebb hangzású Liverpool Grand Steeple Chase-szel, mert azóta is ez a fő ellenérv azok tarsolyában, akik az első futamot 1839-re datálják. Kissé szőrszálhasogatónak tűnik az álláspont, de a lényegen mit sem változtat, 1839-re valóban nemzeti üggyé, az egész szigetet lázba hozó eseménnyé vált a nagy megmérettetés, amelyre az ország legtávolabbi pontjairól is érkeztek lovak.

Az első versenyen csak úrlovasok indulhattak, a Napóleon ellen vívott hadjáratban is érdemeket szerző Martin Becher százados aratta az első győzelmet The Duke nevű lován, sőt, 1837-ben is ugyanez a páros volt a leggyorsabb. 1839-ben történt, hogy a kétszeres nyerő Becher százados felbukott az egyik ugrásnál, és beleesett az akadály mögött csergedező patakba. Amikor talpra állt, csak ennyit mondott: „A mindenségit! Vizet eddig csak konyakozás után ittam!" Talán ezért, talán a futam megszervezésében nyújtott segítségéért vagy tréfából, a mai napig Becher's Brooknak (a brook jelentése patak, ér) nevezik a 152 centiméter magas ugrást.

> „1839-re nemzeti üggyé, az egész szigetet lázba hozó eseménnyé vált a nagy megmérettetés, amelyre az ország legtávolabbi pontjairól is érkeztek lovak"

Ha már az ugrásoknál tartunk és a tempónál, a közel 800-as tempóban (!) lefutott verseny kétkörös, így minden akadályt kétszer ugorják. Az első bemelegítő 137 centi magas, ezt követik a 147 és 152 centi magas ugrások, valamint a speciális angol ugrások, melyek 183 cm széles árokból és az azt követő 152 cm magas sövényből állnak. A 452 cm széles vizes ugrást egyszer, a verseny közepén kell megugrania a mezőnynek.

A verseny népszerűsége a kezdetek óta töretlen. Az első világháború alatt a futamot Gatwickben, a mai repülőtér helyén rendezték, a második világháború alatt nem voltak futamok, mert a liverpooli gyepen amerikai csapatok rendezkedtek be. 1964-ben híre kelt, hogy a pálya új tulajdonosa lakóparkká szeretné alakítani a versenyteret (milyen ismerős történet!), így megkezdődött az „utolsó Grand Nationalek" korszaka, amely húsz évig tartott. Mondanunk sem kell, nemzeti felsőhajtás jelezte a viharfelhők elvonulását. 1984 óta a Jockey Club tulajdonában áll a híres versenytér, az Aintree Racecourse.

A legnagyobb mezőny 1929-ben jött össze, amikor hatvanhat telivér állt starthoz, a legkisebb (ha az 1836. évi versenyt nem számoljuk) 1883-ban, ekkor csupán tízen indultak. Az előbbit a 100/1-en jegyzett Gregalach nyerte Tom Leaderrel; az utóbbit Kinsky Károly herceg, az Osztrák-Magyar Monarchia Londonba akkreditált katonai attaséja, saját lova, Zoedone nyergében. Talán nem érdektelen, ezért elmondjuk, Károly herceg az 1870-es évek végén Sisi királyné kíséretének tagjaként járt először a Grand Nationalen. Ekkor fogadta meg, hogy indul a versenyben (1882-ben harmadik helyen végzett Zoedone-nal). A főrend azonban nemcsak a brit lóversenyzésbe szeretett bele, hanem a szépséges Jennie Jerome-ba is, a későbbi miniszterelnök, Sir Winston Churchill édesanyjába. Barátságuk hosszú évekig tartott.

A pályarekordot 1990 óta Mr. Frisk tartja, 8.47.8 alatt ért célba, a leglassabb időt pedig Lottery futotta (14.53.0), de ez megbo-

csátható egy úttörő esetében. 1928-ban az a furcsaság történt, hogy mindössze két telivér fejezte be a versenyt, Tipperary Tim és Billy Barton. Ha hihetünk a legendának, a 100/1-en jegyzett Tipperary Tim úrlovasának, William Duttonnak odakiáltott az egyik barátja start előtt: „Billy fiú! Csak akkor nyersz, ha mindenki felbukik".

A Grand National korelnöke Peter Simple, az 1853. évi nyerő, aki tizenöt esztendősen hódította el a trófeát lovas-idomárjával, Tom Olliverrel. A legfiatalabb hősök az ötéves Alcibiade (1865), Regal (1876), Austerlitz (1877), Empress (1880) és Lutteur III (1909) voltak. A legidősebb győztes lovas a negyvennyolc esztendős Dick Saunders volt Grittar nyergében (1982), a legfiatalabb a tizenhét éves amerikai Bruce Hobbs, Battleship társaként (1838).

A Grand National máig legsikeresebb lova Red Rum, aki három alkalommal nyerte a nagydíjat (1973, 1974, 1977). E felülmúlhatatlan teljesítmény elismeréseként az Aintree versenytér céljának közvetlen szomszédságába temették el a kitűnő telivért, miután távozott a nagy égi karámba.

A Grand National történetében először 1977-ben indult hölgy lovas. Charlotte Brew teljesítménye bevonult a sporttörténelembe, még akkor is, ha nem tudta befejezni a versenyt, mert lova, Barony Fort az egyik ugrásnál ellenszegült. 1982-ben ért célba az első női lovas, Geraldine Rees, lova Cheers jóvoltából a nyolcadik helyen végeztek. Az idei Grand Nationalig a legjobb eredmény Katie Walsh nevéhez fűződött, aki harmadik helyen ért célba Seabass nyergében 2012-ben.

A nagy áttörés idén történt, amikor egy fantasztikus, hat győzelemmel záruló márciusi Cheltenham Fesztivál után a törékeny Rachael Blackmore jött, látott és győzött a remek Minella Times (2013 pher, Oscar – Triptoshan, Anshan) hátán. Az ír amazon harmadik alkalommal mázsált ki a félelmetes akadályversenyben. 2018-ban bukott, 2019-ben tizedik lett Valesur Lidón, idén pedig nem talált legyőzőre. E fantasztikus teljesítménnyel Blackmore kisasszony lett a történelem első női zsokéja, aki megnyerte a Grand Nationalt. 2021-ben taroltak az ír idomításban álló lovak, az első öt helyen a zöld szigeten trenírozott telivérek végeztek.

Kovács Botond,
Krebs András

Követelmény AZ ÁPOLT BAJUSZ

Közel tíz évnyi előkészítés után tavaly megkezdte munkáját a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység Honvéd Huszár Díszalegysége. Március 15-ére tervezett első nyilvános bemutatkozásuk a járványügyi intézkedések miatt ugyan elmaradt, de ha a korlátozások véget érnek, minden hónap utolsó hétvégéjén a Budavári Palotában találkozhatunk a járőrszolgálatot ellátó huszárokkal.

A tízéves Kincsem Nemzeti Lovas Programban szerepel, hogy az állami katonai protokollban meg kellene jeleníteni a magyar lovaskultúrát, vagyis a hagyományőrző huszáregyesületek mellett a Magyar Honvédség kötelékén belül fel kell állítani egy hivatásos huszáralakulatot is. Ez az alakulat ma már létezik, munkája elsősorban a díszelgő feladatok biztosítása.

ELŐKÉSZÍTÉS

2012-ben kezdődött el a huszáralakulat felállításának elvi előkészítése, 2015-ben pedig a Magyar Honvédségen belül megalakult egy munkacsoport, amely különféle, egyebek között a Hadtörténeti Intézet és Múzeumban fellelhető hazai és külföldi dokumentumok, visszaemlékezések, régi szabályzatok és kiképzési segédletek, örkénytábori feljegyzések és korabeli fotók alapján „tervezte” az alakulatot. „A munkában nagy segítséget, lökést jelentett az is, hogy 2017-ben a magyar huszárt felvették a hungarikumok közé – meséli Ádám Barnabás ezredes, a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység parancsnoka. Az előkészítés során ki kellett dolgoznunk a katonai vonatkozásokat, egyebek mellett azt, hogyan illeszthetők be a Magyar Honvédség szolgálati rendjébe a lovak. Különösen, hogy az alakulatunk állami tulajdonú lovakkal dolgozik. Ezek úgynevezett használatbaadási szerződéssel kerülnek hozzánk a Szilvásváradi Nemzeti Ménesgazdaságból, és csereállomány biztosításával értékesíthetők is.” De ugyanígy meg kellett találni az alegység kapcsolódási pontjait a rendőrség lovas alakulatával, a lovas polgárőrökkel és a Magyar Huszár és Katonai Hagyományőrző Szövetség huszáregyesületeivel is. Ezt is volt hivatott elősegíteni a 2019 nyarán megrendezett 1. Katonai Rendészeti Lovaskultúra Konferencia.

A HUSZÁR A VILÁGBAN

A magyar huszár az a magyar könnyűlovas, aki az elmúlt fél évezred során szinte átformálta a hadviselés arculatát, és fénykorában a világ harmincnégy országa adoptálta ezt a könnyűlovassági csapatnemet – olvasható az ezredes írásában, amely Huszárezredek szervezete és fel-

1 2

■ 1. Ádám Barnabás ezredes, a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység parancsnoka
| 2. Sorakozó a munkanap elején

AKKOR ÉS MOST

A fekete-fehér képek 1937-ben a hollandiai Vogelenzangban, az 5. Nemzetközi Cserkész Világtalálkozón készültek a magyar huszárok bemutatóján. A színes felvételen a Honvéd Huszár Díszalegység látható 2021. március 11-én, a Nemzeti Lovardában, ahol Mudra József ezredes, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár megbízott dandárparancsnoka szemlézte a díszalegységet.

adatai a szövetségi haderőkben címen jelent meg a Hadtudományi Szemlében. Sőt, a huszárság a mai napig létezik, és nem csak hagyományőrző alakulatok formájában. A NATO országaiban tizenegy, magyarok által vagy magyar mintára alapított huszáralakulat működik ma is: Dániában egy, Hollandiában egy, Franciaországban három, Nagy-Britanniában kettő, és Kanadában négy. Ezek nem lóháton díszelgő, hanem harcoló alakulatok a legmodernebb páncélozott járművekkel, amelyek azokat az értékeket és harcmodort mentették át, amely évszázadokon át a huszárokra volt jellemző. „A huszárok biztosító, előőrsi és felderítő feladatokat, valamint járőrszolgálatot láttak hagyományosan el – mondja Ádám ezredes. Felderítőként járőröztek, és ha ellenségre találtak, még ha az túlerőben volt is, megtámadták, és így harcolva derítették fel, kivel is állnak szemben. A túlerővel szemben természetesen visszavonultak, ám lényegesen pontosabb képet tudtak festeni az ellenség erejéről, felkészültségéről és harci szelleméről, mint azok, akik csak meglesték az ellenfelet. Amennyiben úgy állt a harci helyzet, hogy a huszárjárőrök bizonyos idő elteltével nem jelentkeztek, társaik tudták, hogy bajban vannak, és azonnal kutatni kezdték őket vagy a segítségükre siettek."

Mindenki ismeri a huszárcsíny kifejezést, amely nem más, mint a katonai megtévesztés magasiskolája. Gyakorlatilag ezt tartották meg a mai huszárok, akik ma is főként harcfelderítési és csapatbiztosítási feladatokat látnak el. Azonban a harcászati tudásnál a katonák sokkal fontosabbnak tartják azt a mérhetetlenül elkötelezett bajtársiasságot és csapatszellemet, ami a huszárokat összefűzi, szolgáljanak a világ bármely hadseregében.

HAZAI HUSZÁRALAKULAT

Mindezek alapján érthető, miért is volt akkora igény arra, hogy a Magyar Honvédségen belül újra felállítsanak egy huszáralakulatot. A huszár ugyanis nem csak az, amiről Puskás Öcsi és a gulyás mellett a külföldiek Magyarországot ismerik. A cél az, hogy a több évszázados múlttal rendelkező csapatnem, amelyet mi adtunk a világnak, újra a nemzeti haderő része legyen.

Itt vissza kell térnünk a Kincsem Lovasprogramra. Dallos Gyula, a program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri

biztos beszélt erről a Pegazusnak tavaly adott interjújában: „A Kincsem program kiterjed az infrastruktúra fejlesztésére ugyanúgy, mint az iskolai lovaglás bevezetésére, a lótenyésztésre, ló- és lovassportokra, a lóval szolgálatot teljesítő rendőri, katonai, polgárőri, huszár hagyományőrzők tevékenységére, a turizmusra vagy a terápiás lovaglásra. Ha a lovasélet fejlesztéséről beszélünk, egy kicsit korábbról kell kezdenünk. Mehetnénk persze még korábbra is az időben, de beszéljünk csak a 20. századról. 1945-ig Nagybányai Vitéz Horthy Miklós kézi vezérléssel irányította az ágazatot – ebben az időszakban hazánk Európa legnagyobb lóexportőre volt. A háború után minden megtorpant, majd az »úri« lovaskultúra üldözötté vált, 1956 után a Kádár-korszakban a megtűrt kategóriába került, a rendszerváltás után pedig egyszerűen magára hagyták. Az utóbbi tíz évben sikerült az ágazatnak újra magára találni, hátszelet fogni a kormány támogató intézkedéseinek köszönhetően, és így új dimenzió nyílt számunkra, lovasok számára."

„Elsősorban lovagolni tudó fiatalokat várunk, akik a katonai alapkiképzést követően kerülnek ide"

Az új dimenzió esetünkben azt jelenti, hogy a magyar lovasság kiképzési módszereit lehet itt felélesztení és bemutatni, amit ugyan a katonai hagyományőrzők is szeretnének megvalósítani, ám szabadidős keretek között ez nehéz, bár erre voltak már korábban is kezdeményezések, ahogy az például Grubits Róbert hagyományőrző huszárkapitány 2018-as Katonai lovas kiképzés a M. Kir. Honvéd Lovasság gyakorlati szabályzata alapján című, a magyarhuszar.hu oldalon olvasható nyílt leveléből is látszik: „A mai magyar katonai lovaglásban szemléletváltásra, rendszeres és módszeres mun-

Lipicai Csipkéskútról – sport- és huszárló

A lipicai szürke színe beleillik a huszár díszalegység ünnepi ruházatának nemzeti színösszeállításába, de hát mégsem lehet egy alakulatot a lovak színe alapján összeállítani. A fajta alkalmasságáról, a honvédség és a ménesgazdaság együttműködéséről Cseri Dávidot, a Nemzeti Ménesgazdaság Szilvásvárad igazgatóját kérdeztük.

Érdekesen alakul a magyar fegyveres erőknél szolgáló lovas alakulatok lóállománya. A rendőrség fajtaválasztása a nóniuszra, a honvéd huszároké pedig a lipicaira esett. Utóbbi azért is érdekes, mert a „történelmi" huszáralakulatok inkább az arab hátterű fajtákon lovagoltak. Miért esett a választás a Honvéd Huszár Díszalegység számára a lipicaira? Személyes véleményem szerint is a szürkékkel lehet a legmutatósabb alakulatot kiállítani, de azt gondolom, nem csak a szépség döntött...

Bonaparte Napóleon 1815-ös waterlooi bukása előtt Európa lovasságának legnagyobb része a spanyol-nápolyi és arab hátterű lófajtákat alkalmazta. Ez alól a brit lovasság volt kivétel, mely angol telivér származású lovakat állított szolgálatba. Az esős és sáros csatamezőn a falkavadászatokon edződött lovak a sárba tiporták a franciák főként spanyol és arab hátterű lovasságát. Ekkor vette kezdetét az angol telivérek világra szóló diadalútja. Kevés őshonos fajtánk van, melynek kitenyésztésében ne vett volna részt a fajta, igaz, hozzá kell tennem, hogy arab telivér ősökkel szintén büszkélkedhetnek.

No de egy huszárvágással térjünk vissza a kérdés lényegéhez! A budai várban egykoron állomásozó Magyar Királyi Testőrség Spanyol Lovasiskolája lipicai lovakon adta a szolgálatot mind a diplomáciai eseményeken, mind világra szóló előadásai során. E történelmi háttérhez igazodva büszkén választottuk segítségül a

■ Lóátadás Szilvásváradon (Sándor Zsolt őrnagy, a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs parancsnoka és Cseri Dávid igazgató)

■ Lovak kiképzése

kára van (lenne) szükség! Nem lovasokat kell képezni, hanem lovasságot kiképezni! Ennek bizonygatása helyett szeretném figyelmetekbe ajánlani a címbéli szabályzatot. A szabályzat útmutatásai alapján minden egyes csapat az alapszintről indulva katonai lovas egységgé válhat. Az elmúlt időszak tekintetében úgy látom, hogy erre egyre több egyesületnek igénye van!"

TOBORZÁS, KIKÉPZÉS

Az alakulatnál huszárok, lovászok, kiképzők és logisztikusok is vannak, a létszámuk egyelőre kicsi, a terv egy nagyobb, „markánsabb" alakulat felépítése. Honvédhuszárrá két úton válhat valaki: katonai szerződéssel vagy polgári alkalmazottként. Az előbbi esetben a kiképzés 3 hónapig tart, az utóbbi esetben 6 hónapig. Ezt követően a kiképzés folyamatos, a lovasok és a lovak is rendszeresen részt vesznek versenyeken, bemutatókon, ünnepségeken. Az alakulat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs részére biztosítja a lovakat, a törzs pedig a lovasokat.

Mi a célja a Honvéd Huszár Előkészítő Törzsnek?

A törzs célja, hogy a lovasok és a lovak a lehető legmagasabb szintű felkészültséggel rendelkezzenek, hiszen ez a feltétele annak, hogy a Honvéd Huszár Díszalegység a megállapodásunk keretében rendezvényeinken is részt vehessen. Ezen kívül a törzs feladata a lovasok és a lovak kiválasztása, kiképzése és felkészítése a versenyekre, bemutatókra és ünnepségekre.

Milyen lovakat használnak a kiképzésben?

A kiképzésben használt lovak többsége lipicai fajtájú, de vannak közöttük más fajtájúak is, például magyar sportlovak és magyar hidegvérűek. A lovak kiválasztásánál a fajtán kívül a testalkat, a temperamentum és a mozgás is fontos szempont.

Milyen képzettségű lovasokat keresnek?

A lovasok képzettségi szintje változó, de mindenkinek legalább alapfokú lovastudással kell rendelkeznie. A kiképzés során a lovasok megismerkednek a lovak viselkedésével, a lovaglás alapjaival, a díjlovaglás és a fogathajtás alapjaival is.

Milyen versenyeken vesznek részt a lovak és a lovasok?

A lovak és a lovasok részt vesznek díjlovaglásban, fogathajtásban és akadályhajtásban is. A versenyek célja, hogy a lovasok és a lovak megmutathassák tudásukat, és összemérhessék magukat más csapatokkal.

Milyen bemutatókon vesznek részt a lovak és a lovasok?

A lovak és a lovasok részt vesznek a Honvéd Huszár Díszalegység bemutatóin, valamint önálló bemutatókon is. A bemutatók célja, hogy a közönség megismerhesse a lovak és a lovasok munkáját, és betekintést nyerjen a kiképzésükbe.

Milyen ünnepségeken vesznek részt a lovak és a lovasok?

A lovak és a lovasok részt vesznek a Honvéd Huszár Díszalegység ünnepségein, valamint önálló ünnepségeken is. Az ünnepségek célja, hogy a közönség megismerhesse a lovak és a lovasok munkáját, és betekintést nyerjen a kiképzésükbe.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a kiképzésben és a felkészítésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a versenyeken?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a versenyeken is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a versenyekre való felkészítésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a bemutatókon?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a bemutatókon is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a bemutatókra való felkészítésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között az ünnepségeken?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással az ünnepségeken is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját az ünnepségekre való felkészítésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a kiképzésben?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a kiképzésben is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a kiképzésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a felkészítésben?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a felkészítésben is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a felkészítésben.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a lovak kiválasztásában?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a lovak kiválasztásában is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a lovak kiválasztásában.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a lovasok kiválasztásában?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a lovasok kiválasztásában is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a lovasok kiválasztásában.

Milyen a kapcsolat a Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység között a lovak és a lovasok kiválasztásában?

A Honvéd Huszár Előkészítő Törzs és a Honvéd Huszár Díszalegység szoros kapcsolatban áll egymással a lovak és a lovasok kiválasztásában is. A törzs biztosítja a lovakat és a lovasokat a díszalegység számára, a díszalegység pedig segíti a törzs munkáját a lovak és

2

nából lovas vagy lovasból katona. „Elsősorban lovagolni tudó fiatalokat várunk, akik a katonai alapkiképzést követően kerülnek ide – mondja Ádám Barnabás ezredes. Alapkövetelmény az ápolt bajusz. Az alakulat Budapesten, a Nemzeti Lovardában kapott helyet. Az istállórend fenntartása természetesen mindenkinek a feladata, a lovasok heti munkarendje pedig ahhoz is igazodik, hogy fiatal lovakat képeznek ki. Az állatok a szilvásváradi Lipicai Lovasközpontban működő Honvéd Huszár Lovasiskolából belovaglás után kerülnek hozzánk. Vannak idősebb lovaink is, amelyek »vezetőként« segítenek a lovak képzésében, három magasan képzett iskolalovunk pedig a lovasok képzésében hasznos, hisz mindenkinek meg kell tanulni olyan magas szintű idomítási feladatokat is, mint a piaff, a passage, annak ellenére, hogy a magyar huszár nem tart a Spanyol Lovasiskolában megszokott bemutatókat. A munkában pedig Pénzes Gábor főhadnagy és Komáromi Krisztián közkatona lovas tapasztalatára támaszkodhatunk."

FOTÓ: MH/KUN-OROSZ ADRIENN, PINTÉR ANDRÁS

1

■ 1. A Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység Honvéd Huszár Díszalegysége | 2. Lovas oktatása jól képzett iskolalovon

Hétfőtől szerdáig délelőttönként lelovagolják, illetve idomítják a lovakat, és ekkor van a lovas alaki kiképzés. Délutánonként a fegyverhasználatot gyakorolják, mert egy huszárló „hozzá van szoktatva a lövéshez, kürthöz, dobhoz, dzsidához, zászlóhoz, és emellett minden úgynevezett modern ingerhez is". Csütörtökön terepre mennek, hogy a lovak fejét kiszellőztessék, és a fiatal lóállomány erőállapotát javítsák. A péntek az egyéni képességfejlesztésé, a hétvége a pihenésé, de a lovakat ekkor is lemozgatják. Ezek mellett az ugyancsak a Nemzeti Lovardában gyakorlatozó „testvéralakulattal", a Készenléti Rendőrség lovas alosztályának lovasaival vannak közös kiképzéseik, és terepre is gyakran együtt járnak. Az együttes szolgálatteljesítés is a tervek között szerepel, egyebek mellett a közös járőrözés.

BAJTÁRSIASSÁG ÉS FELADATOK

Úgy tűnik, hogy a honvédhuszároknál az a fajta összetartozás, amiről már korábban írtunk, már az első hónapokban kialakult. „Az Örkénytábort idéző szellemiség, a világhírű lovaskultúra egyszerűen a génjeinkben van – jelenti ki Ádám Barnabás ezredes. A honvédhuszárjaink és csodálatos lipicai lovaik néhány év múlva már meg is tudják mutatni ezt a virtust. A kötődés, illetve a társunk – aki történetesen egy állat – szeretete már pár hónap múltán is megvan. Még engem is meglepett, amikor az egyik őrvezető a minap jelentette: »ezt a lovat a nevemre vettem«. Vagyis számíthatunk arra, hogy a huszárjainknak lelkileg nem lesz egyszerű lecserélni a társukat, a lovukat talán éppen majd ők akarják megvásárolni."

A Honvéd Huszár Díszalegység egyébként úgynevezett lovasított díszelgési feladatokat lát el, protokolleseményeken vesznek majd részt, díszjárőrként láthatók a Budavári Palotában. Emellett a katonai és rendészeti lovaskultúra nagyköveteiként lókiképzési bemutatókat tartanak majd. Ahogy ezt Ádám ezredes megfogalmazza, céljuk, hogy „az anyák könnyezzenek, az apák büszkélkedjenek, a leányok vágyakozzanak, a legények meg irigykedjenek".

HAGYOMÁNYŐRZÉS ÉS REPREZENTÁCIÓ

A történelmi múltban a huszáralakulatok hátasló-állománya általában különféle arab félvér lovakból állt. Mivel azonban a mostani feladatok közül a díszelgésen van a hangsúly, így a legreprezentatívabb lófajtánkat, a lipicait választották. A ló színe ráadásul a nemzeti színeink fehérjét is kiadja. Az alakulat díszegyenruhája is ennek megfelelő színekben készült el. Az egyenruha egyébként modern tervezésű és modern anyagokból áll, nem azonos egyik vagy másik történelmi huszáralakulat egyenruhájával. A honvédhuszárok öltözeteit még nem rendszeresítették, egyelőre csapatpróbázzák, és az alakulat tagjainak tapasztalata alapján, ha kell, módosítanak. Információink szerint például a kiképzési bricsesznadrág szabása nem teljesen kényelmes – sajnos az a gond, hogy manapság már talán egyetlen olyan szabó sem él, aki ezt igazán jól meg tudná varrni.

Halmos B. Ágnes

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

Mikor, ki, hol, hogyan?

KALANDOZÁSOK A MILITARY TÖRTÉNETÉBEN

Még mindig 1988-ban járunk, a szöuli olimpia évében. Az áprilisi Pegazusban megjelent előző részben a felnőtt válogatott 1988-as szereplését mutattuk be, most áttérünk a korosztályos válogatottakra.

Nézzük kezdésként a vezetőedző értékelését.

„1986-ban elkezdett programunk, az ifjúsági versenyzők nevelése az idei évben is folytatódott. Az idén harmadízben, folyamatosan tudtunk ifjúsági csapatot indítani az ifjúsági Európa-bajnokságon. A folyamatosság betartására büszkék lehetünk. Csapatunkat a nemzetközi – szakmai – közvélemény ismerősként fogadta. A fiatal csapat hetedik helyezésével elégedett vagyok. Az egyéniben a kiskunhalasi Horváth Ágnes kis híján egészen előkelő helyezéstől maradt el. Ennek ellenére 21. helyezése így is figyelemre méltó.

Szakágunk nagy előrelépésének tekintem azt a tényt, hogy a walldorfi ifjúsági Eb-n negyedik helyezést elért ifjúsági csapatunkból három junior korosztályba lépő és egy újonc lovassal részt vettünk (először) a junior Eb-n. Ami azt jelenti, hogy szakágunk jól gazdálkodik a feltörekvő tehetségekkel, és viszonylag csak kevés tehetséges lovas hagyja abba a versenyzést. Csapatunk hatodik helyezését megnyugtatóan jónak tartom. Amellett, hogy mind a négy együttesünk befejezte a versenyt, kettő közülük akadályhiba nélkül a terepet.

A Lovas Magazin 1988/1. számában ugyancsak a vezetőedző számolt be részletesen a két korosztályos versenyről.

Az első írás „Ifjúságiak: biztató eredmény" címen jelent meg:

„Walldorf és Róma után harmadízben vett részt military ifjúsági válogatott csapatunk Európa-bajnokságon. Fiatal lovasaink folytatni tudták a három éve elkezdődött jó

szerepléssorozatot. Külföldi nemzetközi versenylehetőség hiányában három hazai minősítő verseny, Debrecen, Sáripuszta, Rádiháza eredményeinek figyelembevételével állítottuk össze a franciaországi Dijonba utazó csapatunkat.

Tizenegy nemzet, tíz csapat, ötvennyolc lovas állt rajthoz a XI. ifjúsági military Európa-bajnokságon. Az első kondícióvizsgán is indokolatlanul szigorú zsűri az esélyeket megváltoztatva öt lovat kizárt a versenyből. A verseny második idegesítő mozzanata a terepbemutatón érte a fiatal versenyzőket. A terep megtekintése után nyilvánvalóvá vált, hogy ez a verseny jóval nagyobb felkészültséget és elszántságot kíván az együttesektől, mint az utóbbi évek ifjúsági kontinensbajnokságai. Az Ebreichsdorfban rendezett Alpesi Kupánál nehezebbre megépített pályán húsz akadályt – köztük hét kombinációt – helyeztek el a rendezők. A pályaépítő ötletességét dicséri, hogy a domborzatot figyelembe véve olyan vonalvezetést alakított ki, amelyet a pálya legmagasabb pontjáról a néző és szakember is figyelemmel kísérhetett.

Az első napi díjlovaglásban a bírók ötvenhárom lovast láthattak a négyszögben. Csapatunkból a balatonfenyvesi Móczár Éva Grizett nevű lován a 25., a kiskunhalasi Horváth Ágnes Regélővel a 41., a rádiházi Gecse Csaba Duzzogóssal a 47., a szombathelyi Kiss József Rangsoron a 49. helyezést érte el.

A terepnapon Horváth Ágnes imponáló lovaglása feledtette a terepbemutató fagyos hangulatát és lendületet adott csapatunknak. A hatodik, »tracheneni« akadálynál egy ellenszegüléssel 20 hp-tal, alapidőn belül 27.-ként ért célba. Nagy örömünkben akkor még nem tudtuk, hogy a 20 hp milyen jó egyéni eredménytől fosztotta meg Ágit. Gecse Csaba a vízbe ugrásnál technikai hibát vétett: lova egy vágtaugrással előbb ugrott el és a következő pillanatban ló és lovas a víz alá merült. A kényszerfürdővel, 60 hp büntetőponttal és időtúllépéssel a 35. helyen ért célba. Kiss József a legnagyobb elszántság mellett sem tudta leküzdeni a hetedik »tracheneni« árkos akadályt. Lova háromszori ellenszegülése miatt kizárták a versenyből. Csapatunk értékelhető eredménye Móczár Éva lovaglásán múlott. Addig ugyanis két lovasunk fejezte be a terepet. Móczár Éva jól összpontosított és talán élete legjobb lo-

vaglásával, szinte technikai hiba nélkül versenyzett. Sajnos Grizett gyorsasága meghatározott keretek között mozog, és ez kevésnek bizonyult. Így akadályhiba nélkül, időtúllépéssel, 38 büntetőponttal a 38. helyen végzett.

A negyedik napi ugróverseny lovasainknál az egyéni helyezésekben hozott változást; csapatunk Ausztria mögött a hetedik helyen végzett.

Horváth Ágnes hibátlan lovaglással a 21., Móczár Éva három verőhibával a 31., Gecse Csaba egy verőhibával a 36. helyen végzett.

Eredmények: Egyéni Eb-bajnok Jochen Lehmkuhl, Ramona nevű lován (NSZK); 2. Martina Kruemmel, Waldfee nevű lován (NSZK); 3. Kristina Gifford Smiths, Town Lad nevű lován (Anglia).

Csapat: 1. Anglia 234,10, 2. NSZK 235,60, 3. Olaszország 263,20, 4. Franciaország 269,65, 5. Írország 326,60, 6. Ausztria 358,00, 7. Magyarország 422,40, 8. Belgium 452,40, 9. Lengyelország 515,95, 10. Hollandia kizárva.

A másik korosztály versenyéről szóló beszámolót „Juniorok: többet kell dolgozni" címen írta Horváth Zoltán:

„Az 1986-ban Walldorfban az ifjúsági Eb-n negyedik helyezést elért csapatunk 1988-ban a belgiumi Zonhovenben ismét Európa-bajnokságon szerepelt – ezúttal már a juniorok között.

Tizenegy nemzet, kilenc csapat, negyvenhét lovas részvételével rendezték a junior Európa-bajnokságot. A több ifjúsági Európa-bajnokságot megjárt nagyvázsonyi Jobbágyi József a rutinos Gavallért, a kiskunhalasi Füzér Gábor Jobbágyi tartaléklovát, Iront, klubtársa, Fazekas István a debreceni FEFAG-tót kölcsönkapott Beátát, a szombathelyi Szekér Ferenc a moszkvai olimpia veteránját, L'Amourt lovagolta.

A pályaépítők nem voltak kegyesek a juniormezőnyhöz: a versenyt egy kétcsillagos nehézségű felnőtt versennyel párhuzamosan és annak pályáján rendezték. A mély, homokos talajú, sok fordulóval megépített 5911 m hosszú pályán 25 akadályt helyeztek el, közülük hetet kombinációban alakítottak ki. A 2640 m hosszú, dombos és szintén mély talajú steeple is próbára tette a lovak kondícióját. Az akadályok kivitelezésére a rendezők nagy gondot fordítottak. Legnehezebb a 19. »tracheneni« árok volt, amely sok lovasnak okozott gondot.

A felnőtt- és juniorverseny programját két különböző zsűri két négyszögben egy időben bírálta. Szekér Ferenc a 42., Fazekas István a 31., Füzér Gábor a 43., Jobbágyi József szintén a 43. helyen végzett. Csapatunk számára a díjlovaglás nem sok örömöt hozott.

A harmadik napi terepversenyen Szekér Ferenc két megállással és időtúllépéssel, Füzér Gábor hibátlanul időtúllépéssel, Jobbágyi József időtúllépéssel, Fazekas István egy lóról eséssel és egy megállással ért célba.

A negyedik napi díjugratás csapatunk helyezésén nem változtatott: a svédek mögött a hatodik helyen végeztünk. Jobbágyi József a 20., Füzér Gábor a 27., Fazekas István a 30., Szekér Ferenc a 36. helyen zárta a versenyt.

Csapatunk eredményével összességében elégedett a szakvezetés, mivel a feladatot mind a négy lovasunk teljesítette. Ilyen szin-

„Nyilvánvalóvá vált, hogy ez a verseny jóval nagyobb felkészültséget és elszántságot kíván az együttesektől, mint az utóbbi évek ifjúsági kontinensbajnokságai"

■ 1. Az 1988-as Junior Eb plakátja | 2. Fazekas István (Kiskunhalas) Beáta nevű lován (1978. fekete kanca, Aldató-Bojtorján – 477 Széplak, Széplak VIII; teny.: Kiskunság) | 3. Horváth Ágnes (Kiskunhalas) és Regélő (1977. pej herélt, Preferenciál xx – 724 Ramses J. Zivatar, Ramses Junior; teny.: Mezőhegyes) | 4. Füzér Gábor (Kiskunhalas) és Iron (1981. pej kanca, Ramses IX – Narbone, Fasolt; teny.: Enying ÁG) | 5. Gecse Csaba (Rádiháza) és Duzzogós (szürke kanca, 794 Hullám – 27 Dumás, Kelembleen xx; teny.: Rádiháza)

tű versenyen – egy lovunk kivételével – sem lovasaink, sem lovaink még nem vettek részt. Legnagyobb hiányosságunk ismét csak az idomításban jelentkezett. Lovaink kondíciója nem kielégítő. Az Európa-bajnokság ismét megmutatta, hogy hol maradtunk el az élmezőnytől. Sokat és céltudatosan kell dolgoznunk a felzárkózásért.
Eredmények: Egyéni 1. Polly Lyon, Highl And Road nevű lován (Anglia), 2. Steffam Lidbeck Berhard, Ino nevű lován (Svédország), 3. Johannes Rohde, Sun Boy nevű lován (NSZK).
Csapat: 1. Anglia 201,40, 2. NSZK 223,60, 3. Írország 263,00, 4. Olaszország 332,80, 5. Svédország 348,40, 6. Magyarország 567,35."

A két, szakmailag sikeres korosztályos kontinensviadal után a szövetségi kapitány levelet írt a Magyar Lovas Szövetség elnökségének, egy kicsit más nézőpontból, egy kicsit másképpen:
„A Military Szakág 1988. évi ifjúsági és junior Eb-n való részvételéről" – ez állt a levél tárgyában, a levél pedig így szólt:
„Az 1988-as külföldi programban lehetőség nyílt ifjúsági és junior Eb-okra nevezni, melyek véglegesítése és a ló, lovas keretek összeállítása a rádiházi ob után történt meg és az edzőtáborba való behívásuk aug. 25-én vette kezdetét.
A munka Horváth Zoltán vezetőedző, Tuska Pál edző és dr. Török László vezető állatorvos irányításával történt.
Időközben előterjesztést kellett tenni az ÁISH-hoz az Eb-n való részvétel költségeire. A költségek összeállításánál utazási (üzemanyag), vám, állatorvosi, út közbeni szállás- és egyéb dologi költségeket terveztünk takarékosan. A lovak szállítását a KAET rádiházi ménesének lószállítója (Franciaországba) és a HŐR. Dózsa lószállító kocsija (Belgiumba) végezte térítésmentesen.
A franciaországi kiírás, francia és angol nyelvű kiírása közt – ami később kiderült – nem volt egyértelmű a résztvevők ellátásával kapcsolatos szöveg, mert 1000 frank személyenként, az egyik fordítás szerint ennyit kapnak személyenként a résztvevők az ellátásukra; míg a másik szerint ennyit kell fizetni személyenként az ellátás igénybevételére.

■ 1. Az ifi válogatott edzőtáborban Rádiházán, 1988-ban. Balról Nagy Andrea, Kiss József, Móczár Éva, Gecse Csaba, Horváth Ágnes | 2. A junior válogatott 1988-ban edzőtáborban Rádiházán. Hátul Horváth Zoltán és Tuska Pál, előttük Füzér Gábor, Fazekas István, Jobbágyi József és Szekér Ferenc | 3. Regélő, az 1977-es születésű, Mezőhegyesen tenyésztett pej herélt | 4. Szekér Ferenc (Szombathely) és L'Amour (1974. pej mén, Aldató – 129 Nónius B XXXI-3, Nónius B.XXXI-3; teny.: Mezőhegyes)

Az odaérkezés után derült ki a valóság, hogy 10 000 frankot kell fizetni a 10 személyre, egyébként nem kapnak ellátást, amivel megalázóan lehetetlen helyzetbe került a csapat.

MÚLTIDÉZÉSRE HÍVUNK

E cikksorozat szerzőinek nem feladata a történések miértjének és okának kutatása, feltárása, mi csak a tények közlésére szorítkozunk. Amennyiben mégis összefüggéseket, esetleg tanulságokat is fellelnének az egyes korszakok sikerei és kudarcai között, akkor lehet, hogy azzal a ma és a jövő sportját is segítjük.

Erről dr. Török László telexet küldött Rádiházára, melyet továbbítottam a szövetségünkbe és telefonon beszéltem Miklós László főtitkárral 17-én délelőtt, abban megállapodva, hogy tx-et küldenek a francia szövetségnek, vállalva a költségek térítését. Az ügy gyorsítására és a csapat megnyugtatására Rádiházáról azonnal igyekeztünk tx-et küldeni. Sajnos ezen a napon, de 18-án is állandó üzemzavart jelzett a készülék. Ezért 18-án táviratot adtam fel, amit 19-én kapott meg a csapat, melyben közöltem, hogy a szövetségünk a költségeket vállalja.
Időközben a rendezők visszavették az étkezési jegyeket.
Ezek után a csapat, annak érdekében, hogy a négy ifjúsági versenyző megfelelő körülmények között indulhasson úgy dön-

tött, összeadják saját pénzüket, ami csak volt, és így 4000 frankot befizettek, ezzel biztosították a szállást és az étkezést az ifiknek. A többiek autóban, boxban aludtak, és konzerven és száraz kenyéren éltek. Jellemző, hogy hazaérkezve a lószállító gépkocsivezetője azt mondta: most már tudom mi az, hogy éhezni.

Helyzetük megalázó voltát még tetézte, hogy a Vöröskereszt használt ruhákat vitt a »szegény magyaroknak«. Ezzel a pszichikai stresszel indultak az ifik és így is tisztes eredményt értek el.

Az erkölcsieket nem lehet megfizetni, de nagyon ki kellene fizetni azt az összeget, amit összeadtak, tudvalevő nem arra szánták, amire költötték.

Egyben a fentiektől függetlenül elítélendő a francia rendező viselkedése, mert nálunk az nem fordult volna elő, hogy egy nemzeti csapatot ilyen érdektelenül kezeljenek. Ezt a francia szövetséggel alkalomadtán közölni kellene.

A belgiumi junior Eb résztvevőinek az ellátása valamivel jobb volt azzal, hogy 6 fő részére kifizették az ellátás költségét, amiből 11 főnek kellett megélnie, mivel az edző, a lóápoló, a gépkocsivezető ellátása nem volt biztosítva" – írta 1988 októberében Török László szövetségi kapitány.

Az 1988-as év végén a Magyar Lovas Szövetség négy évet értékelt (1984–1988), melyet mi is bemutattunk kellő részletességgel. Ezért az összefoglaló értékelésből most inkább a következő négy évre megszabott célokat, feladatokat emeljük ki. A beszámolót Miklós László főtitkár készítette:

„A tömegbázis kiszélesítése, minőségi javulással párosítva, több, a szakág igényeinek megfelelő ló felkészítése, versenyeztetése. A korosztályos világversenyeken eredményes részvétel, felnőtt csapat kialakítása. Részvétel minél több nemzetközi versenyen. 1991-ben Laendliche Eb rendezése Mosonmagyaróváron vagy Balatonfenyvesen, 1992-ben ifi Eb rendezése Rádiházán..."

Sajnos, mint látni fogjuk, ezek a rendezési tervek a későbbiek folyamán nem valósultak meg.

Tuska Pál

Mit tegyél BALESETI SÉRÜLÉSNÉL?

A lovak sport- és hobbicélú használata gyakran jár valamilyen túlerőltetéssel, sérüléssel – különösen nem megfelelő használat (pl. bemelegítés és levezetés hiánya, túledzés, izomfáradás) miatt, illetve a sérülésekre hajlamosító tényezők (hibás testalkat, balesetveszélyes eszközök, nem megfelelő talaj, túlzott igénybevételt jelentő speciális mozgásformák) halmozott fennállása esetén.

A baleseti sérüléseket követően első a ló általános állapotának gyors felmérése. Súlyos sérüléseknél szükség lehet a ló állapotának stabilizálására és sokktalanítására, ami állatorvosi feladat. Ha van seb, akkor a seb értékelése, ellátása, majd a balesetben károsodott testrészek, szervek és szövetek (pl. ín, izom, ízület) beazonosítása következhet. Az elsősegély magában foglalhatja antimikrobiális szerek, kötszerek és rögzítősínek megfelelő használatát is.

A sérült rész jellege szerint megkülönböztethető lágyrész-sérülés (bőr, izom, kötőszövet – inak, szalagok), csont- vagy ízületi sérülés (rándulás, törés, ficam), illetve idegsérülés (perifériás ideg, gerincvelő, agy); de a balesetek során ezek gyakran együtt lépnek fel, például ficamnál az ízület és a szalagok egyszerre sérülnek.

Bár nem minden probléma kezelhető a helyszínen, a megfelelő sürgősségi ellátás elengedhetetlen lehet a ló sikeres felépüléséhez, olykor életben maradásához. Ezt gyakran a lovasnak kell megtennie, ha nincs jelen más, erre alkalmasabb személy. Fontos tehát, hogy minden lovas tisztában legyen az elsősegélynyújtás alapelveivel, nemcsak lova, de – akár szükség esetén – embertársai érdekében is.

Az akut (= heveny) időszakban a ló kezelésében az állatorvosé a főszerep, egyes feladatokat kizárólag állatorvos végezhet el!

A sérüléseket követő heveny szakasz során nyújtott kezelés három részre osztható. Az első a sürgősségi ellátás (a poszttraumás időszakban, lehetőleg azonnal, maximum 1-2 órán belül), ezt követi az akut ellátás (0-24-48-72 órán belül, a sérülés súlyosságától függően), majd ezek lezárása a korai rehabilitáció, amely tulajdonképpen átmenet az akut és a rehabilitációs ellátás között. A sérülések jellegétől és súlyosságától függően különféle beavatkozásokra lehet szükség – melyről mindig az állatorvos dönt.

Sürgősségi ellátásban, súlyos esetben az állatorvos szedálja a lovat, csillapítja fájdalmát és sokktalanítja. Ha van seb, akkor a sebkezelés és a sebellátás is feladatot jelent (fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, seb zárása). Mozgásszervi traumák ellátásában a humán területen ismert és elterjedt ún. PRICE eljárás lovakra is alkalmazható részei jöhetnek szóba, melyben hangsúlyos a pihentetés. Törés, ficam esetén ideiglenes rögzítés, immobilizáció is szükséges.

> „Fontos, hogy minden lovas tisztában legyen az elsősegélynyújtás alapelveivel”

A sürgősségi ellátást követő **akut ellátásban folytatódhat** – állatorvosi döntés alapján – a további gyógyszeres gyulladáscsökkentés és fájdalomcsillapítás. Súlyos esetben műtétre, tartós rögzítésre kerülhet sor. A sebellátás és a PRICE eljárás folytatása (a hangsúly továbbra is a pihentetésen van) szintén feladatot jelent.

Az akut ellátás során – egyes esetekben – alkalmazható kiegészítő terápia is. Ilyet akkor vegyünk igénybe, ha az állatorvos jóváhagyja vagy kimondottan javasolja (pl. mágnesterápia, kinesiotape – nyirokfolyadék elvezetésére, lokális fitoterápia – árnika-, nadálytő-tinktúra külsőleges használata).

Az elsősegély-ellátás végső szakaszát jelentő **korai rehabilitáció** során a POLICE eljárás elvei érvényesülhetnek, amennyiben a sérülés jellege ezt lehetővé teszi (pl. törés esetében nem beszélhetünk korai terhelésről). Erről minden esetben az állatorvos dönt! Folytatódik a sebellátás; valamint sor kerülhet egyéb kiegészítő terápiákra is (az akut szakasz lecsengése után a maszszázs és az akupunktúra is opció lehet). A gyógyszeres gyulladáscsökkentés és fájdalomcsillapítás a „fájdalommenedzsment” elvei alapján történik, kizárólag indokolt esetben és mértékben alkalmazva. Ezzel elkerülve a lehetséges mellékhatásokat, valamint a túlzott komfortérzet miatti fokozott aktivitást, ami állapotromláshoz és ismételt lesérüléshez vezethet.

Az utókezelés és a rehabilitáció az állatorvos iránymutatása és felügyelete mellett általában a lovasra, a gondozóra, az edzőre és – ha van – terapeutára hárul.

A rehabilitáció későbbi szakaszában pedig a megfelelően kivitelezett mobilizáció (mozgásgyakorlatok, stretching, erősítés) is hangsúlyossá válik.

A következő részben bemutatjuk a PRICE és POLICE eljárások használatát a lovaknál.

Írta: Marton Zsófia
(FitoCavallo)
Lektorálta: Dr. Nagy Annamária,
sportlógyógyász specialista
(Állatorvostudományi Egyetem
Lógyógyászati Tanszék és Klinika)

AZ ELSŐSEGÉLY LÉPÉSEI LOVAK ORTOPÉD BALESETI SÉRÜLÉSEINÉL

FitoCavallo®

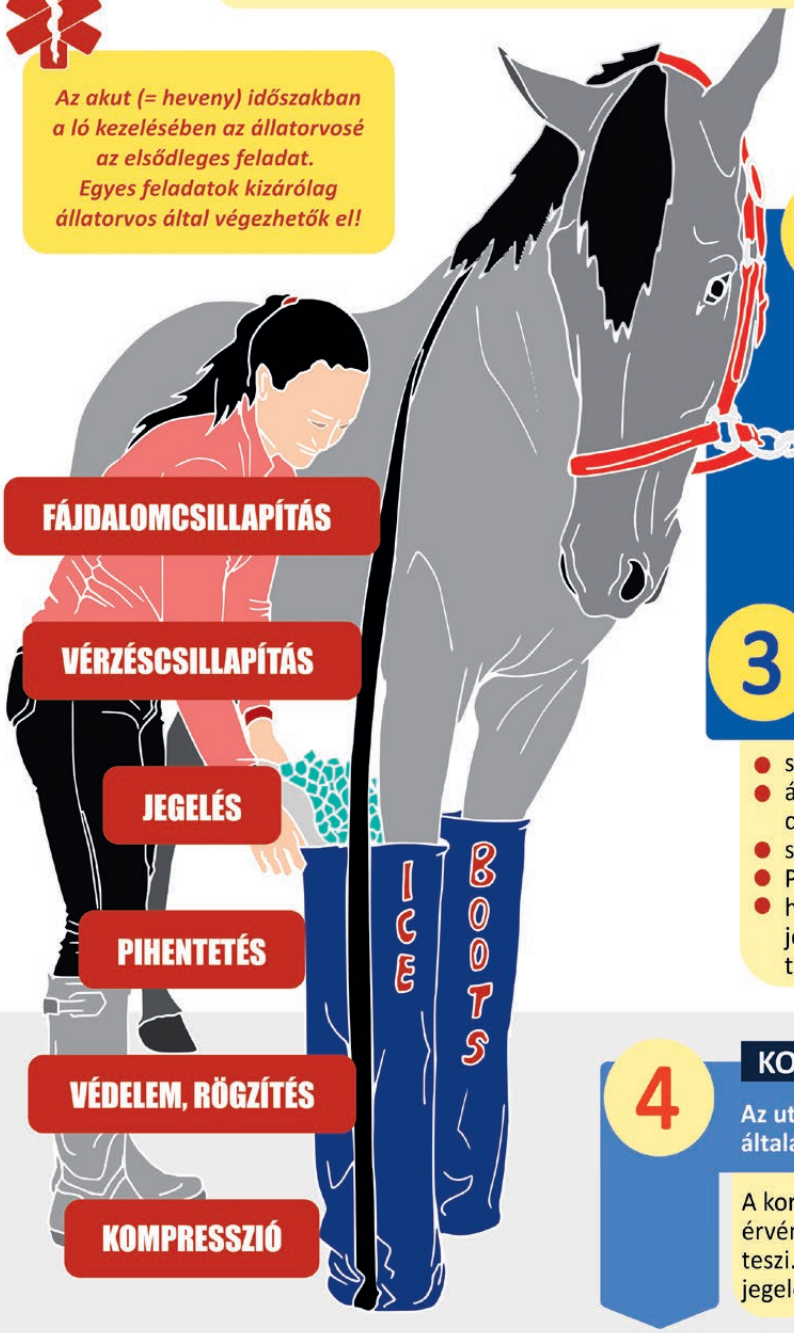
1 GYORS ÁLLAPOTFELMÉRÉS

A baseti sérüléseket követően elsőként a ló általános állapotának gyors felmérése történik.

- SEB, VÉRZÉS
- TÖRÉS, FICAM
- SOKK
- MELEGEDÉS
- DUZZANAT
- FÁJDALOM

Fontos, hogy szükség esetén a lovas képes legyen telefonon tájékoztatni az állatorvost, aki az így kapott információk alapján további útmutatásokat adhat a lovasnak, míg kiérkezik a sérült ló ellátására.

Az akut (= heveny) időszakban a ló kezelésében az állatorvosé az elsődleges feladat. Egyes feladatok kizárólag állatorvos által végezhetők el!

2 SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS

Minél előbb, maximum 1-2 órán belül el kell látni a sérült lovat.

- súlyos esetben állatorvos: szedálás, fájdalomcsillapítás, sokktalanítás
- ha van seb: sebkezelés (fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, seb zárása)
- PRICE eljárás lovakra is alkalmazható részei, pihentetés
- törés, ficam esetén: ideiglenes rögzítés, immobilizáció

3 AKUT ELLÁTÁS

Az akut szakasz kb. 0-48-72 órán át tart, a sérülés súlyosságától függően.

- súlyos esetben: műtét, tartós rögzítés
- állatorvos: további gyógyszeres gyulladás-csökkentés, fájdalomcsillapítás
- seb esetén: sebellátás
- PRICE eljárás folytatása
- ha alkalmazható: állatorvos által jóváhagyott vagy javasolt kiegészítő terápiák

4 KORAI REHABILITÁCIÓ

Az utókezelés az állatorvos iránymutatása mellett általában a lovasra, gondozóra, terapeutára hárul.

A korai rehabilitáció során a POLICE eljárás elvei érvényesülhetnek, ha a sérülés jellege ezt lehetővé teszi. Megkezdődhet az optimális terhelés, és a jegelést felválthatja a váltott hideg-meleg terápia.

Illusztráció, szöveg: Marton Zsófia, agrármérnök - www.fitocavallo.hu; fitocavallo@gmail.com
Lektorálás: Dr. Nagy Annamária, sportlógyógyász specialista, Állatorvostudományi Egyetem Lógyógyászati Tanszék és Klinika

Tavaszi zsongás

Szerencsére hamar utolért minket a tavasz, megérkezett a jó idő, és vele a szabadtéri versenyszezon. Az áprilisi szabadidős versenyeket kezdetben zárt kapusként rendeztük, a megújult rajtengedélyvizsga-felületen pedig az idei évben először tehettek online vizsgát a lovasok. Utóbbi kezdetben aggodalmat váltott ki, ugyanakkor hamar megismerkedtek, megbarátkoztak vele a vizsgázók, és alkalmazkodtak az új kihíváshoz. A versenyekre nem árt átismételni néhány szabályt, azaz a versenyetikettet.

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

A ló megfelelő felkészítése a versenyre (ápoltság, felszerelés) a tisztelet jele. A ló/póni megtisztítása, a pataápolás, a sörényfonás, a felszerelés alapos megtisztítása mind arról tanúskodnak, hogy a lovasnak a verseny egy kiemelkedő esemény, ünnep. Ez a felfogás kell, hogy érvényesüljön a szervező, a vendégek, az edzők, lovasoktatók és a szülők részéről is. A rendezvényen a résztvevők öltözékében és viselkedésében is jelen van a lovaglás eleganciája, kifinomultsága. Érvényesülnie kell a sportszerűségnek a csapattársakkal és a lóval, mint sporttársunkkal szemben. Az edző felé tanúsított alázat és elfogadás alapvető pillére a versenyen való részvételnek. A lovas megjelenésében is jelzi az ünnepélyességet, a hétköznapi darabokkal ellentétben világos ruházatot ölt – ha lehetséges, fehéret.

A ló számára egészen konkrét előírások határozzák meg, hogy mit is viselhet (szakáganként változó, szabadidős versenyen a szakági versenyszámoknak megfelelően),

ugyanakkor ezek ízlésességéért a lovas és edzője felel. Legelegánsabb természetesen a színben összeillő, ápolt nyereg és kantár, illetve a fehér nyeregalátét.

A ló és a lovas mellett fontos, hogy a lovasedző is alkalomhoz illően öltözzön, hiszen egyrészről példát mutat tanítványainak, másrészről képviseli egyesületét a rendezvényen.

A melegítőpályán és közelében is felelősen kell lovagolni, ügyelve arra, hogy se magunkban, se a többi lovasban ne tegyünk kárt, de ne is zavarjuk őket a melegítésben, versenyzésben. A hangoskodás, káromkodás kimondottan kellemetlen ilyen szituációban, legyünk türelmesek, előzékenyek, hiszen a versenyhelyzet mindenki számára stresszel jár. Pályára lépési szándékukat a „helyet kérek!" kéréssel jelezzük, és várjuk meg a választ be- és kilépés előtt. Szintén jelezni kell szemben haladó lovasok esetében a megfelelő szabályozás szerint, ugyanakkor, ha valaki nem tartja be, előzékenyen hívjuk fel a figyelmét, miszerint „helyet kérünk", megjelölve, hogy hol.

A versenypályára rendezett öltözetben belovaglás után a bírókra figyelve kezdjük a pályalovaglást, és a teljesítést követően érdemes lassabb tempóban, a bíróra figyelve elhagyni a pályát, hiszen nem kizárt, hogy néhány szóban tanáccsal látna el minket.

Az eredményhirdetésen mindig teljes versenyöltözetben (zakó és kobak is!) jelenjünk meg, érdemes tájékozódni, hogy lóval vagy anélkül. A díjak átvételekor illő a kézfogás, és a gratuláció a versenytársainknak. Óva intelek benneteket a versenydíjak méltatlan viselésétől, ami elszomorító sokunk számára. A teljesség igénye nélkül, a csizmaszárba dugott vagy a sárban kallódó díjszalagra, a szatyorba gyűrt kupára gondolok, de említhetném a nyereménytárgyak ócsárlását is. Elszomorító ezekkel találkozni, ezért biztatom az ifjú versenyzőket, hogy a nyereményeiket, legyenek azok apróságok vagy óriásserlegek, megbecsüléssel és a kemény munkáért járó dicsőség jeleként értékeljék.

Ezzel a kis versenyetikettel minden versenyző számára élvezetesebb, lélekemelőbb lehet minden szabadtéri verseny.

Csilló Rita

ELMEMOZGATÓ

Csak magyar lovak, ki lehet az?

1. Sárga angol telivér, mind a négy lába kesely (1960–1989), Imi fia. Három évadban veretlen. Huszonötször indult, ebből hússzor nyert. Magyarországon nem talált legyőzőre.

2. Szürke holland mén (1982–2003), Magyarország legeredményesebb díjlova. Lovasa Dallos Gyula volt.

3. Pej mén, angol telivér, 2008 decemberében a világranglista harmadik helyén állt, Európában a legjobb eredményt elérő ló volt, Ribárszky Sándor istállójában készült a versenyekre.

4. A Budapest CSIO Nemzetek Díjának első helyezettje. Az összevetésben egyetlenegy díjugrató lovas, a magyar Szabó Gábor tudott hiba nélkül lovagolni, amivel első lett. A nyíregyházi Timpex Ménes lovasa sporttörténelmet írt.

5. Sárga kanca, angol telivér (1874–1887), 54 versenyen indult szerte Európában, és nem talált legyőzőre.

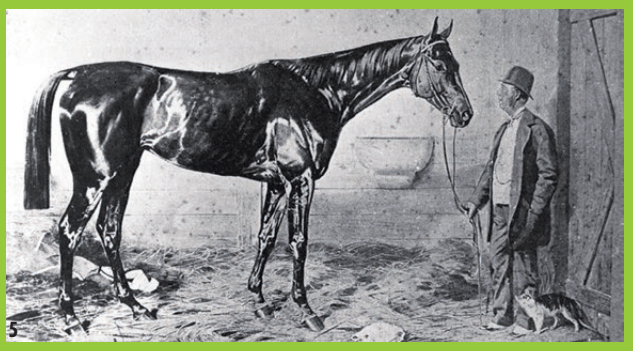

1

2

3

4

5

Megfejtés a 66. oldalon.

KÉRDEZZ, FELEL

Aki válaszol:

BENCE BALÁZS

Európa-bajnok lovastornász

Mi a legkorábbi emléked?
Egy horvátországi nyaralás.
Van olyan idézet, amire sokat gondolsz, amely szerint az életed próbálod élni?
Nincs.
Ki ismer a legjobban?
A szüleim és a párom.
Mi volt a legjobb ajándék, amit valaha kaptál?
Sok jó ajándékot kaptam számomra fontos emberektől, amelyek számomra egyformán legjobbnak számítanak.

„Tényleg volt abban igazság, mikor azt mondták, hogy addig örüljünk, amíg iskolába kell járni”

Ki az, akit a legjobban csodálsz és miért?
A szüleim, azért, mert nem volt egyszerű velem az élet, és jól neveltek.
Mikor voltál a legboldogabb?
Amikor Európa-bajnok lehettem hazai pályán.
Mi a legnagyobb félelmed?
A szeretteim elvesztése.
Mi volt a legelső gondolatod ma?
Az, hogy ki kell takarítanunk a locsolórendszer víztároló medencéjét.
Mi tesz boldogtalanná?
Ha hosszú ideig nem sikerül valami, ami számomra fontos.
Mely általad birtokolt tárgy a legkedvesebb számodra?
Az a startszám, ami rajtam volt az Európa-bajnokságon.
Ha a jövőbe tekintesz, mit látsz?
Nehézségeket.
Mi a legidegesítőbb jellemvonásod?
Makacs vagyok.
Mi a legidegesítőbb jellemvonás, amit a legjobban utálsz másokban?
Lustaság.
Mi a bűnös örömöd?
Szakágamban szeretem nézni az eséseket.
Mi az, amit a szüleidnek köszönhetsz?
Minden, az hogy most ilyen vagyok, amilyen, és azt is ahol, tartok. Amivel elégedett vagyok teljes mértékben.
Mi az, amit a legjobban szeretsz az életben?
A nyugalom.
Mi volt életed legjobb választása?
A lovastorna szakág.
Ki vagy kik ülnének melletted egy álom-vacsoraasztalnál?
A családom, a párom és a közeli barátaim.
Mi volt a legrosszabb munka, amit végeztél?
Hát, a locsolómedence leengedése és az iszap kilapátolása azt hiszem, talán.
Mit változtatnál meg, ha vissza tudnál repülni az időben?
Elégedett vagyok, nem nagyon változtatnék.
Nevezz meg egy valamit, ami változtathatna az életminőségeden!
Nyugalom.
Mi a legnagyobb eredményed?
Európa-bajnoki győzelem.
Hol szeretnél most lenni?
Egy dézsában ülve az erdélyi hegyekben.
Mi volt a legkiábrándítóbb dolog az életedben?
Hogy kiderült, tényleg volt abban igazság, mikor azt mondták, hogy addig örüljünk, amíg iskolába kell járni.

EK MINDENRE!

Minek az illatát szereted a legjobban?
A jó házikolbászét.
Mi a legfontosabb tanulság az eddigi életedből?
Nem szabad előre örülni.
Milyen karakternek öltöznél farsangkor?
A Maszk.
Kitől kérnél bocsánatot?
Attól, akit legutóbb megbántottam.
Mit jelent számodra az a szó, hogy szeretet?
Törődés, tisztelet, megbecsülés, bizalom.
Hol tudsz a legjobban ellazulni?
A ló hátán ugrálva.
Milyen szupererőt szeretnél?
Idő-visszatekerés.
Mikor sírtál utoljára és miért?
Talán amikor megkértem a barátnőm kezét.
Van bármi az életedben, amiről álmodoztál, hogy megtedd, de eddig még nem sikerült?
Van.
Mikor voltál legközelebb a halálhoz?
Nem voltam, szerencsére.
Mit szeretnél, hogyan emlékezzenek rád?
Mint egy jó lovastornászra.

ÉLETKÉPEK
április

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

UNIKORNIS
LOVARDA

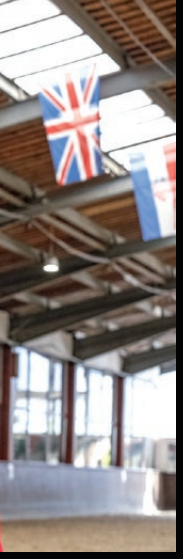

EGY FOTÓ EGY TÖRTÉNET

Azt mondják, minden jó fotó történetet mesél, de legtöbbször nem tudni, mi van mögötte. Pedig gyakran nemcsak a kép maga különleges, hanem az is, ahogyan készült. Ezért gondoltam úgy, hogy a Pegazusban egy sorozat keretében néhány általam érdekesnek, vagy nehezen elkészíthetőnek gondolt kép keletkezésének történetét megosztom az olvasókkal.

Lapzártánk után érkezett a hír, hogy Pachl Benedek Donna Friderikával a Belgiumban megrendezett CDI Opglabbeek versenyen a mindössze második nemzetközi nagydíjában elért 68,89%-os eredményével bekerült a 15 fős kűr döntőbe, ez az eredmény az elmúlt évtizedek legmagasabb százaléka volt, amelyet magyar versenyző nemzetközi nagydíjban elért. A kűrben még ezt a sikert is túlszárnyalta a mágikus 70% feletti teljesítményével, 70,795%-ot ért el! Beni Hollandiában lovagol Leunus van Lieren és Thamar Zweistra segítségével a Hexagon istállóban. Donna Friderika (Fridi) családi tenyésztésű, saját kiképzésű ló, mondhatni együtt nőttek fel Benivel. Ettől még nagyobb a siker, pláne, hogy Fridi nem egyszerű ló. Beni egyszer azt nyilatkozta, hogy sokszor próbára tette a türelmét, de sok-sok szeretettel mindig átlendültek a nehézségeken. Ezt a fotót azért választottam, mert benne van mindaz a szeretet, amit Beni érez a lova iránt. Tudjuk, hogy a sport iránti alázat nélkül nem lehet eredményt elérni, de a lovaglásban kell hozzá még valami – hiszen egy élőlény a társunk –, ez pedig nem más, mint a feltétel nélküli szeretet és tisztelet a ló iránt. Sajnos ma már ritkán látjuk ezt, pedig van olyan fontos, mint a sport iránti alázat – ha nem fontosabb. A fotó tavaly Pilisjászfalun az Unikornis Lovardában megrendezett U25-ös korosztályos Európa-bajnokságon készült, ahol Beni bejutott a döntőbe. Portrékat készítettem a lovasokról, igyekeztem minél természetesebb pillanatokat elkapni, ami Beni és Fridi esetében nem volt nehéz, hiszen sugárzott róluk a feltétel nélküli, egymás iránti szeretet. Remélem, jó példa lesz a fiataloknak ez a páros. Beni a legutóbbi interjú végén egy Walt Disney-idézettel búcsúzott: „Valahogy egészen szórakoztató megtenni azt, ami lehetetlen". Úgy tűnik, neki sikerül, s innentől kezdve már semmi sem lehetetlen.

Somogyvári Anett

Április képe

Éva Hergottova

Cseri Rebeka

Csányi Mónika

Nagy Mónika

Harangozó Hermina

Köszönjük, hogy ilyen sokan követitek a www.facebook.com/pegazuslap oldalon meghirdetett fotópályázatunkat! Ahogy ígértük, minden hónapban megjelentetjük a nyomtatott Pegazusban a legtöbb lájkot kapott felvételt. Most a sok szép képből szerkesztőségünk is válogatott egy kisebb csokorral, fogadjátok szeretettel az összeállítást, és májusban is mutassátok meg, számotokra mit jelent lovasnak lenni!
A Pegazus elkötelezett híve a biztonságos lovaglásnak, ezért kérünk titeket, hogy olyan fotót küldjetek, amelyen a lovas lóháton ülve kobakot visel.

A nyertes áprilisban **Szakács Eszter** lett, az ő itt látható fotóját kedvelték legtöbben. Eszter így fogalmazta meg, hogy számára mit jelent lovasnak lenni.
„A papám és édesapám is szereti a lovakat, és mindig is tartottak lovat. A tanyánkon régebben több évig állami fedezőméneket is tartottunk. A lovasélet szeretete, az, hogy ebből valami ragad rám is, valószínűsíthető volt. Az első lovamat – Kati nevű shetlandi póni kancát – hétévesen kaptam. A lovaglást a lakóhelyem közelében fekvő bakodpusztai lovastanyán kezdtem negyedik osztályos koromban. Nem versenyeztem soha, inkább csak hobbiszinten foglalkozom a lovakkal. A lovaglás a szakközépiskolai és az

Szakács Eszter

azt követő tanulmányaim miatt háttérbe szorult. A tanyánkon él a 26 éves, Bella névre hallgató gidrán kanca, amelyen, illetve akitől elsajátítottam a lovaglás alapjait. A Nílus névre hallgató nóniusz kancám nemrég lett belovagolva, és egy lovas barátnőmmel foglalkozunk vele. Terveim között szerepel egy kisebb hobbi lovastanya létrehozása. Nagyon szeretek a lovakkal foglalkozni, ugyanis a közelségük kikapcsol és felszabadít!”

Díjugrató országos minősítő, Szilvásvárad

2021. április 8–10.

Április 8., csütörtök:

1. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Kunkli Luca – Cartagos / Hajdúszoboszlói Porszem Lovas Egyesület
2. Szabó Lea Szófia – Winnetou / Diósgyőri VTK
3. Marincsák Lili – Csinos / Boldizsár Lovastanya E.

2. vrsz. 90 cm felkészítő

Nyitott

1. Bittó Csenge Zoé – Bahar / Diósgyőri VTK
2. Horváth Hanna – Flash de Bognár / Garai SE
3. Porubjánszki Alexandra – Actograna Sz / Miskolc-Bükkalja LK

REV-felkészítő

1. Nagy-Eszlári Stella – Líra / MLSZSZ
2. Szabó Lea Szófia – Bonnie / Diósgyőri VTK
3. Kunkli Luca – Cartagos / Hajdúszoboszlói Porszem Lovas Egyesület

3. vrsz. 100 cm kezdő lovas stílus

1. Rákó Fanni – PM Liberty / Hajdúsági Lovasklub SE

4. vrsz. 100 cm nyitott

1. Szladek Máté – Mese / Mátai Ménes SE
2. Porubjánszki Alexandra – Actrograna SZ / Miskolc Bükkalja LK
3. Garai Gergő – Kaline de Rosseignes / Garai SE

5. vrsz. 110 cm 5 éves lovak

1. Lengyel Róbert – Cazera TSH / Agropoint LKSE
2. Szép Krisztián – Vivant van de Boss / Vilimi LSE
3. Szladek Máté – Mese / Mátai Ménes SE

6. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Szabó Noémi – Noblesse S / Cívis Lovas SE
2. Anducska Tibor – Aston / Újfehértói Lovasbarátok E.
3. Pecsora Amira Lara – Big Bang / Tiszavasvári SE Lovasliget Lovas Szako.

7. vrsz. 110 cm nyitott

1. Lukács Loren – Best now or Never / Mátai Ménes SE
2. Garai Gergő – Kaline de Rosseignes / Garai SE
3. Mandlik Ferenc Ákos – Chaccon / Vilimi LSE

8. vrsz. 120 cm 6 éves lovak

1. Körtvélyessy Péter – Mr. Cayman / Hevesi SE
2. Bandi Zsanett – Calista / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Szabó Gábor – XIXO Borgia / Timpex Nyíregy. LK

9. vrsz. 120 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Casino Gold / Diósgyőri VTK
2. Ifj. Szabó Gábor – Centino / Timpex Nyíregyh. LK
3. Szabó Dorina – Arvisura / GSH Team Lovas Klub SE

10. vrsz. 130 cm nyitott

Nyitott

1. Ifj. Máté István – I'm Special RV / Máté-Szombati DLSE
2. Szuhai Gyula – Lawisangos / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Szabó Gábor – Chabal TH / Timpex Nyíregyh. LK

Fiatal lovas

1. Szuhai Rodrigo – Casalido / Diósgyőri VTK
2. Ifj. Szuhai Gyula – Perthy Jackson / Diósgyőri VTK
3. Kisgergely Kata Csenge – Julius HV / Diósgyőri VTK

Április 9., péntek:

11. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Szabó Lea Szófia – Winnetou / Diósgyőri VTK
2. Kunkli Luca – Cartagos / Hajdúszoboszlói Porszem Lovas Egyesület

12. vrsz. 90 cm felkészítő

Nyitott

1. Nagy Anna – My Boy Herceg / Diósgyőri VTK
2. Bittó Csenge Zoé – Bahar / Diósgyőri VTK
3. Horváth Hanna – Flash de Bognár / Garai SE

REV-felkészítő

1. Nagy-Eszlári Stella – Líra / MLSZSZ
2. Szabó Lea Szófia – Bonnie / Diósgyőri VTK

13. vrsz. 100 cm kezdő lovas stílus

1. Rákó Fanni – PM Liberty / Hajdúsági Lovasklub SE

14. vrsz. 100 cm nyitott

1. Szabó Edit – Shirkan / Cívis Lovas SE
2. Pecsora Amira Lara – Duc de la Cour Furioso-17 / Tiszavasvári SE Lovasliget Lovas Szako.
3. Buka Sára – Calato's Camelot Filippo / Hajdúsági Lovasklub SE

15. vrsz. 110 cm 5 éves lovak

1. Szép Krisztián – Vivant van de Boss / Vilimi LSE
2. Berkes Máté – Diamond Sz / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Lengyel Róbert – Cazera THS / Agropoint LKSE

16. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Szuhai Rodrigo – Casino Gold / Diósgyőri VTK
2. Szabó Noémi – Noblesse S / Cívis Lovas SE
3. Anducska Tibor – Aston / Újfehértói Lovasbarátok E.

17. vrsz. 110 cm amatőr

1. Borzáné Sári Enikő – Jangce / Mátai Ménes SE
2. Szabó Edit – Shirkan / Cívis Lovas SE
3. Nagy Emese – Karsa / Debreceni LA KH

18. vrsz. 115 cm nyitott

1. Mandik Ferenc Ákos – Chaccon / Vilimi LSE
2. Hermann Zsófia – Nobel van het Greevenhof Z / Debreceni LA KH
3. Fábián Johanna – Katinka / GSH Team Lovas Klub

19. vrsz. 120 cm 6 éves lovak

1. Ifj. Szabó Gábor – XIXO Borgia / Timpex Nyíregyh. LK
2. Ifj. Szabó Gábor – H-Secret by Boris / Timpex Nyíregyh. LK
3. Berkes Máté – Chrispablo Sz / Gyula Farm Miskolc LSC

20. vrsz. 125 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Casino Gold / Diósgyőri VTK
2. Szuhai Rodrigo – Casalido / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Szuhai Gyula – Perthy Jackson / Diósgyőri VTK

21. vrsz. 135 cm nyitott
1. Szuhai Rodrigo – Jay Jay / Diósgyőri VTK
2. Szuhai Gyula – Shiarado Sz / Diósgyőri VTK
3. Bandi Zsanett – Lifu / Diósgyőri VTK

Április 10., szombat:
22. vrsz. 80-85 cm felkészítő
1. Kunkli Luca – Cartagos / Hajdúszoboszlói Porszem Lovas Egyesület
2. Nagy-Eszlári Stella – Líra / MLSZSZ
3. Marincsák Lili – Csinos / Boldizsár Lovastanya E.
23. vrsz. 90 cm felkészítő
Nyitott
1. Szladek Máté – Zidane / Mátai Ménes SE
2. Marincsák Gina – Wide Boy / Boldizsár Lovastanya E.
3. Bittó Csenge Zoé – Bahar / Diósgyőri VTK
REV-felkészítő
1. Nagy-Eszlári Stella – Líra / MLSZSZ
2. Kunkli Luca – Cartagos / Hajdúszoboszlói Porszem Lovas Egyesület
3. Marincsák Lili – Csinos / Boldizsár Lovastanya E.
24. vrsz. 100 cm kezdő lovas stílus
1. Rákó Fanni – PM Liberty / Hajdúsági Lovasklub SE
25. vrsz. 105 cm nyitott
1. Porubjánszki Alexandra – Actograna SZ / Miskolc-Bükkalja LK
2. Szalai Vivien Kitti – Samantha / Tóth Tanya LSE
3. Lengyel Fruzsina – Carintia / Agropoint LKSE
26. vrsz. 110 cm 5 éves lovak
1. Szép Krisztián – Vivant de Boss / Vilimi LSE
2. Berkes Máté – Diamond SZ / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Lengyel Róbert – Cazera TSH / Agropoint LKSE
27. vrsz. 115 cm ifjúsági
1. Hermann Zsófia – Nobel van het Greevenhof Z
2. Fábián Johanna – Agropoint Nektár / GSH Team Lovas Klub
3. Szalai Vivien Kitti – Samantha / Tóth Tanya LSE
28. vrsz. 115 cm amatőr
1. Kamerman Mona – Giverny-P / Diósgyőri VTK
2. Borzáné Sári Enikő – Jangce / Mátai Ménes SE
3. Szabó Edit – Shirkan / Cívis Lovas SE
29. vrsz. 120 cm 6 éves lovak
1. Ifj. Szabó Gábor – XIXO Borgia / Timpex Nyíregyh. LK
2. Ifj. Szabó Gábor – H-Secret by Boris / Timpex Nyíregyh. LK.
3. Berkes Máté – Chrispablo SZ / Gyula Farm Miskolc LSC
30. vrsz. 120 cm nyitott
1. Szuhai Rodrigo – Casino Gold / Diósgyőri VTK
2. Szuhai Rodrigo – Casalido / Diósgyőri VTk
3. Lukács Loren – Best Now or Never / Mátai Ménes SE
31. vrsz. 130 cm nyitott
1. Szabó-Máriás Sára – Cantus Clay / GSH Team Lovasklub SE
2. Szuhai Rodrigo – Casino Gold / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Szuhai Gyula – Edward Z / Diósgyőri VTK
32. vrsz. 140 cm nyitott
1. Ifj. Szuhai Gyula – Edward Z / Diósgyőri VTK
2. Bandi Zsanett – Lifu / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Máté István – Chacrinue / Máté-Szombati DLSE

Díjugrató országos minősítő és felkészítőverseny, Kiskunhalas

2021. április 9–11.

Április 9., péntek:
1. vrsz. 80-85 cm felkészítő
1. Heibl Emma – Aperol H / Félegyházi LK
2. Balog Donát – Szemafor Szertelen / Zagyvamenti Lovas SE
3. Tuska Péter – Rádiháza Nike / Határőr Dózsa SE
2. vrsz. 90 cm felkészítő
1. Czékus Hanna – Vametta Storm / Kisteleki Lovas Egyesület
2. Czékus Zoltán – Coffee / Kisteleki Lovas Egyesület
3. Balog Donát – Szemafor Szertelen / Zagyvamenti Lovas SE
3. vrsz. 100 cm kezdő lovas stílus
1. Czékus Zorka – Coffee / Kisteleki Lovas Egyesület
2. Kenyeres Anna – Devil Z / Szabadidő Lovas SE
3. Czékus Hanna – Vametta Storm / Kisteleki Lovas Egyesület
4. vrsz. 100 cm nyitott
1. Karádi Ármin – Vincent Von Boy / Határőr Dózsa SE
2. Schád Jázmin – Contello / Berri SE
3. Szilágyi Réka – Kempo Cellini / Anyácsapuszta LSE
5. vrsz. 110 cm ifjúsági
1. Bencses Réka – Carina / Sugo-Horse Park LE
2. Pintér Zsófi Csenge – Caressilla Rouge / Sugo-Horse Park LE
3. Kertész Vivien – Korax Cenzor Gondtalan / Ráckeve Városi SE
6. vrsz. 110 cm 5 éves lovak
1. Buza Patrik Zoltán – For Cornettina-ZS / Krucsó Lovasklub
2. Fazekas István – Maximus / Határőr Dózsa SE
3. Papp Péter – First Date / Völgység Lovas Egyesület
3. Karádi Ármin – Vakachuka / Határőr Dózsa SE
7. vrsz. 110 cm nyitott
1. Klinka Katalin – Zorba / Nagytarcsa SE
2. Szabó-Botka Réka – Cristo's Celestina / Völgység Lovas Egyesület
3. Szilágyi Réka – Kempo Cortechacco / Anyácsapuszta LSE
8. vrsz. 120 cm 6 éves lovak
1. Zajzon András – Bognár Jentorino-Diara / Algyői Sportkör
2. Matyi Bianka – Charming Lady M / Matyi Bianka Lovasklub
3. Jármy Vince – Arania Z / Némethy Bertalan Alapítvány
9. vrsz. 120 cm nyitott
1. Busi Sándor – Equest Stella / Equest-Sport LC
2. Stieber Sztella – Elise / Mizsei Lovastanya SE

3. Szekeres Ágota – Equest Balou Belle / Equest-Sport LC

10. vrsz. 125 cm nyitott

1. Kiss Lizanna – Cloé / Mórahalmi LSE
2. Nagy Sándor – E-Inception / Határőr Dózsa SE
3. Kiss Lizanna – Agropoint Cojano / Mórahalmi LSE

11. vrsz. 130 cm nyitott

1. Krucsó Szabolcs – Chippendale / Krucsó Lovasklub
2. Krucsó Szabolcs – Accoton PS / Krucsó Lovasklub
3. Kiss Lizanna – Cashflow / Mórahalmi LSE

Április 10., szombat:

12. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Heibl Emma – Aperol H / Félegyházi LK
2. Czékus Hanna – Vametta Storm / Kisteleki Lovas Egyesület
3. Amin Khosravi Farsan – Felix / Matyi Bianka Lovasklub

13. vrsz. 100 cm nyitott

1. Czékus Hanna – Vametta Storm / Kisteleki Lovas Egyesület
2. Tuska Péter – Rizikó / Határőr Dózsa SE
3. Szőke Viktor – Tarento BI / Kiskunhalasi L. bandérium

14. vrsz. 105 cm nyitott

1. Bálint Hanga Sára – Balou Chin Chin / Ráckeve Városi SE
2. Szőke Viktor – Tarento BI / Kiskunhalasi L. bandérium
3. Both Petra – Biotop Bojtorján (póni) / Lacházi LKE

15. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Krajner Dóra – Chiara / Lacházi LKE
2. Both Petra – Mirtosardo / Lacházi LKE
3. Fränyó Csenge – Whiskey del Tiglio / Révész Farm Lovas SE

16. vrsz. 110 cm 5 éves lovak

1. Jármy Vince – For Lexcis / Némethy Bertalan Alapítvány
2. Jármy Vince – JB Feel the Difference / Némethy Bertalan Alapítvány
3. Fazekas István – Maximus / Határőr Dózsa SE

17. vrsz. 110 cm nyitott

1. Farkas Nóra – Emese / Kurca-Menti LE
2. Hegedüs Kristóf – N-Carecento / Csikó és Tsa. Kft.
3. Blaskó Nikolett – Lay Your Love on Z / Némethy Bertalan Alapítvány

18. vrsz. 120 cm 6 éves lovak

1. Karádi Ármin – Candy Crush / Határőr Dózsa SE
2. Hugyecz Mariann – Chandra / Hetényegyházi Hullám
3. Jármy Vince – Arania / Némethy Bertalan Alapítvány
3. Zajzon András – Flashdance / Algyői Sportkör

19. vrsz. 120 cm nyitott

1. Magyar Balázs – Aladin / Sion Security Kft.
2. Hegedűs Kristóf – N-Chacco's Cento / Csikós és Tsa. Kft.
3. Hegedűs Kristóf – O-Diamond / Csikós és Tsa. Kft.

20. vrsz. 125 cm nyitott

1. Szekeres Ágota – Equest Balou Belle / Equest-Sport LC
2. Kiss Maja – Quipara Z / Mórahalmi LSE
3. Zajzon András – Bognár Jentorino-Diara / Algyői Sportkör

21. vrsz. 130 cm nyitott

1. Krucsó Szabolcs – Chippendale / Krucsó Lovasklub
2. Réti Dávid – Nicon / Equitania LC
3. Weinhardt Virág – Equest Cha-Cha / Kiskunhalasi LTSE

22. vrsz. 135 cm nyitott

1. Krucsó Szabolcs – Chippendale / Krucsó Lovasklub
2. Reisz Panna – Excell SB / Castilia Kft.
3. Czékus Zoltán – Carundy / Kisteleki Lovas Egyesület

Április 11., vasárnap:

23. vrsz. 100 cm kezdő lovas stílus

1. Czékus Zorka – Coffee / Kisteleki Lovas Egyesület
2. Czékus Hanna – Vametta Storm / Kisteleki Lovas Egyesület
3. Jug Anna Miléna – O-Centura / Veres-Team LSE

24. vrsz. 100 cm nyitott

1. Bálint Hanga Sára – Balou Chin Chin / Ráckeve Városi SE
2. Tompa Richárd – Nina / Kurca-Menti LE
3. Kertész Vivien – Korax Cenzor Gondtalan / Ráckeve Városi SE

25. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Bodnár Annabell – Aida (póni) / Némethy Bertalan Alapítvány
2. Szöllősi Hajnal – Szemafor Széltoló / Ráckeve Városi SE
3. Madarász Lili – Quilanca / Alfonz Dömsödi LK

26. vrsz. 110 cm 5 éves lovak

1. Jármy Vince – For Lexcis / Némethy Bertalan Alapítvány
2. Jármy Vince – JB Feel the Difference / Némethy Bertalan Alapítvány
3. Fazekas István – Maximus / Határőr Dózsa SE

27. vrsz. 115 cm nyitott

1. Szöllősi Hajnal – Gina van Lange Weeren / Ráckeve Városi SE
2. Hajdú Dóra – Poppy Paste F / Champions Team LKE
3. Hajdú Kitti – Nadli Feeling F / Algyői Sportkör

28. vrsz. 120 cm 6 éves lovak

1. Papp Péter – Frederic / Völgység Lovas Egyesület
2. Jármy Vince – Arania Z / Némethy Bertalan Alapítvány
2. Karádi Ármin – Candy Crush / Határőr Dózsa SE

29. vrsz. 140 cm nyitott

1. Krucsó Szabolcs – Aranykapu Con Lordan / Krucsó Lovasklub
2. Füzér Flóra – Chiara / Kiskunhalasi LTSE
3. Krucsó Szabolcs – Accoton PS / Krucsó Lovasklub

30. vrsz. 135 cm nyitott

1. Czékus Zoltán – Carundy / Kisteleki Lovas Egyesület
2. Nagy Sándor – E-Inception / Határőr Dózsa SE
3. Weinhardt Virág – Chiclana 10 / Kiskunhalasi LTSE

33. vrsz. 120 cm nyitott

1. Stieber Sztella – Elise / Mizsei Lovastanya SE
2. Kelemen Zsolt Péter – Gizi / Orgoványi Lovas Klub
3. Szabó-Botka Réka – Cristo's Celestina / Völgység Lovas Egyesület

Május 5–9. CSI1*, CSIO3*, CSIYH1* – Prága (CZE)
Május 6–9. CSI1*2*, YH1*, CSICHJYr – Somorja (Šamorín, SVK)
Május 7–9. Országos verseny – Szilvásvárad, Balatonvilágos
Május 8. Regionális verseny – Tatabánya
Május 9. Regionális verseny – Hédervár, Domaszék
Május 13–16. CSI2*-W, CSIOCHJPYr, CSIU25, CSIYH1* – Somorja (Šamorín, SVK)
Május 15–16. Országos verseny – Kaposvár, Pannon Lovasakadémia
Május 14–16. Regionális verseny – Kecskemét
Május 15–16. Regionális verseny – Simonpuszta
Május 21–23. Országos verseny – Nemzeti Lovarda
Május 22–24. Országos verseny –Kiskunhalas
Május 21–23. Regionális verseny – Bábolna
Május 22. Regionális verseny – Dunaharaszti
Május 22. Regionális verseny – Somoskőújfalu
Május 28–30. Gróf Széchenyi István-emlékverseny, CSI2*, CSI1*, CSIYH1*, CSIU25 – Nemzeti Lovarda
Május 28–30. Országos verseny – Kecskemét
Május 29. Regionális verseny – Ócsa
Május 29–30. Regionális verseny – Tamási
Május 30. Regionális verseny – Mórahalom
Június 3–6. CSI1*4*, CSIU25, CSIYH1* – Poznan (POL)
Június 4–6. Országos verseny – Szilvásvárad, Balatonvilágos
Június 5–6. Regionális verseny – Simonpuszta
Június 5. Regionális verseny – Mezőhegyes, Zsana
Június 6. Regionális verseny – Zsombó
Június 8–13. CSIOChJYrP – Hagen (GER)

Május 6–9. CDI3*, [CDI-W], CDIYH, CDIY, CDICh-A, CDIP, CDIU25 – Máriakálnok
Május 8. CDN-B – Csömör (Szedervölgyi)
Május 21–23. CDI3*, CDIY, CDIJ, CDIP, CDICh-A – Szilvásvárad
Május 22–23. CDN-A/B – Szilvásvárad
Május 22. CDN-B* – Kaposvár
Május 23. CDN-B – Szentes
Május 29. CDN-B – Keszthely-Újmajor
Június 4–6. CDI3*, CDI2*, CDI1*, [CDI-W], CDIYH, CDIY, CDIJ, CDICh-A, CDIP, CDIU25 – Somorja (Šamorín, SVK)
Június 5–6. CDN-B – Cinkota

Május 5–9. CAN-A HP1, HP2, HP4, para és ifjúsági kategóriák – Mezőhegyes
Május 6. Fiatal ló minősítő és CAN-B H1, H2 – Mezőhegyes
Május 7–9. CAI1*/2*/3* + ifjúsági és fiatal lovak – Boguslawice (POL)
Május 13–16. CAI2*/CAI3* HP1, HP2, P4, CAI3*-H4 WCupQ – Kronenberg (NED)
Május 14-16. CAN-B, CAN-C – Ács
Május 15. CAN-C – Kunszentmiklós
Május 15. CAN-C, CAN-D – Kunszentmárton
Május 21–24. CAI2*-HP1, HP2, HP4 – Veichtwang (AUT)
Május 22. CAN-C, CAN-D – Taliándörögd
Május 22. CAN-C – Tököl
Május 23. CAN-D – Sződ
Május 23. CAN-C, CAN-D – Jakabszállás
Május 23. CAN-C – Börcs, Vállaj (kombinált)
Május 29. CAN-C, CAN-D – Jászboldogháza, Tiszakécske, Beregsurány
Május 29. CAN-C – Petrikeresztúr, Sárkeresztúr
Május 30. CAN-C, CAN-D – Érsekcsanád

Június 2–6. CAI2*/3*-HP1, HP2, HP4 – Saumur (FRA)
Június 3–6. CAI2*-HP1, HP2, P4, CAI3*-H4, WCupQ – Vecsés
Június 3–6. CAN-A póni egyes, kettes, négyes fogatok, valamint gyermek, junior és fiatal hajtók ob-döntője – Vecsés
Június 5. CAN-C, CAN-D – Kölesd, Nagyecsed
Június 5. CAN-C – Jákó, Csorna, Vilmány (kombinált)
Június 6. CAN-C – Vasegerszeg, Sárszentágota

Május 8. AK/A0 – Ravazd
Május 15. AK-A0-A – Mikepércs
Június 3–6. CCI**, CCI*, CCN – Piesendorf (AUT)
Június 4–6. AK-CCN1* + CCI2*-S CCI2*-L CCI3*-S CCI3*-L – Kaposvár

Május 8. Szakági amatőr versenysorozat, 1. forduló – Dunaszentgyörgy–Vetlepuszta
Május 29–30. Országos bajnokság, 1. forduló – Kiskunfélegyháza, Fekete Lovastanya

Május 28–30. Országos bajnokság, 1. forduló – Cece

A versenynaptárt az április 26-ig közzétett információk alapján állítottuk össze. Figyeljétek a szakágak frissítéseit!

APRÓHIRDETÉS

Kötelek: Ipari és mezőgazdasági kötelet rendeljen meg közvetlenül a gyártótól! Domokos Sándor, kötélgyártó. 5520 Szeghalom, Széchenyi u. 97. Tel.: (06-20) 479-7787, (06-30) 945-6384. E-mail.: dosankotel@freemail.hu.

Natúr, szelénes, jódos nyalósó, Salit Minerál, tömbsó, takarmánysók, vákuumsó, étkezési só, pácsó, vízlágyító sótabletta, szódabikarbóna, erdélyi adalékmentes étkezési só 1 kg és 5 kg-os kiszerelésben. Első Kft., Tatabánya, Cementgyári u. 1. +36-34-311-833, +36-30-9444-731, elsokft.hu, level@elsokft.hu.

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

Holst., Old., KWPN, BWP, SF, stb.

drága – selejt helyett

garanciával, önköltségen

www.bognarmenes.hu

30/631-4883

Vigo, Kannan, Elvis, Mylord, stb. apától

Kiscsikótól – versenylóig

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

Apróhirdetés-megrendelés

PEGAZUS
A LOVASOK LAPJA

Megrendelem a következő hirdetés közlését:

A hirdetés szövege: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . Tel.: . . . . . .

Megjelenés kért ideje: 2021. év . . . . . hó

A megrendelő címe, ahova a befizetési lapot küldhetjük:

Név: . . . . . .

Lakcím: . . . . . .

Vállalkozói igazolvány száma: . . . . . .

Az apróhirdetés ára szavanként . . . . . .

350 Ft + 27% áfa aláírás

A hirdetésmegrendelést jól olvashatóan, nyomtatott betűkkel a szerkesztőség címére küldjék, a kért megjelenést megelőző hónap 10-ig.

Címünk: Pegazus – A lovasok lapja | 1141 Bp., Mirtusz utca 2.

E-mail: dohany.arpad@magyarmezogazdasag.hu | Tel.: +36-70-232-4231

A gyerekrovat kvízének (56. oldal) megfejtése:
1. Imperiál, 2. Aktion, 3. Overdose, 4. Timpex Cent, 5. Kincsem

PEGAZUS
A LOVASOK LAPJA

www.magyarmezogazdasag.hu

SZERKESZTŐSÉG:
Alapító főszerkesztő: Szebényi Dániel
Felelős szerkesztő: Somogyvári Anett
Szerkesztők: Kovács Réka, Stróbl Dorottya, Sári Enikő
Tervezőszerkesztő: Végh György
Olvasószerkesztő: Tömpe Anna

LAPTULAJDONOS:
Magyar Lovassport Szövetség

KIADÓ:
Magyar Mezőgazdaság Kiadó Kft.
1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

FELELŐS KIADÓ:
Sári Enikő ügyvezető igazgató
Hájos László ügyvezető igazgató

MB MAGYAR BRANDS 5x '16 '17 '18 '19 '20

MARKETING ÉS ONLINE:
Marketingvezető: Práger Ádám
Marketingkoordinátor: Kadosa Gábor, Kárpáti Eszter, Kovács Réka
Szerkesztő: Mizsei Károly
www.magyarmezogazdasag.hu – az Agrárhírportál

KIADÓ/IRODA:
Irodavezető: Harangozó Tímea
Operatív vezető: Laczó Angéla
Terjesztés: Karácsonyi Ildikó
Pénzügy: Fontos Éva, Lénárt Diána

Ügyfélszolgálat: Harangozó Tímea
Telefon: +36-1-470-0411, +36-30-400-4839

Információ: Tömpe Anna
tompe.anna@magyarmezogazdasag.hu
Telefon: +36-1-470-0411

HIRDETÉSFELVÉTEL:
Dohány Árpád (+36-70-232-4231)
Barsi Nóra (+36-30-982-6369)

© Copyright – Magyar Lovassport Szövetség
Tilos a lap bármely részének bármilyen formában vagy módon történő másolása, feldolgozása a kiadó előzetes engedélye nélkül!
A kiadó adatkezelési szabályzata elérhető a www.magyarmezogazdasag.hu/adatvedelem oldalon.

ELŐFIZETÉS:
A lap megrendelhető a kiadó címén, a 06-1/273-2287-es számon és a szabo.ildiko@magyarmezogazdasag.hu e-mail címen.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Postacím: 1900 Budapest
Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, a www.posta.hu webshopban (https://eshop.posta.hu/storefront/), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu vagy az elofizetes@magyarmezogazdasag.hu címen, telefonon a 06-1-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu webshop (https://eshop.posta.hu/storefront/), 1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu, elofizetes@magyarmezogazdasag.hu
Belföldi előfizetési díj egy évre: 8340 Ft.

TERJESZTÉS:
Terjeszti a Lapker Zrt.
A lap megvásárolható a Lapker Zrt. országos hálózatán keresztül.

NYOMJA:
Pharma Press Nyomdaipari Kft.
1033 Budapest, Szőlőkert utca 4/a
Felelős vezető: Arany Tamás

ISSN: 1786-8955

2021. SZEPTEMBER 9 - 11.

BABOLNAIGAZDANAPOK.HU

SZERVEZŐ:

RENDEZŐ:

TÁRSRENDEZVÉNY:

TÁMOGATÓ:

Fogadj a Kincsem+ futamaira és nemcsak milliókat nyerhetsz, de valódi izgalmakat élhetsz át mindennap!
Valódi tét, valódi izgalmakkal
Kincsem+
Kincsem+ tuti
Válassz ki 5 lovat, jelöld a szelvényen, és tedd meg a téted!
Vagy válaszd a Kincsem+ TUTI gépi fogadást!
Kihelyezendő: 2020. október 15-től visszavonásig.
Alaptét: 600 Ft
Részletek a lovifogadas.hu oldalon
Telefonos ügyfélszolgálat mindennap 7:00-19:00 között: +36-1-433-0549
SZERENCSEJÁTÉK ZRT.
LOVI
www.szerencsejatek.hu
#maradjonjáték
18